

СЛУЖБИ

НА СОЦИЈАЛИСТИЧКА ФЕДЕРА

„СЛУЖБЕН ЛИСТ НА СФРЈ“ излегува во издание на српскохрватски односно хрватскосрпски, словенечки, македонски, албански и унгарски јазик. - Огласи според тарифата - Жиро сметка кај Службата на општественото книговодство 60802-603-19644

Петок, 23 септември 1983

БЕЛГРАД

БРОЈ 50

ГОД. XXXIX

1830

Službeni vjesnik SR

Makedonije

91001 Skopje

rah 51

Цена на овој број е 65 динари. — Претплата за 1983 година изнесува 1425 динари. - Рок за рекламации 15 дена. - Редакција: Улица Јована Ристика број 1. Пошт. фах 22в. - Телефони: Централa 650-155; Уредништво 651-885; Служба за претплата 651-732; Телекс X1756

593.

Врз основа на член 90 од Законот за измени и дополненија на Царинскиот закон („Службен лист на СФРЈ“, бр. 36/79) и на член 39 од Законот за измени и дополненија на Царинскиот закон („Службен лист на СФРЈ“, бр. 12/82), Законодавно-правната комисија на Соборот на републиките и покраините на Собранието на СФРЈ на седницата од 7 октомври 1982 година, го утврди пречистениот текст на Царинскиот закон.

Пречистениот текст на Царинскиот закон ги опфаќа: Царинскиот закон („Службен лист на СФРЈ“, бр. 10/76), Законот за измени и дополненија на Царинскиот закон („Службен лист на СФРЈ“, бр. 36/79), Законот за дополненија на Царинскиот закон („Службен лист на СФРЈ“, бр. 52/79), Законот за измени и дополненија на Царинскиот закон („Службен лист на СФРЈ“, бр. 12/82) и Законот за измени и дополненија на Царинскиот закон („Службен лист на СФРЈ“, бр. 61/82), во кои е означен денот на влегувањето во сила на тие закони.

АС бр. 375
ноември 1982 година
Белград

Претседател
на Законодавно-правната
комисија на Соборот на
републиките и покраините
на Собранието на СФРЈ,

Марјан Маркович, с. р.

ЦАРИНСКИ ЗАКОН

(Пречистен текст)

І. ОПШТИ ОДРЕДБИ

Член 1

(1) Царинскиот систем за заштита е составен дел на односите во општествената репродукција засновани врз самоуправувањето на работниците во здружениот труд со општествени средства.

(2) Со овој закон се определуваат царинското подрачје, царинскиот пограничен појас, мерките на царинскиот надзор, поимот царински стоки и царинска основа и се регулираат правата и обврските на лицата и овластувањата на царинските органи во врска со преминувањето на стоките преку царинската линија.

(3) Во постапката за донесување на прописите врз основа на овластувањата од овој закон за мерките на царински надзор и постапката за остварување на определени права пропишани со овој закон, Сојузниот секретаријат за финансии и Сојузната управа за царини ќе прибават претходно мислење од Стопанската комора на Југославија.

Царинско подрачје

Член 2

(1) Царинското подрачје на Југославија ја опфаќа територијата на Социјалистичка Федеративна Република Југославија.

(2) Царинското подрачје на Југославија е ограничено со царинската линија која е идентична со државаната граница на Социјалистичка Федеративна Република Југославија.

(3) Царинското подрачје на Југославија е един-

Ански пограничен појас

Член 3

(1) Царинскиот пограничен појас на копното опфаќа дел од царинското подрачје на Југославија во широчина до 15 km од царинската линија во длабочината на територијата на Социјалистичка Федеративна Република Југославија.

(2) Одредбата од став 1 на овој член се применува и кога царинската линија минува по граничните реки.

(3) Царинскиот пограничен појас на граничните езера опфаќа дел од царинското подрачје на Југославија од царинската линија на езерото и до 5 km на копното од брегот на езерото.

(4) Царинскиот пограничен појас на морето опфаќа дел од царинското подрачје на Југославија во широчина до 5 km на копното од брегот, подрачјето од брегот до надворешната граница на територијалното море, како и подрачје во широчина од 2 наутички милји, сметајќи од надворешната граница на територијалното море во правец на отвореното море.

(5) Надворешната граница на територијалното море се утврдува со песебен сојузен закон.

Член 4

Сојузниот извршен совет поблиску го определува царинскиот пограничен појас од член 3 на овој закон.

Царински стоки

Член 5

(1) Сите предмети што во царинското подрачје на Југославија се увезуваат, односно внесуваат, од тоа подрачје се извезуваат, односно изнесуваат или преку тоа подрачје се превезуваат, односно пренесуваат, се царински стоки;

(2) Како царински стоки, во смисла на став 1 од овој член, се сметаат и:

1) живи животни што се увезуваат, извезуваат или превезуваат;

2) електрична енергија и гасовити или течни тела кои преку електрични водови, гасоводи, нафтоводи или на друг начин се увезуваат, извезуваат или превезуваат;

3) превозни, односно преносни средства со кои стоки и патници се превезуваат преку царинската линија или се наменети за превоз на стоки и патници преку царинската линија;

4) бродови што организациите на здружен труд ги набавуваат во странство, ако почнат стопански да се искористуваат пред преминувањето на царинската линија;

5) предмети што на царинското подрачје на Југославија пристигнале на кој и да е друг начин;

6) домашни стоки што се превезуваат од едно место во Југославија во друго место во Југославија преку странско царинско подрачје;

7) стоки што, во смисла на посебни сојузни прописи, се изедначени со стоките што се увезуваат односно извезуваат.

(3) Како царински стоки, во смисла на став 1 од овој член, не се сметаат:

1) јавни исправи;

2) писмоносни пратки што не содржат царински стоки;

3) трговска кореспонденција, деловни книги и

4) чекови, меници, акции и ефективни пари.

4) членови, меници, акции и ефективни пари.

(4) Сојузниот извршен совет ќе пропише кои предмети, освен оние од ст. 1 и 2 на овој член, се сметаат за царински стоки, односно кои предмети што ја применуваат царинската линија, освен оние од став 3 на овој член, не се сметаат за царински стоки.

Царински надзор

Член 6

(1) Царинскиот надзор ги опфаќа мерките што се преземаат заради спречување на неовластено постапување со царинските стоки и обезбедување на нивната идентичност додека не ќе се спроведе царинската постапка.

(2) Царинскиот надзор опфаќа особено:

1) чување и преглед на царински стоки;

2) спроведување на царински стоки;

3) ставање на царински обележја;

4) земање мостри, цртежи, проспекти, фотографии или други податоци со кои се обезбедува идентичност на стоките;

5) претрес на превозните и преносните средства и на возачкиот персонал, односно на екипажот;

6) преглед на багажот на патниците и личен претрес на патниците.

Член 7

На царински надзор подлежат:

1) царински стоки;

2) патници и екипаж, односно персонал на превозни и преносни средства.

Член 8

(1) На царински надзор не подлежат:

1) домашни и странски бродови што веат воено поморско знаме;

2) бродови додека пловат на делови од граничните реки на кои според меѓународни договори не може да се врши царински надзор;

3) бродови на органите за внатрешни работи;

4) домашни и странски воени воздухоплови.

(2) На царински надзор подлежат стоки и патници што се истоваруваат, односно натоваруваат на бродовите од точ. 1 и 3 на став 1 од овој член, како и сообраќајот помеѓу тие бродови и брегот.

(3) На царински надзор подлежат стоки и патници што се истоваруваат односно се натоваруваат на воздухопловите од точка 4 став 1 на овој член.

(4) Лицата од ст. 2 и 3 од овој член се должни да ги пријават на царинарницата царинските стоки заради спроведување на царинската постапка.

Член 9

Царинскиот надзор го вршат царинарниците според одредбите на овој закон и прописите донесени врз основа на овој закон.

Член 10

(1) Се овластува Сојузниот извршен совет, покрај мерките предвидени со овој закон, да пропише и посебни мерки на царински надзор, како и случаи во кои не се применуваат мерки на царински надзор.

(2) Директорот на Сојузната управа за царини го пропишува начинот на водење евиденција за царинските стоки заради спроведување на мерките на царински надзор.

Член 11

(1) Царинските обележја мораат да останат неповредени се додека не ги симне надлежната царинарница, освен ако со овој закон не е определено поинаку.

(2) Директорот на Сојузната управа за царини ги пропишува видовите на царински обележја и начинот на нивната употреба.

Царински премини

Член 12

(1) Увоз, извоз и превоз на стоки, односно преминување на лица преку царинската линија се врши преку граничните премини за меѓународен сообраќај.

(2) Проектирањето, изградбата, односно реконструкцијата на граничен премин за меѓународен сообраќај подлежи на согласност од Сојузната управа за царини во делот што е определен за спроведување на царинскиот надзор и царинската постапка.

Член 13

(1) Преку граничните премини за пограничен сообраќај можат да преминуваат и да пренесуваат царински стоки само лицата што тоа право го имаат врз основа на закон или меѓународен договор.

(2) Преку граничните премини за пограничен сообраќај двосопствениците можат да пренесуваат предмети потребни за обработување на нивните имоти, како и други предмети што можат да ги пренесуваат врз основа на меѓународен договор.

(3) Лекарите, ветеринарите и бабиците што имаат престојувалиште во царинскиот пограничен појас можат, во случај на итна потреба, преку граничните премини за пограничен сообраќај да пренесуваат инструменти и лекови што се потребни за вршење на нивните работи.

(4) Пожарникарите и други екипи што учествуваат во спасување на луѓе и имот во елементарни непогоди можат, во случај на потреба, преку сите гранични премини да ја пренесуваат потребната опрема и други технички средства.

(5) Ака граничниот премин за пограничен сообраќај истовремено е и граничен премин за меѓународен сообраќај, лицата од ст. 1 и 2 на овој член можат да увезуваат, односно да извезуваат и други стоки, без право на користење на повластицата од член 28 точ. 1 до 6 и 9 до 12 и од член 30 на овој закон.

Време за преминување на царинската линија**Член 14**

(1) Пренос на стоки и преминување на превозни средства и на нивниот возачки персонал, односно на екипаж и на патници преку граничните премини за меѓународен сообраќај, што се врши во редовниот сообраќај, или на царинарницата ѝ е пријавен однапред, може да се врши во секое време на денот и нокта.

(2) Организациите на здружен труд што се занимаваат со работи на превоз на стоки и патници се должни навреме да ја известат царинарницата за пристигањето на редовните и вонредните превозни средства кои преминуваат преку граничните премини за меѓународен сообраќај.

(3) Моторните возила за превоз на лица можат во секое време на денот и нокта да преминуваат преку граничните премини за меѓународен сообраќај.

(4) Пренос на стоки и преминување на царинската линија во сите други случаи може да се врши само во дневно време.

(5) По исклучок од одредбите на став 4 од овој член, директорот на Сојузната управа за царини, по потреба, може да пропише пренос на стоки и преминување на царинската линија да може да се врши и во друго време.

Член 15

Како дневно време, во смисла на член 14 став 4 од овој закон, се смета времето:

- 1) во јануари и декември — од 7 до 17 часот;
- 2) во февруари и ноември — од 6 до 18 часот;
- 3) во март, септември и октомври — од 5 до 19 часот;
- 4) во април и август — од 4 до 19 часот;
- 5) во мај, јуни и јули — од 4 до 20 часот.

Пријавување на царински стоки**Член 16**

Сите стоки што се увезуваат, извезуваат или провезуваат преку царинската линија мора да ѝ се пријават на граничната царинарница, според одредбите од овој закон и прописите донесени врз основа на овој закон.

Член 17

(1) Државните органи (судовите, органите на инспекцијата, органите за внатрешни работи и др.) се должни на најблиската царинарница да ѝ ги пријават сите стоки и превозните средства кои се наоѓаат кој нив, ако се во прашање стоки што тие органи привремено или конечно ги одзеле, а постои основано сомневање дека се тоа царински стоки над кои не е спроведена царинска постапка според одредбите на овој закон.

(2) Стоките и превозните средства од став 1 на овој член не можат да му се предадат на друг пред да се платат царината и другите увозни давачки.

(3) Средствата остварени со продажба на стоките и на превозните средства од став 2 на овој член се распоредуваат согласно со член 398 од овој закон.

Обврска за плаќање царина**Член 18**

(1) Стоките што се увезуваат во царинското подрачје на Југославија подлежат на плаќање царина според Царинската тарифа, ако со овој закон не е определено поинаку.

(2) На плаќање царина не подлежат:

1) стоки што се извезуваат од царинското подрачје на Југославија, ако во Царинската тарифа не е определено поинаку;

2) стоки што се провезуваат преку царинското подрачје на Југославија;

3) стоки што организациите на здружен труд ги извезле и што се оцаринети, а во Југославија се враќаат непродадени или се враќаат зашто не им одговараат на обврските што произлегуваат од договорот односно од деловниот однос врз основа на кој стоките биле извезени;

4) стоки што државјани на Социјалистичка Федеративна Република Југославија ги извезле и што се оцаринети, а се враќаат од странство;

5) документација што се испраќа во врска со меѓународни лицитации и конкурси;

6) сите видови печатени материјали од областа на културата, просветата и науката, како и документацијата што државните органи, организациите на здружен труд и други организации ја примаат врз основа на меѓународни или меѓудржавни спогодби;

7) телевизиски, филмски или на друг начин снимени вести или слики и програмски прилози за директна емисија преку средствата за јавно информирање (РТВ, кино, ПТТ, печат);

8) сите видови блокови, фасцикли, хартија, моливи и друг потрошен материјал што бесплатно се примаат од странство, а што се наменети исклучително за учесниците на меѓународни симпозиуми, конференции и слични состаноци што се одржуваат во Социјалистичка Федеративна Република Југославија.

Члан 19

(1) Обврската за плаќање царина настанува:

1) за стоки што се увезуваат, па и преку слободната царинска зона — со денот кога стоките ја преминале царинската линија;

2) за бродови на организации на здружен труд купени во странство, ако почнат стопански да се искористуваат пред преминувањето на царинската линија — со денот на добивањето на привременiot пловидбен лист;

3) за стоки сместени во консигнационен склад — со денот кога купувачот ги презел продадените стоки од консигнациониот склад;

4) за стоки што привремено се увезени во царинското подрачје на Југославија — со денот на поднесување на декларацијата за конечно царињење на тие стоки;

5) за стоките и превозните средства од член 17 на овој закон — со денот на извршноста на одлуката на органот со која стоките или превозното средство се одземени, односно со денот на донесувањето на одлуката за дозвола за извршување;

6) за стоки што од консигнационен склад се пренесуваат во царински магацин, царинско стовариште или царински склад — со денот кога стоките се изнесени од консигнациониот склад;

7) за провозни стоки што се задржани на царинското подрачје на Социјалистичка Федеративна Република Југославија заради увоз — со денот на поднесувањето на декларацијата за царињење на тие стоки, односно ако декларација не е поднесена — со денот на пуштањето на стоките во слободен промет.

(2) Како ден на увозот, во смисла на овој закон, се смета денот на настанувањето на обврската за плаќање царина, ако со овој закон не е определено поинаку.

Член 20

Обврската за плаќање царина за стоки што се извезуваат настанува со денот на поднесувањето на извозната царинска декларација.

Член 21

Ако стоките што се увезуваат, односно се извезуваат, бидат уништени додека се наоѓаат под царински надзор, престанува обврската за плаќање царина.

Член 22

(1) Износот на царината и на другите давачки за стоки за кои настанала обврска за плаќање царина се утврдува според состојбата на стоките и според прописите што важат на денот на настанувањето на обврската за плаќање царина.

(2) Износот на царината за стоките што се увезуваат (член 19 став 1 точка 1) се утврдува според прописите што важат на денот на преминувањето на стоките преку царинската линија.

(3) Износот на царината за бродови (член 19 став 1 точка 2) се утврдува според прописите што важат на денот на добивањето на припремениот пловидбен лист.

(4) Износот на царината за стоки сместени во констигнационен склад (член 19 став 1 точка 3) се утврдува според прописите што важат на денот кога купувачот ги презел стоките од констигнациониот склад.

(5) Износот на царината за стоки што биле привремено увезени (член 19 став 1 точка 4) се утврдува според прописите што важат на денот на поднесувањето на декларацијата за конечно царинење на тие стоки.

(6) Износот на царината за стоките и превозните средства од член 17 на овој закон се утврдува според прописите што важат на денот на извршувањето на одлуката на органот со која стоките или превозното средство се одземени, односно на денот на донесувањето на одлуката за дозвола за извршување.

(7) Износот на царината за стоки, што од констигнационен склад се пренесуваат во царински магацин, царинско стовариште или царински склад (член 19 став 1 точка 6) се утврдува според прописите што важат на денот кога стоките се изнесени од констигнациониот склад.

(8) Износот на царината за провозни стоки што се задржани на царинското подрачје на Социјалистичка Федеративна Република Југославија заради увоз (член 19 став 1 точка 7) се утврдува според прописите што важат на денот на поднесувањето на декларацијата за царинење на тие стоки, односно ако декларација не е поднесена — според прописите што важат на денот на пуштањето на стоките во слободен промет.

Член 23

Износот на царината за стоки што се извезуваат, а подлежат на плаќање царина, се утврдува според прописите што важат на денот на поднесувањето на декларацијата за царинење.

Царински обврзник

Член 24

(1) Царински обврзник е лицето на кое гласи превозната исправа, лицето врз кое се пренесени правата од превозната исправа, лицето што стоките ги внесува во царинското подрачје на Југославија или ги изнесува од царинското подрачје на Југославија, како и други лица што, во случаите предвидено со овој закон, се должни да платат царина.

(2) За стоките што ќе се загубат или на друг начин ќе исчезнат на патот од царинската линија до приемната царинарница, царински обврзник е возарот, односно лицето што ги презело стоките од царинарницата.

Ослободување од плаќање царина

Член 25

(1) Ослободени се од плаќање царина:

1) шефовите на странски држави и пратениците на шефовите на странски држави во специјална мисија, како и членовите на нивната придружба — на предмети наменети за нивни службени потреби и за лична употреба;

2) меѓународните и меѓудржавните организации — на предмети наменети за нивни службени потреби;

3) дипломатските и конзуларните претставништва на странски држави во Југославија — на предмети наменети за нивни службени потреби;

4) шефовите на странските дипломатски претставништва во Југославија и членовите на нивните потесни семејства — на предмети наменети за нивна лична употреба.

(2) Предметите ослободени од плаќање царина, според став 1 на овој член, не можат да се отуѓат или да му се дадат на друго лице на употреба пред пријавувањето на царинарницата и спроведената постапка за царинење.

(3) Предметите ослободени од плаќање царина според одредбите на точ. 2 и 3 став 1 на овој член не смеат во рок од пет години од денот на увозот, да се отуѓат или да му се дадат на употреба на друго лице пред да се плати царината (член 29 став 2).

Член 26

(1) Ослободени се од плаќање царина во границите на реципроцитет:

1) дипломатскиот персонал на странските дипломатски претставништва во Југославија и членовите на нивните потесни семејства — на предмети наменети за нивни лична употреба;

2) конзуларниот персонал на странски конзуларни претставништва во Југославија и членовите на нивните потесни семејства — на предмети наменети за нивна лична употреба;

3) персоналот на странските дипломатски и конзуларни претставништва во Југославија — на предмети на домаќинството увезени во рок од 12 месеци од денот на нивното доаѓање на должност во Југославија.

(2) Повластите од став 1 на овој член не можат да ги користат државјани на Социјалистичка Федеративна Република Југославија ниту странски државјани постојано настанети во Југославија.

(3) Предметите ослободени од плаќање царина според одредбата на став 1 од овој член не смеат, во рок од пет години од денот на увозот, да се отуѓат или да му се дадат на друго лице на употреба пред да се плати царината (член 29 став 2).

Члан 27

(1) Ослободени се од плаќање царина вооружените сили на Социјалистичка Федеративна Република Југославија:

1) на предметите за вооружување и воена опрема и на нивните делови, вклучувајќи ја и техничката, ремонтната и производствената документација;

2) на машините, апаратите и уредите, како и на нивните делови што се увезуваат за производство и ремонт на предмети за вооружување и воена опрема;

3) на производите за материјални резерви за потребите на народната одбрана врз основа на одлуката што ја донесува Сојузниот извршен совет. Ако производите од оваа точка се пуштат во слободен промет, се плаќа редовна царина.

(2) Ослободени се од плаќање царина:

1) општествено-политичките заедници, организациите на здружен труд, заедниците и други организации — на предмети што се наменети за обучу-

вање на населението за одбрана и заштита на земјата, ако таквите предмети не се произведуваат во Југославија;

2) општествено-политичките заедници, организациите на здружен труд, заедниците и други организации — на предметите за цивилна заштита и опрема која служи исклучително за потребите на народната одбрана, ако таквите предмети и опрема не се произведуваат во Југославија.

(3) Правото на ослободување од плаќање царина, врз основа на став 1 од овој член, се остварува врз основа на потврда што ја издава Сојузниот секретаријат за народна одбрана.

(4) Сојузниот извршен совет утврдува кои предмети и опрема, во смисла на став 2 од овој член, можат да се увезуваат без плаќање царина.

(5) Ослободени се од плаќање царина органите за внатрешни работи и казнено-поправните установи на предметите за вооружување и друга опрема која се увезува во согласност со програмите за развој на службата за внатрешни работи, односно на службата за обезбедување на казнено-поправните установи што ги утврдува надлежниот орган.

(6) Решение за ослободување од плаќање царина, во согласност со програмите за развој на службата за внатрешни работи, донесува сојузниот секретар за финансии, на предлог од сојузниот секретар за внатрешни работи, а во согласност со програмите за развој на службата за обезбедување на казнено-поправните установи — на предлог од сојузниот секретар за правосудство и организација на сојузната управа.

(7) При стигнување или давање на друг на употреба на предмети ослободени од плаќање царина според одредбите на овој член, освен предметите за вооружување и воена опрема од точка 1 став 1 на овој член, се применуваат одредбите на член 29 став 2 од овој закон.

Член 28

Ослободени се од плаќање царина:

1) патниците што доаѓаат од странство — на предмети што служат за нивни лични потреби за време на патувањето (личен багаж), без оглед на тоа дали ги носат со себе или ги дале на превоз на возар;

2) домашните патници, покрај предметите на личниот багаж — на предмети што ги внесуваат од странство, ако тие предмети не се наменети за препродажба. Кои предмети и до која вредност можат да бидат ослободени од плаќање царина пропишува Сојузниот извршен совет врз основа на усогласени ставови со надлежните републички и покраински органи;

Како домашни патници не се сметаат екипажот и возачкиот персонал на односните превозни средства;

3) државјаните на Социјалистичка Федеративна Република Југославија — членови на екипажи на југословенски бродови, како и државјаните на Социјалистичка Федеративна Република Југославија, што по која и да е основа биле на работа во странство, непрекинато најмалку две години или најмалку 24 месеци во три последовни години — на предмети на мебел и на други предмети за своето домаќинство, освен на патнички моторни возила до вредноста што ќе ја пропише Сојузниот извршен совет врз основа на усогласени ставови со надлежните републички и покраински органи, што ќе ги внесат или примат од странство, ако тие предмети ги внесат или ги примат од странство во рок од шест месеци од денот на враќањето од работа во странство.

Лицата од став 1 на оваа точка што по кој и да е основ биле на работа во странство непрекинато најмалку четири години, не плаќаат царина на пре-

дмети за своето домаќинство, освен на патнички моторни возила, до вкупната вредност што ќе ја пропише Сојузниот извршен совет врз основа на усогласени ставови со надлежните републички и покраински органи, што ќе ги внесат или примат од странство во рок од шест месеци од денот на враќањето од работа во странство.

Лицата од став 1 на оваа точка што по кој и да било основ биле на работа во странство непрекинато најмалку шест години не плаќаат царина на предмети на мебел и на други предмети за своето домаќинство, освен за патнички моторни возила, до вредноста што ќе ја пропише Сојузниот извршен совет, врз основа на усогласени ставови со надлежните републички и покраински органи, ако тие предмети ги внесат или ги примат од странство во рок од шест месеци од денот на враќањето од работа во странство.

Ако лицата од ст. 1 до 3 на оваа точка доаѓаат од странство заради користење на годишен одмор, посета на семејството и сл., можат еднаш годишно да внесуваат, без плаќање царина, предмети што не се наменети за препродажба, чија вкупна вредност ќе ја пропише Сојузниот извршен совет.

Со користењето на повластиците од ст. 1, 2 и 3 на оваа точка се прекинуваат роковите пропишани со овој закон за признавање на правото на ослободување од плаќање царина.

Ако лицата од ст. 1, 2 и 3 на оваа точка по користењето на повластицата се вратат во странство во рок од 30 дена од денот на враќањето од работа, можат предметите што биле ослободени од плаќање царина да ги вратат во странство, или на нив да платат царина и други увозни давачки. Во тој случај не се прекинува рокот за признавање на правото за ослободување од плаќање царина.

Кои предмети спаѓаат во предметите на домаќинството и во колкаво количество можат да бидат ослободени од плаќање царина, пропишува Сојузниот извршен совет врз основа на усогласени ставови со надлежните републички и покраински органи;

4) државјаните на Социјалистичка Федеративна Република Југославија и странските државјани постојано настанети во Југославија — на предметите последени во странство;

5) државните органи, организациите на здружен труд, заедниците и други организации — на рекламен материјал и мостри што бесплатно ќе ги примат од странство;

Сојузниот извршен совет врз основа на усогласени ставови со надлежните републички и покраински органи пропишува за кој рекламен материјал и мостри може да се користи ослободувањето од плаќање царина од оваа точка;

6) странските излагачи што учествуваат на меѓународни сасми и трговски изложби во Југославија — на предмети што ќе ги внесат или ќе ги примат од странство заради вообичаена распределба и потрошувачка за време на одржувањето на саемот односно изложбата.

Сојузниот извршен совет врз основа на усогласени ставови со надлежните републички и покраински органи го пропишува видот и количеството на стоките за кои може да се користи ослободувањето од плаќање царина од оваа точка;

7) државјаните на Социјалистичка Федеративна Република Југославија, организациите на здружен труд, заедниците, и други организации и странски државјани постојано настанети во Југославија — на одликувања, медали, споменици, спортски и други трофеи, односно слични предмети што ќе ги добијат во странство на натпревари, изложби и приредби;

8) научниците, писателите и уметниците — на сопствените дела што ги внесуваат од странство;

9) инвалидите — на ортопедски и други помагала што непосредно им служат како замена на телесните органи што им недостасуваат, односно на општетени телесни органи, освен на патнички автомобили што ќе ги внесат или примат од странство за лична употреба.

Кои предмети можат да бидат ослободени од плаќање царина според одредбата на став 1 од оваа точка пропишува Сојузниот извршен совет врз основа на усогласени ставови со надлежните републички и покраински органи.

10) инвалидите од I и II категорија што по спроведената професионална рехабилитација ќе се оспособат за определена дејност — на опремата за вршење на таа дејност, ако таа опрема не се произведува во Југославија, како и лицата чијшто степен на инвалидитетот му одговара на инвалидитетот на инвалидите од I или II категорија;

11) возачите на моторни возила — на горивото и мазивото во резервоарите што се фабрички вградени во моторните возила;

12) државјаните на Социјалистичка Федеративна Република Југославија што живеат во пограничниот појас — на предмети од земјоделството и сточарството добиени од своите имоти што се наоѓаат во пограничниот појас на соседната држава, како и на приплодот и други производи добиени од добитокот што поради полски работи, паша или зимување се наоѓа на тие имоти;

13) организациите на здружен труд, заедници-те и други организации, освен граѓанските правни лица — на медалите и плакетите што ги примат од странство заради доделување на меѓународни натпревари што се организираат во Југославија.

Член 29

(1) Ослободени се од плаќање царина:

1) државјаните на Социјалистичка Федеративна Република Југославија што се иселиле од Југославија пред 6 април 1941 година, странските државјани што добиле државјанство на Социјалистичка Федеративна Република Југославија и странските државјани што добиле азил, односно одобрение за постојано настанување во Југославија — на предмети за своето домаќинство освен на патнички моторни возила, како и на предмети на неопходниот стопански инвентар за вршење на една дејност со личен труд. Кои предмети и во колкаво количество можат да бидат ослободени од плаќање царина според одредбите на оваа точка пропишува Сојузниот извршен совет врз основа на усогласени ставови со надлежните републички и покраински органи.

Лицата од оваа точка што порано биле постојано настанети во Југославија не плаќаат царина за патничко моторно возило што ќе го увезат при доселувањето во Југославија, ако од Југославија се иселиле пред 6 април 1941 година.

Под стопански инвентар, во смисла на оваа точка, се подразбираат само оние предмети што му се неопходни на доселеното лице за вршење на една дејност со самостоен личен труд со средства на трудот во сопственост на граѓани, без кои не би можела да се врши односната дејност, ако според прописите може да се занимава со таа дејност во Социјалистичка Федеративна Република Југославија. Превозните средства се сметаат како стопански инвентар во смисла на оваа точка ако корисникот на повластицата се занимава со превозничка дејност како единствена дејност. Сојузниот извршен совет може да ја пропише вредноста до која може да се користи ослободување од плаќање царина на предмети на неопходниот стопански инвентар.

Повластицата од оваа точка може да се користи само за предмети што ќе се увезат во рок од една година од денот на доселувањето, односно од денот на добивањето азил во Југославија, односно од денот на добивањето одобрение за постојано настанување. Тој рок Сојузната управа за царини може да го продолжи, ако тоа го бараат посебни околности под кои се врши доселувањето;

2) државните органи, организациите на здружен труд, заедниците и други организации — на стоки што бесплатно ќе ги примат од странство за научни, просветни, културни, здравствени и социјални цели и за стручно оспособување на привремено невработени работници;

3) организациите на здружен труд што се занимаваат со научноистражувачка, наставна или културна дејност како основна дејност — на машини, апарати, уреди и инструменти, и во случај кога се монтирани на превозни средства, од оддели XVI, XVII и XVIII на Царинската тарифа, и на нивни делови, што не се произведуваат во Социјалистичка Федеративна Република Југославија, а служат за непосредна примена за нивната научноистражувачка работа, наставна односно културна дејност.

Повластицата од став 1 на оваа точка не се однесува на превозните средства;

4) Југословенскиот првен крст — на стоки, освен на патнички моторни возила, што ги увезува од странство и што исклучително служат за непосредно извршување на неговите хуманитарни задачи;

5) музеите и уметничките галерии — на збирки и уметнички предмети што се наменети за пив и за архива — за репродуцирани архивски материјали;

6) југословенските ученици и студенти што се школуваат во странство и странските ученици и студенти што се школуваат во Југославија — на училишта што за сопствени потреби ќе ги внесат со себе од странство.

Повластицата од оваа точка не може да се користи за машини, апарати, инструменти и уреди што можат да служат за вршење на занимање или според својата конструкција не се наменети исклучително за соопладување на наставата во школите (машини за пишумање, магнетофони, микроскопи и сл.);

7) сопствениците односно корисниците на превозни средства — на предмети:

— што, заради замена на дотраен или уништен дел, ќе се вградат во патничко моторно возило за време додека тоа возило се наоѓа во странство;

— што, заради замена на дотраен или уништен дел, ќе се вградат во патничко моторно возило за јавен сообраќај, освен во патничко, за време додека таквото возило се наоѓа во странство;

— што, заради замена на дотраен или уништен дел на превозно средство или на негов инвентар, се набавуваат и се вградуваат во поморско или речно превозно средство во јавниот меѓународен сообраќај;

— што како потрошен или погонски материјал за работа и безбедност на пловните превозни средства се користат за време на пловидбата во сообраќајот со странство;

— што заради замена на дотраен или уништен дел се купуваат и вградуваат во воздухопловно превозно средство со најмалку пет патнички седишта или во воздухопловно превозно средство на стопанска авијација, со носивост најмалку од 600 килограми.

Се овластува Сојузниот извршен совет да ја пропише вредноста на предметите од алинеја прва и втора на оваа точка и поблиските услови за користење на повластицата од став 1 на оваа точка;

8) организациите на здружен труд и други организации — на стоки, освен на патнички моторни возила, што бесплатно ќе ги примат од странство или ќе ги набават од средствата што ги добиле од странство како парична помош, ако тие стоки се наменети за отстранување на последиците причинети од елементарни несреќи (земјотреси, поплави и сл.) и ако увозот на тие стоки се изврши во рокот што ќе го определи Сојузниот извршен совет.

Правото на ослободување од плаќање царина според оваа точка може да се оствари само ако Сојузниот извршен совет утврди дека последиците од елементарните несреќи се такви што за нивното отстранување треба да се дозволи увоз со ослободување од плаќање царина;

9) организациите на здружен труд и други организации — на опрема, сировини и репродукционен материјал, освен на патнички моторни возила, што ги увезуваат заради отстранување на последиците причинети од елементарни непогоди, ако се исполнети следните услови:

а) увозот да се врши заради замена на уништена или значително бштетена опрема, сировини и репродукционен материјал;

б) таквата опрема, сировини и репродукционен материјал да не се произведуваат во земјата или се произведуваат во недоволни количества;

в) плаќањето на увезената опрема, сировини и репродукционен материјал да се врши со средства што се обезбедуваат со посебен сојузен закон;

10) организациите на здружен труд во областа на здравството — на специфична опрема, уреди и инструменти за здравството и на резервни делови и потрошен материјал за користење на таа опрема што не се произведуваат во земјата, и ако увозот на тие производи се врши заради опремање на организациите на здружен труд во согласност со програмите за развој на здравството во републиката, односно автономната покраина; на организацијата на здружен труд — на специфична опрема што се користи во заштитни работилници за рехабилитација, вработување и преквалификација на инвалиди, што не се произведуваат во земјата, Сојузот на слепите на Југославија — на специфична опрема, уреди и инструменти за потребите на слепи лица, што не се произведуваат во земјата; Сојузот на здруженијата на дистрофичарите на Југославија — на специфична опрема, уреди и инструменти за потребите на лица заболени од мускулни и невромускулни болести, што не се произведуваат во земјата, како и граѓаните — на специфична опрема, уреди и инструменти за здравството, за лична употреба, што не се произведуваат во земјата.

Сојузниот извршен совет, на предлог од сојузниот секретар за финансии, утврдува кои производи се ослободени од плаќање царина врз основа на став 1 од оваа точка;

11) противпожарните организации — на специфична опрема и на делови за таа опрема, што не се произведуваат во земјата, а што им е неопходна за вршење на нивните задачи во функција на самоуправното општество во областа на самозащитата.

Сојузниот извршен совет утврдува кои производи се ослободени од плаќање царина врз основа на став 1 од оваа точка.

(2) Ако лицето од член 28 точка 3 ст. 1 до 3, член 29 став 1 и член 30 на овој закон, пред истекот на рокот од пет години од денот на увозот има намера увезените стоки на кои не е платена царина и други увозни давачки, односно на кои е платена царина по снижена стапка, да ги отуѓи, да ги даде на друг на употреба или на некој друг начин да ги употреби во други намени а не во оние заради кои е ослободено од плаќање царина и други увозни давачки, односно кое царината ја платило по снижена стапка,

должно е претходно да плати царина по стапка утврдена во Царинската тарифа и други увозни давачки. Царината и другите увозни давачки се претметуваат на утврдената основица и по стапките што важеле на денот на увозот, со тоа што така утврдениот износ на царината и на другите увозни давачки се намалува за една петтина за секоја измината година од денот на увозот.

(3) Одредбите на став 2 од овој член не се применуваат ако корисникот на повластицата од член 29 став 1 точка 1 и член 30 на овој закон здружува труд и средства ослободени од плаќање царина во организација на здружен труд односно договорна организација на здружен труд односно ако со тие средства работат членовите на неговото семејство или други лица што се во работен однос со корисникот на повластицата.

Член 30

(1) Државјаните на Социјалистичка Федеративна Република Југославија, што по кој и да е снов биле на работа во странство непрекинато најмалку две години или најмалку 24 месеци во три години последовно, не плаќаат царина, односно плаќаат царина по стапка од 10% на стопанскиот инвентар што ќе го внесат или примат од странство заради вршење на услужно-занаетчиски и земјоделски дејности, засновани врз личен труд, што ќе ги утврди Сојузниот извршен совет, освен на моторни возила — ако стопанскиот инвентар го внесат или примат од странство во рок од една година од денот на враќањето од работа во странство.

(2) Лицата од став 1 на овој член што по кој и да е основ биле на работа во странство непрекинато најмалку четири години не плаќаат царина односно плаќаат царина по стапка од 10% на стопанскиот инвентар што ќе го внесат или примат од странство заради вршење на услужно-занаетчиски и земјоделски дејности, засновани врз личен труд, што ќе ги утврди Сојузниот извршен совет, освен на моторни возила — доколку таквиот стопански инвентар го внесат или примат од странство во рок од една година од денот на враќањето од работа во странство.

(3) Лицата од став 1 на овој член што по кој и да било основ биле на работа во странство најмалку шест години не плаќаат царина односно плаќаат царина по стапка од 10% на стопански инвентар што ќе го внесат или примат од странство заради вршење на услужни, занаетчиски и земјоделски дејности, засновани врз личен труд што ќе ги утврди Сојузниот извршен совет врз основа на усогласени ставови со надлежните републички и покраински органи, освен на моторни возила, ако таквиот стопански инвентар го внесат или примат од странство во рок од една година од денот на враќањето од работа од странство.

(4) Лицата од ст. 1, 2 и 3 на овој член можат да го користат правото на ослободување од плаќање царина на предмети на стопански инвентар, освен на моторни возила, и кога здружуваат труд и средства со организација на здружен труд или со договорна организација на здружен труд или заради основање на договорна организација на здружен труд, односно кога го пренесуваат своето право на ослободување од плаќање царина врз организацијата на здружен труд или врз договорната организација на здружен труд со кои ги здружуваат трудот и средствата. Лицата од ст. 1, 2 и 3 на овој член можат да ги користат своите права на ослободување од плаќање царина на предмети на стопански инвентар до вредноста што претставува збир на одделните вредности до која е слободен поединечно секој корисник на повластицата.

(5) Корисникот на повластицата од ст. 1, 2 и 3 на овој член може да внесе или да прими од странство предмети на стопански инвентар за вршење на

едно занимање, ако според важечките прописи може да се занимава со такво занимање во Југославија.

(6) Ако работникот се врати на работа во странство пред истекот на рокот од три години од денот на почетокот на користењето на повластицата од ст. 1, 2 и 3 на овој член, должен е царината и другите увозни давачки да ги плати во целосен износ што инаку би ги платил да не ја искористил таа повластица.

(7) Повластицата од ст. 1, 2 и 3 на овој член искористена во една календарска година, државјанинот на Социјалистичка Федеративна Република Југославија не може повторно да ја користи во наредните пет календарски години.

(8) За кои предмети на стопански инвентар, во колкаво количество и до колкава вредност можат да се користат повластиците од ст. 1, 2 и 3 на овој член, пропишува Сојузниот извршен совет.

Член 31

Поблиски прописи за постапката за остварување на правото за ослободување од плаќање царина донесува сојузниот секретар за финансии.

Царинска тарифа

Член 32

(1) На стоките што се увезуваат се плаќа царина по стапките определени со Царинската тарифа.

(2) Царинската тарифа се пропишува со посебен сојузен закон.

Давачка за царинско евидентирање

Член 33

(1) На стоките што се увезуваат, освен на стоките што според важечките прописи се ослободени од плаќање царина, се плаќа давачка за царинско евидентирање во височина до 1% од царинската основица.

(2) Височината на давачката од став 1 на овој член ја утврдува Сојузниот извршен совет.

Царинска основица

Член 34

(1) Царинска основица врз која се применуваат стапките од Царинската тарифа е вредноста на стоките.

(2) Вредност на увезените стоки што претставува царинска основица е договорената цена (трансакциска вредност). Како договорена цена се смета навистина платената цена или цената што треба да се плати за стоките купени заради увоз во Југославија.

(3) Под договорена цена која претставува царинска основица се подразбира:

1) дека се вклучени сите трошоци и други издатоци во врска со продажбата и испораката на стоки во граничната лука односно пристаништето или во местото на влегувањето на стоките во царинското подрачје на Југославија (член 33);

2) дека се исклучени сите трошоци, давачки и такси што се наплатуваат во царинското подрачје на Југославија;

3) дека нема ограничување за купувачите во поглед на располагањето или користењето на стоките, освен ограничувањата што се утврдени со југословенските прописи, ограничувањата што се однесуваат на забраната на препродажба во трети земји или ограничувањата што не влијаат суштествено врз вредноста на стоките;

4) дека договорот за купопродажба не содржи услови или обврски чијашто вредност не може да биде утврдена во однос на вредноста на стоките што се царинат;

5) дека никаква корист од препродажбата или од друго располагање или употреба нема да настане непосредно или посредно за продавачот;

6) дека купувачот и продавачот не се заемно поврзани, односно ако се — дека врз договорената цена не влијаат трговски, финансиски или друг однос помеѓу купувачот и продавачот.

(4) Царинска основица за стоките што се увезуваат е фактурната вредност на стоките франко југословенска граница.

Член 35

(1) Ако царинската основица на увезените стоки не може да се утврди врз основа на член 34 став 2 од овој закон, како царинска основица ќе се земе договорената цена на идентичните стоки купени заради увоз во Југославија и увезени во исто или во приближно исто време како и стоките што се царинат.

(2) Ако царинската основица на увезените стоки не може да се утврди врз основа на член 34 став 2 од овој закон и став 1 од овој член, како царинска основица ќе се земе договорената цена на слични стоки купени заради увоз во Југославија и увезени во исто или приближно исто време како и стоките што се царинат.

(3) За утврдување на царинската основица врз основа на ст. 1 и 2 од овој член ќе се користи договорената цена на идентични односно слични стоки продадени во иста форма на купопродажба (малопродажба или големопродажба) и во приближно исто количество како стоките што се царинат. Ако нема такви продажби, ќе се користи договорената цена за идентични односно слични стоки продадени во различна форма на купопродажба или во различни количества.

(4) Ако во примената на овој член се утврди постоене на повеќе договорени цени на идентични односно слични стоки, за определување на царинската основица на увезените стоки ќе се користи најниската договорена цена.

Член 36

(1) Ако царинската основица на увезените стоки не може да се утврди врз основа на чл. 34 и 35 од овој закон, ќе се постапи на следниот начин:

1) ако увезените стоки, односно идентични или слични увезени стоки се продаваат во Југославија по истата состојба во која се увезени, царинската основица на увезените стоки ќе се утврди врз основа на цената по единица мера по која увезените стоки, односно идентични или слични увезени стоки по таа состојба им се продаваат на лица што не се заемно поврзани со лицата од кои ги купуваат тие стоки, во најголемо вкупно количество во исто или во приближно исто време кога се увезуваат стоките што се царинат, под услов таа цена да се намали за износот на:

— вообичаените провизии, трошоци на прометот и други добивки во врска со продажбата на идентични или слични стоки увезени во Југославија;

— вообичаените трошоци на превозот, осигурувањето и други трошоци што настапуваат во Југославија;

— царините и увозните давачки и други давачки и такси што се наплатуваат при продажбата на стоки во Југославија.

Ако увезените стоки, односно идентични или слични стоки не се продаваат во Југославија по истата состојба во која се увезени, ако тоа царинскиот обврзник го бара, царинската основица на увезените стоки ќе се утврди врз основа на цената по единица

мера по која увезените стоки по извршеното облагородување им се продаваат во најголемо вкупно количество на лица во Југославија што не се поврзани со лицата од кои тие стоки ги купуваат, под услов таа цена да се намали за износот на вредноста на извршеното облагородување и за трошоците од став 1 на оваа точка;

2) ако царинската основица не може да се утврди според точка 1 на овој став, ќе се утврди врз основа на пресметаната вредност, која му одговара на износот на:

— вредноста на материјалот и трошоците настанати во производството на увезените стоки;

— добивката и трошоците што при увозот во Југославија обично ги остваруваат, односно ги имаат производителите на идентични или слични стоки од земјата на извозот како што се стоките што се царинат;

— трошоците и другите издатоци од член 38 на овој закон.

(2) Царинскиот обврзник може да поднесе барање за утврдување на царинската основица според одредбите од овој член независно од утврдениот редослед во став 1 од овој член.

Член 37

(1) Ако царинската основица на увезени стоки не може да се утврди врз основа на чл. 34 до 36 од овој закон, таа ќе биде утврдена на друг соодветен начин во согласност со одредбите од овој закон, врз основа на расположливите податоци.

(2) Царинската основица од став 1 на овој член не може да се утврдува врз основа на:

1) продажната цена на југословенскиот пазар на стоки од домашно производство;

2) продажната цена на стоките на домашниот пазар на земјата извозничка;

3) трошоците на производството, освен вообичаените трошоци на превозот, осигурувањето и други трошоци што настануваат во Југославија (член 36 став 1 точка 1 став 1 алинеја 2 на овој закон);

4) цената на стоките за извоз во трети земји;

5) произволни или фиктивни вредности.

Член 38

Под трошоци и други издатоци што се засметуваат во царинската основица во смисла на член 34 од овој закон се подразбираат:

1) трошоците за превоз;

2) трошоците за осигурување;

3) провизијата на посредникот;

4) трошоците за амбалажа;

5) трошоците за утовар и претовар;

6) сразмерниот дел од вредноста на сировините, репродукциониот материјал и деловите за вградување набавени во странство, што купувачот ги обезбедил бесплатно или по намалена цена, а што се употребени во производството на увезените стоки;

7) сразмерниот дел од вредноста на други стоки што купувачот ги обезбедил бесплатно или по намалена цена, а што се потрошени во производството на увезените стоки;

8) сразмерниот дел од вредноста на алатот, калашите, матриците и слични производи што купувачот ги обезбедил бесплатно или по намалена цена, а што се користени во производството на увезените стоки;

9) надоместите и трошоците во врска со користењето на правото на употреба на патенти, модели, знак или странска фабрика или трговска марка, што купувачот ги плаќа непосредно или посредно, ако продажбата е условена со такво плаќање;

10) делот од износот остварен со препродажба, отстапување или користење на увезените стоки што непосредно или посредно му се плаќа на продавачот;

11) сразмерниот дел од вредноста на услугите извршени во странство, што купувачот посебно ги плаќа, а што се потребни за производство на стоките што се увезуваат.

Член 39

(1) Ако се увезуваат стоки за кои е договорена обврската од член 38 точка 10 на овој закон, царинскиот обврзник е должен тоа да го назначи во царинската декларација.

(2) Царинскиот обврзник е должен на надлежната царинарница дополнително да ѝ ги пријави продажбата, отстапувањето или користењето на увезените стоки од кои произлегува обврската за доплата на определен износ на продавачот, најдоцна во рок од 30 дена од денот на настанувањето на таа обврска.

(3) Врз основа на поднесената пријава, царинарницата донесува решение со кое врши пресметка на износот на царината и на другите увозни давачки што царинскиот обврзник е должен да ги плати.

Член 40

Ако во една пратка се наоѓаат повеќе видови стоки што се царинат со примена на разни царински стапки, целокупниот износ на трошоците што се однесуваат на продажбата на стоките, како и на трошоците за превоз, осигурување и доставување на стоките се пресметуваат сразмерно со вредноста на одделните видови стоки.

Член 41

(1) Како царинска основица се зема вредноста на стоките означена во фактурата на продавачот, ако таа вредност им одговара на одредбите од овој закон што се однесуваат на договорената цена.

(2) Ако вредноста на стоките означена во фактурата е изразена во странска валута, пресметувањето на валутата во динари се врши според курсот што е во сила на денот на настанувањето на обврската за плаќање царина (член 19).

(3) Ако фактурата не е поднесена од оправдани причини односно ако царинарницата, со оглед на склностите под кои се врши увозот, смета дека вредноста на стоките означена во фактурата не им одговара на одредбите од овој закон за договорената цена, ќе ја утврди царинската основица согласно со одредбите на чл. 34 до 45 од овој закон. Кога во постапката за царинење на стоките вредноста означена во фактурата односно во царинската декларација не може да се прифати како царинска основица, ќе се постапи сходно со одредбите од член 266 на овој закон.

(4) Во постапката за царинење царинарницата може да ги побара од подносителот на декларацијата сите податоци потребни за утврдување на царинската основица во смисла на чл. 34 до 45 од овој закон.

(5) На барање од царинскиот обврзник царинарницата ќе издаде писмено известување за височината на царинската основица и за начинот на нејзиното утврдување.

(6) Сојузната управа за царини ги следи податоците за цените и, по потреба, издава листи на вредностите што царинските органи ги користат во постапката за утврдување на царинската основица.

Член 42

(1) Трошоците за монтирање кое се врши во Југославија не се засметуваат во царинската основица на машините, апаратите и уредите што се увезуваат.

(2) Камата на кредитот и трошоците за обезбедување на парични средства во странство (трошоците на финансирањето) што се однесуваат на плаќањето на увезените стоки, не се засметуваат во царинската основица.

Член 43

Царинската основица за стоки што државјани на Социјалистичка Федеративна Република Југославија и странски државјани непосредно ги увезуваат, односно ги примаат од странство, се утврдува врз основа на чл. 34 до 45 од овој закон.

Член 44

(1) Царинската основица за стоки што се увезуваат без плаќање на противвредност и за употребувани стоки се утврдува врз основа на чл. 34 до 45 од овој закон. Во постапката за царинење, царинарницата ќе ги користи податоците за цените на исти, слични или истородни стоки. Ако царинската основица на употребувани стоки се утврдува врз основа на цените на новите стоки, царинарницата ќе ја намали таа вредност за процентот на истрошеноста.

(2) Вредноста на стоките, што за време на превозот и доставувањето, односно додека се наоѓаат под царински надзор претрпеле оштетување, се утврдува со намалување на соодветната договорена цена за процентот на оштетувањето. Процентот на оштетувањето го утврдува царинарницата со цена.

Член 45

(1) Под вредност, во смисла на одредбите од овој закон, се подразбира вредноста на стоките која претставува царинска основица.

(2) Се овластува сојузниот секретар за финансии да донесе прописи за поблиските услови и за начинот на утврдување на царинската основица.

(3) Во рамките на Сојузниот секретаријат за финансии се формира комисија која на сојузниот секретар за финансии му ги подготвува предлозите на прописите од став 2 на овој член.

(4) Во Комисијата од став 3 на овој член определуваат свои претставници Сојузниот секретаријат за финансии, Сојузниот секретаријат за надворешна трговија, Сојузниот секретаријат за пазар и општи стопански работи, Сојузниот комитет за енергетика и индустрија, Сојузната управа за царини и Стопанската комора на Југославија.

Единствена царинска стапка

Член 46

(1) Стоките наменети за користење во сопствено домаќинство, што државјаните на Социјалистичка Федеративна Република Југославија и странски државјани настанети во Југославија ги носат со себе при доаѓањето од странство или ги примаат од странство, освен стоките врз кои се применуваат царинските попусти од чл. 23, 29 и 30 од овој закон и стоките за кои по Царинската тарифа е предвидена царинска стапка „Слободно“, се царинат по стапка од 15%.

(2) На стоки што не се опфатени со став 1 од овој член, што државјаните на Социјалистичка Федеративна Република Југославија и странски државјани настанети во Југославија ги носат со себе при доаѓањето од странство или ги примаат од странство, царината се пресметува по стапките од Царинската тарифа.

(3) Врз стоки што се купуваат од консигнационен склад во Југославија не се применува единствената царинска стапка од став 1 на овој член.

(4) Се овластува Сојузниот извршен совет да ја пропише вредноста на стоките врз која ќе се применува единствената стапка од став 1 на овој член.

Амбалажа

Член 47

(1) Вообичаената (стандардна) амбалажа не се царини посебно ако царинската основица на стоките ја опфаќа и вредноста на амбалажата.

(2) Ако царинска основица претставува вредноста на стоките без амбалажата, а амбалажата се плаќа посебно, царина за амбалажата се плаќа по стапките што се пропишани за стоките што се запакувани во амбалажа.

(3) За амбалажа што се праќа посебно, во иста или посебна пратка, како и за амбалажа изработена од невообичаен (нестандарден), односно специјално нарачан материјал, царина се плаќа по стапката предвидена за стоките во кои спаѓа таквата амбалажа.

(4) Ако во една амбалажа се наоѓаат повеќе видови стоки, трошоците за амбалажата се пресметуваат сразмерно на вредноста на одделен вид стоки.

(5) Поблиски прописи за спроведување на одредбите од овој член донесува сојузниот секретар за финансии.

Додатна царина

Член 48

(1) Ако странска земја во поглед на плаќањето царина на стоки од југословенско потекло или во поглед на царинската постапка не постапи со југословенски бродови или со други превозни средства на начин како со стоки, бродови или други превозни средства на други земји, сојузниот секретар за финансии може да пропише на увозот на стоки од односната земја да се плаќа додатна царина односно врз стоките или превозните средства на таа земја да се примени посебна постапка, водејќи сметка за обврските преземени според меѓународните договори.

(2) Ако за стоките од став 1 на овој член со Царинската тарифа не е предвидено плаќање царина, сојузниот секретар за финансии за таквите стоки може да определи плаќање царина во процент од вредноста на стоките.

Царински контингенти

Член 49

(1) Критериумите за царинските контингенти ги утврдува Сојузниот извршен совет во согласност со целите на тековната економска политика поставени во годишните резолуции за политиката на остварувањето на среднорочниот општествен план на Југославија, врз основа на усогласените ставови со надлежните републички и покраински органи. Тие критериуми се објавуваат во „Службен лист на СФРЈ“.

(2) Сојузниот извршен совет може, врз основа на критериумите од став 1 на овој член, да одобри увоз без плаќање царина или увоз со плаќање царина по стапка што е пониска од стапката определена во Царинската тарифа (царински контингент) за стоките за кои во Царинската тарифа е предвидено дека можат да се донесуваат царински контингенти.

(3) Стоките за кои е пропишан царински контингент без плаќање царина не се сметаат за ослободени од плаќање царина.

(4) Контрола, односно евиденција за користењето на царинските контингенти по одделни решенија и видови стоки врши, односно води Сојузната управа за царини.

Ввоз на стоки обусловен со извоз (рампласман)**Член 50**

(1) Сојузниот извршен совет, во соработка со надлежните републички и покраински органи, ги утврдува критериумите што ќе се применуваат при донесувањето на решенија за рампласман.

(2) Врз основа на критериумите од став 1 на овој член, Сојузниот извршен совет може да одобри увоз на стоки без плаќање царина, под услов увозникот, пред увозот на стоките или најдоцна во рок од една година од денот на преминувањето на стоките преку царинската линија, да извезе во странство стоки во иста вредност.

(3) Сојузниот секретар за финансии, во согласба со сојузниот секретар за надворешна трговија, врз основа на критериумите од став 1 на овој член, може да одобри увоз на стоки без плаќање царина или со намалена царинска стапка, под услов увозникот пред увозот на стоките или најдоцна во рок од шест месеци од денот на преминувањето на стоките преку царинската линија да извезе во странство стоки во исто количество и од ист тарифен став.

(4) Ако стоките се увезуваат сукцесивно, роките од ст. 1 и 2 на овој член се сметаат за секоја пратка посебно.

(5) Ако стоките не бидат извезени во определениот рок, на увезените стоки ќе се наплати царина според прописите што важеле во моментот на увозот на стоките.

(6) Ако вредноста на увезените стоки до ст. 2 и 3 на овој член е поголема од вредноста на извезените стоки, на разликата на вредноста на стоките ќе се наплати царина според прописите што важеле во моментот на увозот на стоките.

Дополнителни и компензаторни царини**Член 51**

(1) Ако цената на стоките што се увезуваат е пониска од договорената цена (член 34) и ако увозот на такви стоки може да му нанесе штета на стопанството на Југославија, ќе се наплати дополнителна царина во износ кој претставува разлика помеѓу договорената цена и цената на стоките што се увезуваат.

(2) Ако се увезуваат стоки за кои во земјата на потеклото или извозот е одобрена субвенција, заради неутрализирање на субвенцијата може да се наплати компензаторна царина до износот на субвенцијата.

(3) Сојузниот извршен совет ќе донесе поблиски прописи за условите за применување на одредбите од овој член.

Преференцијални царински стапки**Член 52**

(1) За увоз на стоки од земјите во развој можат да се определат преференцијални царински стапки.

(2) Преференцијалните царински стапки можат да се применуваат врз стоки што се увезуваат од определени земји во развој, ако вредноста на увезените стоки во односната земја со индустриска обработка е зголемена најмалку за 51%.

(3) Царинските стапки од став 1 на овој член и поблиските услови за применување на одредбата на став 2 од овој член ги пропишува Сојузниот извршен совет врз основа на усогласените ставови со надлежните републички и покраински органи.

Посебни мерки за царинска заштита**Член 53**

(1) Ако на странскиот пазар настапат промени што бараат итно спречување на нарушувањето што

би настанале на внатрешниот пазар со примена на важечките царински стапки, Сојузниот извршен совет, врз основа на усогласените ставови со надлежните републички и покраински органи, може да ги зголеми, односно намали важечките царински стапки.

(2) Во случајот од став 1 на овој член, Сојузниот извршен совет може важечката царинска стапка да ја зголеми, односно намали до 50%, а ако во Царинската тарифа за некои стоки е предвидена царинска стапка пониска од 10%, вклучувајќи ја и стапката „Слободно“, за таквите стоки може да определи царинска стапка до 15%.

Сезонски царински стапки**Член 54**

(1) Ако царинските стапки за земјоделски производи во определен временски период не обезбедуваат стабилност на домашното производство и на домашниот пазар во согласност со политиката на цените, Сојузниот извршен совет, врз основа на усогласените ставови со надлежните републички и покраински органи, може, покрај постојните царински стапки, да пропише и сезонски царински стапки, со временско ограничување на нивната примена.

(2) Сезонската царинска стапка од став 1 на овој член не може да биде поголема од 20%.

Поврат на царината (Drawback)**Член 55**

(1) Ако увезените стоки се употребени за производство на домашни стоки, царината може да се врати, во целост или делумно, ако така произведените стоки се извезат.

(2) Поврат на царината се врши врз основа на чл. 82 и 83 од Законот за девизното работење и кредитните односи со странство.

Застареност на правото на наплата на царина**Член 56**

(1) Правото на наплата на царина застарува за пет години од денот кога настанала обврската за плаќање царина.

(2) Рокот на застареноста од став 1 на овој член се прекинува со секое службено дејствие на надлежниот орган преземено заради наплата на царината.

(3) Застареност на правото на наплата на царината настапува во секој случај по истекот на рокот од десет години од денот кога настанала обврската за плаќање царина.

Применување на меѓународните договори и на прописите за водење на управна постапка**Член 57**

Одредбите на овој закон нема да се применуваат врз плаќање царина за увезени стоки, ако плаќањето на царина е регулирано поинаку со меѓународен договор што Југославија го потпишала и ратификувала.

Член 58

Сојузната управа за царини и царинарницата водат управна постапка и донесуваат решенија според одредбите на Законот за општата управна постапка, ако со одредбите на овој закон не е определено поинаку.

Член 59

(1) Против решението на царинарницата донесено во управна постапка, може да се изјави жалба до Сојузната управа за царини.

(2) Жалбата се поднесува во рок од 15 дена од делот на доставувањето на решението.

II. ЦАРИНСКА ПОСТАПКА ВО ЖЕЛЕЗНИЧКИОТ СООБРАЌАЈ

Запирање на железнички превозни средства

Член 60

(1) Заради спроведување на мерките на царински надзор, железничките превозни средства (возовите) по преминувањето на царинската линија се запираат на граничната железничка станица, на царинските колосеци.

(2) Царинскиот колосек од став 1 на овој член го определува организацијата на здружен труд во областа на железничкиот сообраќај (во натамошниот текст: железничка станица), во спогодба со царинарницата.

(3) Ако царинскиот колосек е зафатен, железничката станица е должна навремено, пред влегувањето на возот, да ја извести граничната царинарница на кој колосек ќе застане железничкото превозно средство.

Царински надзор над стоките и возовите

Член 61

(1) На пругата помеѓу царинската линија и граничната железничка станица не смеат да се запираат возови, освен поради неопходни мерки за безбедност на сообраќајот или во случај на вилта сила.

(2) Ако возот се запре на пругата помеѓу царинската линија и граничната железничка станица, граничната железничка станица е должна за тоа веднаш да ја извести надлежната царинарница.

Член 62

(1) По исклучок од одредбата на член 61 став 1 од овој закон, ако заради превоз на патници во локалниот железнички сообраќај, постои постојана потреба од запирање на возот помеѓу царинската линија и граничната железничка станица, на таквите возови им се додаваат посебни коли со видно означен натпис „За локален сообраќај“.

(2) Колите за локален сообраќај не смеат со ходник да бидат поврзани со другите коли.

(3) По доаѓање на возот во граничната железничка станица, граничната железничка станица презема потребни мерки патниците во локалниот сообраќај да не се мешаат со патниците што доаѓаат од странство.

Член 63

(1) Заедницата на југословенските железници е должна на сите царинарници да им го достави возниот ред на возовите во редовниот сообраќај, најдоцна седум дена пред денот на почетокот на неговото важење.

(2) Заедницата на југословенските железници е должна при изработката на возниот ред за возовите во меѓународниот сообраќај да прибави мислење од Сојузната управа за царини.

(3) Граничната железничка станица е должна да ја известува граничната царинарница:

1) за воведувањето на вонредни возови во меѓународниот сообраќај, со назначување на точното време на нивното поаѓање во странство, односно доаѓање од странство, најдоцна 24 часа пред доаѓањето на возот;

2) за секое откажување или задоцнување на редовните и вонредните возови во меѓународниот сообраќај подолго од 30 минути;

3) за секое преминување на границата на сами локомотиви, моторни коли и дресини;

4) за секое зголемување на бројот на колите во возовите во меѓународниот сообраќај за превоз на патници над вообичаениот број.

(4) Железничките станици во внатрешноста на земјата се должни да ги известуваат царинарниците што имаат царински испостави на тие станици за секоја промена во возниот ред на возовите во меѓународниот сообраќај за превоз на патници и за секое задоцнување на тие возови.

Член 64

Возовите што превезуваат патници во меѓународниот железнички сообраќај, пероните и колосеците на кои стојат такви возови, како и колосеците на кои стојат возови што превезуваат стоки во меѓународниот сообраќај, мораат ноќе да бидат осветлени.

Член 65

(1) Кога поз што превезува патници ќе пристигне од странство во граничната железничка станица, граничната царинарница веднаш врши царински преглед на локомотивата, моторната кола, тендерот, службената кола и на возниот персонал.

(2) Одвојување на локомотивата, тендерот и на службените коли од возот односно оддалечување на возниот персонал е дозволено дури по извршениот царински преглед.

Член 66

(1) Царински преглед на багажот што патниците го носат со себе се врши во колите во кои се наоѓаат патниците за време на редовното задржување на возот во граничната железничка станица.

(2) По исклучок од одредбата на став 1 од овој член, царински преглед на багажот, во оправдани случаи, може да се врши и во просториите на граничната царинарница.

(3) За време на царинскиот преглед на возот, стоките, патниците и нивниот багаж, пристап на перонот покрај кој стои возот и влегување во возот им се дозволени само на овластени службени лица, а на други лица — само со претходна согласност од граничната царинарница.

Член 67

(1) Ако царинската постапка со патниците не може да се изврши за време на редовното задржување на возот во граничната железничка станица, царинската постапка може да се изврши и за време на движењето на возот.

(2) Ако царинската постапка со патниците се врши и за време на движењето на возот, железницата е должна на царинските работници што вршат преглед да им обезбеди бесплатен превоз при заминувањето и враќањето, како и посебно купе за спроведување на мерките на царински надзор и сместување на царинските стоки, под условите што се регулираат со посебен договор.

Член 68

(1) Багажот што во странство ѝ е предаден на железницата на превоз до влезната железничка станица, таа станица е должна да ѝ го предаде на царинарницата најдоцна следниот ден до 12 часот по преминувањето на царинската линија.

(2) Багажот што во странство ѝ е предаден на железницата на превоз до некоја железничка станица во внатрешноста на земјата, железницата е

должна да ѝ го пријави на влезната царинарница со пријава за увоз и провоз на стоки.

Член 69

(1) Кога товарен воз од странство ќе пристигне во граничната железничка станица, граничната царинарница го става под царински надзор, ја утврдува бројната состојба на колите во составот на возот, врши царински преглед на возот и на возниот персонал и ја утврдува состојбата на странските пломби на колите.

(2) Бројната состојба на колите во составот на товарниот воз граничната царинарница ја споредува со пописната листа (список на преминувањата) на колите на странската железница што ѝ ја предава граничната железничка станица. Ако граничната железничка станица не располага со странска пописна листа, граничната царинарница пристигнатите коли ги запишува во пописната книга на превозните средства.

(3) За време на царинскиот преглед на товарниот воз и на возниот персонал, пристап на перонот покрај кој стои возот и влегување во возот им е дозволено само на овластените службени лица.

Член 70

(1) Ако со царинскиот преглед се утврди дека на затворените вагони со стоки нема странски пломби или дека пломбите се повредени граничната царинарница и граничната железничка станица ставаат свои пломби без утврдување на вистинската состојба на стоките во вагоните.

(2) Ако граничната железничка станица има намера да ја провери вистинската состојба на стоките од став 1 на овој член, проверувањето може да го врши само под царински надзор.

(3) За вагоните на кои е ставена пломба на граничната царинарница и на граничната железничка станица, во пописната книга односно пописната листа се внесува забелешка за состојбата на странските пломби.

Член 71

(1) На барање од царинарница, граничната железничка станица е должна да ги отвори колите и сите други простории во возот.

(2) Ако заради извршување на царинскиот преглед треба од колите да се симнат одделни прицврстени делови, граничната железничка станица е должна на барање од граничната царинарница да ги симне таквите делови.

(3) Ако по симнувањето на одделни прицврстени делови од колите не се утврди дека постои кривично дело, стопански престап или царински прешок, трошоците за симнување и поставување на таквите делови паѓаат врз товар на буџетот на федерацијата.

Член 72

Граничната царинарница е должна за завршениот царински преглед на возот веднаш да ја извести граничната железничка станица со упис во книгата на железничката станица за пријавување и одјавување на возот.

Член 73

(1) Возот не може да го продолжи патот додека граничната царинарница не ги изврши сите дејствија предвидени со овој закон и со прописите донесени врз основа на овој закон, освен прегледот на патниците (член 67 став 1).

(2) Граничната царинарница е должна сите дејствија од став 1 на овој член кај патничките возови да ги изврши за време на задржувањето на возот според возниот ред, а кај товарните возови — најдолго за два часа, ако не постојат посебни причини за подолго задржување на возот.

Пријавување и предавање на стоки на граничната царинарница

Член 74

(1) Граничната железничка станица е должна веднаш по доаѓањето на возот од странство усно да ѝ го пријави возот на граничната царинарница.

(2) Граничната железничка станица е должна на граничната царинарница да ѝ поднесе и писмена пријава за возот и стоките, најдоцна во рок од пет часа од часот на доаѓањето на возот.

(3) Образецот на пријавата за увоз и провоз на стоки го пропишува директорот на Сојузната управа за царини.

Член 75

(1) Сите стоки пристигнати со еден воз ѝ се пријавуваат на граничната царинарница со една пријава за увоз и провоз на стоки.

(2) Во пријавата за увоз и провоз на стоки прво се запишуваат пратките на стоки што се провезуваат, потоа пратките на стоки што се упатуваат за царинење до други царинарници и пратките на стоки што се царинат кај граничната царинарница на која ѝ се поднесува пријавата.

Член 76

(1) Граничната железничка станица ја пополнува пријавата за увоз и провоз на стоки врз основа на железничките превозни исправи што ги придружуваат стоките (товарен лист, експресен лист, багажница, железничка проследница и др.).

(2) Податоците внесени во пријавата од став 1 на овој член мораат да им одговараат на податоците од железничките превозни исправи.

(3) Пријавата за увоз и провоз на стоки се пополнува со машина за пишување или со хемиски молив, читливо и без бришење и прецртување.

Член 77

(1) Ако во составот на возот пристигнала кола со денковни пратки и ако поединечно запишување на сите колетите во пријавата за увоз и провоз на стоки, со оглед на нивниот број, би траело подолго време, сите тие пратки ќе се забележат во пријавата за увоз и провоз на стоки како колска пратка со назначување на седијата и бројот на колата, а во рубриката: „Назив на стоките“ се става забелешка: „Збирна кола — види ја приложената спецификација“.

(2) Сите денковни пратки во таквата кола се запишуваат поединечно во посебен список (спецификација) кој мора да содржи податоци за количеството, видот на пакувањето (сандак, вреќа, буре, кутија и сл.), ознаките, бројот и бруто-тежината на колетите, називот на стоките, како и податоците за бројот на колата во која се натоварени стоките. Списокот се прилага кон пријавата за увоз и провоз на стоки.

(3) Наместо спецификацијата од став 2 на овој член, граничната железничка станица може кон пријавата за увоз и провоз на стоки да приложи и еден примерок на пополнета меѓународна пријава за царинарницата или товарница ако ги содржи сите податоци од став 2 на овој член.

(4) При прегледот на денковните пратки, граничната царинарница ја утврдува состојбата на пакувањето на колетите и ги споредува податоците од превозните исправи со податоците на колетите. Таквите пратки граничната царинарница не ги пломбира.

Член 78

(1) Пријавата за увоз и провоз на стоки, пополнета во два идентични примероци, граничната железничка станица ѝ ја предава на граничната царинарница заедно со железничките превозни исправи.

(2) Примената пријава за увоз и провоз на стоки граничната царинарница ја споредува со железничките превозни исправи и со податоците од пописната книга, односно пописната листа на превозните средства.

(3) Кога ќе утврди дека пријавата за увоз и провоз на стоки е правилно пополнета, граничната царинарница ја заверува пријавата и ја заведува во контролникот на царинските пријави за увоз и провоз на стоки, а превозните исправи, со еден примерок на пријавата за увоз и провоз на стоки на кој го потврдила приемот на пријавата, и ги враќа на граничната железничка станица најдоцна во рок од два часа од часот на приемот.

Член 79

Заради проверување на точноста на пријавата за увоз и провоз на стоки, граничната царинарница врши преглед на возот, а ако постои основано сомневање во исправноста на податоците во пријавата, може да изврши и преглед на стоките.

Предавање стоки на царинарницата

Член 80

(1) Ако во пријавата за увоз и провоз на стоки, поднесена до граничната царинарница од страна на железничката станица, е назначено дека стоките ќе се царинат кај таа царинарница, стоките можат да се сместат во согласност со член 203 од овој закон.

(2) Ако прегледот на стоките може да се изврши без истоварување, царинарницата може, на барање од железничката станица или по сопствена иницијатива, да определи прегледот на стоките да се изврши во возот со кој стоките пристигнале, и тоа на колосекот што ќе го определи железничката станица, во спогодба со царинарницата.

(3) Ако царинарницата при прегледот утврди дека прегледот на стоките не може да се изврши во возот, железничката станица е должна, во рок од 48 часа, да ги истовари стоките и да ги смести на место што ќе го определи царинарницата.

(4) Царинарницата, на барање од железничката станица, за стоките од став 2 на овој член што се пријавени за царинење, а кои нема да се царинат во рок од 24 часа, ќе одобри истовар и сместување под царински надзор.

Член 81

(1) Ако царинарницата одлучи прегледот на стоките да се изврши во возот, ќе стави за тоа забелешка на пријавата за увоз и провоз на стоки. Таквите стоки остануваат и понатаму кај железничката. Возот мора да биде поставен на колосек што ќе го определи железничката станица, во спогодба со царинарницата.

(2) Железничката станица е должна да ја извести царинарницата на кој колосек е поставен возот со стоките што ќе се прегледаат во него.

Член 82

(1) На колосекот кај царинските магацини и царинските стоваришта, железничката станица може да поставува само воз во кој се наоѓаат стоки определени за истовар во тие магацини односно стоваришта.

(2) Царинарницата е должна да започне со преземање на стоките во царинскиот магацин односно во царинското стовариште во текот на работното време на царинскиот магацин односно царинското стовариште, и тоа штом железничката станица ќе го постави возот односно стоките на местото определено за преземање и ќе обезбеди вршење на истоварот.

(3) Ако истоварот не може да се заврши во текот на редовното работно време, царинарницата ќе го продолжи преземањето на стоките во продолжена работа. Ако истоварот не може да се заврши ниту во продолжената работа, царинарницата ќе стави царински обележја на возот и ќе го продолжи преземањето на стоките во наредниот ден, вклучувајќи ги и неделама и државните празници.

Член 83

Пред да пристапи железничката станица кон истовар и предавање на стоките на царинарницата, царинскиот работник и железничкиот работник ја проверуваат исправноста на обележјата на возот и во пријавата за увоз и провоз на стоки ја внесуваат најдената состојба на тие обележја, како и денот и часот кога започнал истоварот.

Член 84

(1) При предавањето на стоките царинскиот работник ги споредува податоците од пријавата за увоз и провоз на стоки со состојбата на колетите во поглед на нивното количество и ознака, а по потреба, ја проверува и нивната тежина и видот на стоките.

(2) Ако стоките се предаваат во растурена состојба, царинарницата врши прием, без мерење на нивната тежина, врз основа на пријавата за увоз и провоз на стоки.

(3) Железничката станица може да бара од царинарницата при предавањето на стоките да се изврши и мерење на нивната тежина.

Член 85

Ако податоците од пријавата за увоз и провоз на стоки се согласуваат со состојбата на колетите, царинскиот работник и железничкиот работник ставаат на пријавата за увоз и провоз на стоки забелешка дека стоките се примени без забелешки и, со назначување на денот и часот кога е завршено предавањето, ја потпишуваат забелешката.

Член 86

(1) Ако при предавањето на стоките се утврди дека податоците од пријавата за увоз и провоз на стоки не се согласуваат со состојбата на стоките во поглед на видот, количеството и ознаката на броевите на колетите, дека на нив се повредени обележјата, дека колетите се оштетени или дека стоките од нив на кој и да е начин се растураат, царинскиот работник во присуство на железничкиот работник ќе состави за тоа записник во три примероци, што го потпишуваат обајцата.

(2) Стоките што се растураат од колетите, царинарницата не е должна да ги прими сè додека железничката станица не го спречи растурањето.

Член 87

(1) Ако при предавањето на стоките се утврди вишок на колетите односно стоки, железничката станица тој вишок го запишува во пријавата за увоз и провоз на стоки и ѝ го предава на царинарницата.

(2) Стоките од став 1 на овој член можат да лежат во царинскиот магацин односно во царинското стовариште најмногу 60 дена.

(3) Ако железничката станица во рокот од став 2 на овој член не ја извести царинарницата за тоа на кого му припаѓа пронајдениот вишок на стоки, царинарницата ги излага стоките на продажба.

Член 88

Железничката станица е должна да ѝ обезбеди на царинарницата простории потребни за контрола на патничкиот промет и за спроведување на други мерки на царински надзор, под условите што се регулираат со посебен договор.

III. ЦАРИНСКА ПОСТАПКА ВО ДРУМСКИОТ СООБРАКАЈ

Запирање на друмски превозни средства

Член 89

Сите друмски превозни односно преносни средства со стоки или без стоки што сообраќаат со странство, мораат да се запрат кај граничниот браник (рампа).

Член 90

(1) Граничниот браник е обесен со боите на државното знаме. И столбот од браникот кој се наоѓа од десната страна на патот е истакната табла обоена со боите на државното знаме, со назив на царинарницата. Таблата мора ноќе да биде осветлена.

(2) На граничните премини за пограничен сообраќај се наоѓаат гранични столбови обозени со боите на државното знаме, со натпис: „Премин отворен само за пограничен сообраќај“.

Пријавување и предавање на стоки

Член 91

Стоките што се увезуваат со друмски превозни односно преносни средства и се пријавуваат и предават на граничната царинарница согласно со одредбите на чл. 74 до 87 од овој закон.

Царински надзор над стоките во друмскиот сообраќај и над друмските превозни средства

Член 92

(1) Друмските превозни односно преносни средства не можат да го продолжат патот пред да ги изврши граничната царинарница сите дејствија предвидени со овој закон и со прописите донесени врз основа на овој закон.

(2) Царинарницата е должна сите дејствија од став 1 на овој член да ги изврши во што пократок рок. Тој рок не може да биде подолг од два часа, сметајќи од часот кога на царинарницата и се предадени сите потребни исправи, ако не потојат посебни причини за подолго задржување на превозното средство.

Член 93

(1) Ако стоките што се увезуваат со друмски превозни односно преносни средства не се царинат кај граничната царинарница, возарот е должен на име обезбедување за стоките да и уплати на царинарницата износ во височина на пресметаната царина и други увозни давачки што се наплатуваат при увозот на такви стоки, или да положи гаранција на банката, ако со посебни прописи не е определено поинаку.

(2) Сојузниот секретар за финансии ќе пропише во кои случаи и под кои услови подносителот на декларацијата може да се ослободи од давање на обезбедување од став 1 на овој член.

Член 94

Ако со друмски моторни возила на домашни организации на здружен труд, на кои можат да се стават царински обележја, се превезуваат стоки така што да не можат да се вадат од нив или да се ставаат во нив без повреда на царинските обележја, граничната царинарница нема да бара од возарот полагање на обезбедување во смисла на член 93 став 1 од овој закон, туку на таквите возила ќе стави царински обележја и стоките ќе ги упати до приемната царинарница.

Член 95

(1) Државјани на Социјалистичка Федеративна Република Југославија и странски државјани што за привремен престој во Југославија доаѓаат со патничко моторно возило со приколка или без неа, односно со мотоцикл со приколка или без неа, со редовна странска регистрација, можат да го задржат возилото во Југославија најдолго една година.

(2) Државјаните на Социјалистичка Федеративна Република Југославија и странски државјани со живеалиште во Југославија што имаат престојувалиште во странство, а привремено доаѓаат во Југославија со друмско товарно моторно возило со редовна странска регистрација, можат друмското товарно моторно возило да го задржат во Југославија најдолго три месеци во текот на една календарска година.

Член 96

Лицата што доаѓаат во Југославија со возила од член 95 на овој закон можат да превезуваат само свој личен багаж, предмети што им се потребни за лична употреба за време на траењето на патувањето и предмети на домаќинството, а за време на задржувањето во Југославија возилата можат да ги користат само за свои потреби, и за потребите на своето домаќинство, ако со овој закон или со прописите донесени врз основа на овој закон не е определено поинаку.

Член 97

(1) Лицата што влегле во Југославија со возила од член 95 на овој закон, мораат тие возила да ги извезат при излегувањето од Југославија, а најдоцна во роковите од член 95 на овој закон, сметајќи од денот на влегувањето во Југославија.

(2) Во оправдани случаи царинарницата може да одобри возилото од член 95 на овој закон да се остави на чување кај царинарницата или под царински надзор кај правни или физички лица и по заминувањето на лицето што со тоа возило влегло во Југославија, односно по истекот на пропишаниот рок.

Член 98

(1) Ако возилото од член 95 на овој закон е оставено на чување на правно или физичко лице без знаење на царинарницата, тоа лице е должно да ја извести за тоа царинарницата во рок од десет дена од денот кога возилото му е предадено на чување.

(2) Со возилото што не е пријавено во смисла на став 1 од овој член ќе се постапи на начин предвиден во член 101 од овој закон.

Член 99

(1) Ако возилото од член 95 на овој закон биде оштетено така што да не може да се поправи, сопственикот на возилото односно возарот е должен да го изнесе од Југославија, или може, без право на надомест, да и го предаде на најблиската царинарница, односно на најблискиот општински орган за внатрешни работи.

(2) Органот од став 1 на овој член е должен да ја извести најблиската царинарница која го презема возилото заради продажба.

Член 100

(1) Ако моторното возило што во Југославија влегло со олеснувањата од член 95 на овој закон, на територијата на Социјалистичка Федеративна Република Југославија биде оставено на место или под околности што наведуваат на заклучок дека возилото е напуштено (од возилото се симнати регистарските таблички, возилото е потешко хаварисано или запуштено, никој не се грижи за возилото и сл.), царинарницата на чие подрачје ќе биде нај-

дено таквото возило е должна веднаш, а најдоцна во рок од седум дена од денот на пронаоѓањето на возилото, односно од денот на дознавањето за напуштено возило, да го извести за тоа надлежниот орган за внатрешни работи заради утврдување на сопственикот на напуштено возило и неговото место на престојот во Југославија. Кон известувањето за пронаоѓањето на напуштено возило, царинарницата ќе му ги даде на органот за внатрешни работи и податоците за таквото возило со кои располага.

(2) Ако моторното возило што во Југославија влегло со олеснувањата од член 95 на овој закон е паркирано на место на кое е дозволено паркирање и тука е оставено најмалку 30 дена, а за тоа време со возилото никој не се служи ниту некој се грижи за него, таквото возило ќе се смета за напуштено и со него ќе се постапи на начинот предвиден во став 1 од овој член.

(3) Напуштено возило од став 1 односно став 2 на овој член ќе се стави под царински надзор додека не се пронајде неговиот сопственик, односно додека не се изложи на продажба.

(4) Ако органот за внатрешни работи, во рок од три месеци од денот кога царинарницата го известила за пронаоѓањето на напуштено возило, не пронајде кој е сопственик на напуштено возило односно не го утврди неговото место на престој во Југославија, надлежната царинарница односно организацијата овластена со сојузен закон за продажба на моторни возила, по истекот на тој рок, ќе го изложи возилото на продажба.

Член 101

(1) Ако сопственикот на возилото од член 100 на овој закон е познат или ако неговиот идентитет и адреса можат да се утврдат (врз основа на регистарските таблици, евентуално најдените исправи за напуштено возило, или на друг начин), надлежната царинарница, во рок од седум дена, ќе го извести за тоа дипломатското или конзуларното претставништво на државата чијашто регистрација ја носи напуштено возило, односно чијшто државјанин е сопственикот на возилото, со забелешка во каква состојба е најдено возилото и за височината на трошоците што сопственикот треба да ги плати при преземањето на возилото (трошоци за доставување, чување и др.) и ќе побара претставништвото да го пронајде и побика сопственикот на напуштено возило да го изведе возилото од Југославија во рок од три месеци од денот на известувањето добиено од дипломатското, односно конзуларното претставништво.

(2) Ако сопственикот на напуштено возило не го преземе и не го изведе возилото во рок од четири месеци од денот на доставувањето на писменото барање на царинарницата до дипломатското или конзуларното претставништво на државата чијашто регистрација ја носи напуштено возило, односно чијшто државјанин е сопственикот на напуштено возило, царинарницата односно организацијата овластена со сојузен закон за продажба на моторни возила ќе го изложи возилото на продажба.

Член 102

(1) Одредбите на овој закон што се однесуваат на влегувањето во Југославија и излегувањето од Југославија на патнички моторни возила чиишто сопственици се лица со живеалиште во странство, ќе се применуваат и кога такви возила се превезуваат со други превозни средства.

(2) Во случајот од став 1 на овој член, патничкото моторно возило ѝ се пријавува на царинарницата со пријава за увоз и провоз на стоки.

(3) Ако при царинскиот преглед на друмско превозно средство треба од него да се сними одделни прицврстени делови, па по прегледот не се утврди дека постои кризично дело, столански престан или царински прекршок, трошоците за снимање и поставување на тие делови паѓаат врз товар на буџетот на федерацијата.

Член 103

Директорот на Сојузната управа за царини донесува поблиски прописи за царинскиот надзор над друмските моторни возила со странска регистрација на царинското подрачје на Југославија.

IV. ЦАРИНСКА ПОСТАПКА ВО СООБРАЌАЈОТ ПО ВОДНИТЕ ПАТИШТА

Пристанување на бродови

Член 104

(1) Бродовите што сообраќаат со странство можат да пристануваат само во луците и пристаништата отворени за меѓународен сообраќај.

(2) Во случај на виша сила, бродовите од став 1 на овој член можат да пристануваат и на други места. Во тој случај запovedникот на бродот е должен за тоа веднаш да ја извести најблиската царинарница или најблискиот општински орган за внатрешни работи.

Член 105

(1) Во луците односно пристаништата отворени за меѓународен сообраќај, бродовите можат да пристануваат само покрај определен царински бент, на определен дел на луката односно пристаништето или брегот или во слободната царинска зона.

(2) Лучката односно пристанишната капетанија, во спогодба со републичкиот, односно покраинскиот орган за внатрешни работи надлежен за контрола на преминувањето на државната граница, со царинарницата и со организацијата на здружен труд за лучки односно пристанишни услуги, го определува царинскиот бент, односно делот на пристаништето и луката на кој може да се врши пристанување на бродовите во луците и пристаништата отворени за меѓународен сообраќај.

Член 106

Царинскиот бент односно делот на луката, пристаништето или брегот, определен за пристанување на брод што сообраќа со странство, се одвојува со отграда (преграда) и се обележува со табла која е обремена со боите на државното знаме, со називот на царинарницата. Просториите потребни за вршење на работите на царинската служба се насфаат на излезот од бентот односно од определениот дел на луката, пристаништето или брегот, пред преградата. Организацијата на здружен труд за лучки, односно пристанишни услуги е должна да ѝ обезбеди на царинарницата простории потребни за контрола на патничкиот промет и за спроведување на други мерки на царински надзор.

Член 107

(1) За пристанување на бродовите надзор од царинскиот бент, односно надзор од определениот дел на луката, односно пристаништето или брегот, е потребно одобрение од надлежната лучка, односно пристанишна капетанија.

(2) По исклучок од одредбата на член 104 став 1 од овој закон за пристанување на бродовите во лука, односно во пристаниште што не е отворено за меѓународен сообраќај, освен во случаи на виша сила, потребно е одобрение од надлежната лучка, односно пристанишна капетанија.

(3) Одобрението од ст. 1 и 2 на овој член го издава лучката односно пристанишната капетанија, во согласност со републичкиот односно покраинскиот орган за внатрешни работи надлежен за контрола на преминувањето на државната граница и со царинарницата.

Член 108

(1) Бродовите во домашниот сообраќај на море, на гранични реки и езера можат да пристануваат само во луките односно пристаништата отворени за домашен или меѓународен сообраќај.

(2) Во луките односно пристаништата што не се отворени за сообраќај можат да пристануваат само бродовите што во домашниот сообраќај превезуваат домашни стоки од едно место во Југославија во друго место во Југославија и бродовите наведени во член 114 точ. 2 и 8 на овој закон.

(3) Бродовите во домашниот сообраќај на море, на гранични езера и реки можат да пристануваат покрај царинскиот бент, односно дел на луката, пристаништето или брегот определен за пристанување на бродови (член 105), во луките, односно пристаништата отворени за меѓународен сообраќај или во слободната царинска зона, само по претходно одобрение од царинарницата.

Надзор над бродовите

Член 109

(1) Бродовите што пловат во царинскиот пограничен појас на море, по меѓународните пловни реки, по граничните реки и граничните езера мораат да имаат манифест, ако со овој закон не е определено поинаку.

(2) Манифестот е исправа во која заповедникот на бродот односно лицето што го овластил заповедникот на бродот го запишува целокупниот товар што се наоѓа на бродот.

(3) Како манифест, во смисла на ст. 1 и 2 од овој закон, може да се прифати и друга исправа, односно збир на исправи што ги содржат податоците пропишани за манифестот.

Член 110

Манифестот мора да ги содржи особено следниве податоци:

1) при доаѓањето на бродот: името и државната припадност на бродот, името и презимето на заповедникот на бродот, од која лука односно пристаниште доаѓа бродот, ознаките и броевите на колетите, бројот и видот на колетите, количеството и називот на стоките, броевите на бродските товарници за товарот што треба да се истовари во односната лука, односно пристаниште, луките, односно пристаништата во кои ќе се истовари останатиот товар, матичната лука односно пристаниште на утоварот за стоките што се превезуваат врз основа на бродска товарница;

2) при заминувањето на бродот: името и државната припадност на бродот, името и презимето на заповедникот на бродот, одредениот лука односно пристаниште, ознаките и броевите на колетите, бројот и видот на колетите, количеството и називот на стоките, броевите на бродските товарници за товарот што е натоварен во луката односно пристаништето во кое е извршен натоварот.

Член 111

Во манифестот, покрај податоците од член 110 на овој закон, или во други исправи приложени кон манифестот, мораат посебно да се запишат и да се специфицираат:

1) предметите што му припаѓаат на екипажот на бродот;

2) багажот на патниците предаден на бродот на превоз;

3) намирниците и потрошниот и погонскиот материјал за снабдување на бродот, екипажот и патниците.

Член 112

(1) За бродовите што сообраќаат со странство и кои натоваруваат стоки во домашните луки и пристаништа, манифестот мора да биде составен по извршениот натовар на стоките во бродот, а најдоцна два часа пред испловувањето.

(2) Бродовите што доаѓаат од странство, со стоки или без стоки, мораат да имаат манифест во часот на преминувањето на царинската линија.

(3) Ако бродовите што сообраќаат со странство и кои натоваруваат стоки од член 296 став 3 на овој закон, повторно вловат во југословенските територијални води во рок од шест месеци од денот на испловувањето, мораат да имаат официјална исправа за истоварување на таквите стоки.

Член 113

(1) За бродовите во кои се натоваруваат стоки во домашните луки и пристаништа, се составува заминувачки манифест на еден од јазиците на народите на Југославија, утврдени со републичките уставы, освен ако не е составен на англиски, руски, француски или италијански јазик.

(2) На бродовите што доаѓаат од странство им се признава доаѓачки манифест, кој мора да биде преведен на еден од јазиците на народите на Југославија утврдени со републичките уставы, ако не е составен на англиски, руски, француски или италијански јазик.

Член 114

Не мораат да имаат манифест:

- 1) бродовите што се во повластена пловидба;
- 2) бродовите што превезуваат домашни или странски неонарнинети стоки за кои имаат други соодветни царински исправи;
- 3) југословенските и странските бродови што веат воено поморско знаме;
- 4) службените бродови (бродови на органите на управата, на поморската пловидба, на внатрешната пловидба и др.);
- 5) бродовите што служат за научни цели;
- 6) рибарските бродови што служат само за риболов;
- 7) бродовите на земјоделци што служат само за потребите на нивното занимање;
- 8) спортските бродови и чамци додека служат за спорт, односно за лични потреби на нивните сопственици.

Член 115

(1) Ако во манифестот не достига некој податок од член 110 на овој закон или некој податок е неточен, царинарницата ќе го врати манифестот, назначувајќи на него кој податок недостига, односно кој податок треба да се исправи, како и рокот во кој манифестот мора да се дополни, односно исправи.

(2) Ако заповедникот на бродот за брод што, според одредбите на овој закон, мора да има манифест, во определениот рок не ѝ го предаде на царинарницата манифестот и другите пропишани исправи, царинарницата може да нареди стоките да се истоварат и да се чуваат под царински надзор, врз товар и ризик на заповедникот на бродот.

Член 116

(1) Организациите на здружен труд во областа на поморскиот и речниот сообраќај, односно пловидбените агенти се должни царинарниците што се наоѓаат во луките, односно пристаништата отворени за меѓународен сообраќај да ги известуваат за редот на пловидбата на бродовите што редовно со-

обраќаат со странство и да им го доставуваат редот на пловидбата на тие бродови, најдоцна седум дена пред почетокот на неговотовање.

(2) Организациите на здружен труд во областа на поморскиот и речниот сообраќај, односно пловидбените агенти се должни да ги известуваат царинарниците од став 1 на овој член за доаѓањето на вонредните бродови од странство, со назначување на денот и часот на нивното доаѓање во луцата, односно пристаништето, како и за ское задоцнување на пријавените бродови подолго од шест часови.

(3) За доаѓањето на вонредни бродови, организациите на здружен труд во областа на поморскиот и речниот сообраќај, односно пловидбените агенти се должни да ја известат царинарницата во работното време на царинарницата, а најдоцна еден час пред доаѓањето на бродот во луцата, односно пристаништето.

Член 117

(1) Заповедникот на бродот е должен, во рок од 24 часа по доаѓањето на бродот во луцата, односно пристаништето, да ѝ ги пријави на царинарницата бродот и стоките.

(2) Пријава на бродот и стоките на царинарницата се врши со поднесување на манифест.

Член 118

Царинската постапка со бродот што доаѓа од странство се врши веднаш по санитарната, фитосанитетската и ветеринарската контрола на бродот.

Преглед на бродови

Член 119

(1) Претставниците на бродот и на сопственикот на товарот и други лица, со претходна согласност од царинарницата, а во придружба на царински работник или со преземање на други мерки на царински надзор, можат да дојдат на бродот и пред неговото пристанување покрај царинскиот борт или во делот на брегот определен за пристапување, но дури откако бродот ќе добие дозвола за сообраќај со брегот од надлежната лучка односно пристанишна капетанија и од републичкиот односно покраинскиот орган за внатрешни работи надлежен за контрола на преминувањето на државната граница.

(2) Додека бродот се задржува во луцата односно пристаништето, претставниците на бродот и на сопственикот на товарот можат слободно да доаѓаат на бродот.

(3) Заповедникот на бродот е должен на царинските работници да им обезбеди доаѓање на бродот и граѓање од бродот и да им овозможи вршење на царински преглед.

(4) Заповедникот на бродот е должен да обезбеди осветление на бродот и во сите простории на бродот во кои се врши царински преглед.

Член 120

(1) На доаѓањето на бродот од странство во југословенска лука односно пристаниште, а откако лучките односно пристанишните органи од член 119 на овој закон ќе му одобрат на бродот слободен сообраќај со брегот, царинарницата врши преглед на бродот.

(2) Преглед на бродот, по потреба, може да се врши и додека бродот се наоѓа на пристаништето.

(3) Ако постои основано сомневање дека на бродот се наоѓаат ивезувани стоки, царинарницата може да изврши преглед на бродот и пред добивање одобрение за слободен сообраќај со брегот. Во тој случај царинарницата е должна за тој претходно да ја известат надлежната лучка односно пристанишна капетанија.

Член 121

(1) Ако во луцата односно пристаништето се наоѓаат повеќе бродови што чекаат да се изврши царински преглед или други дејствија во царинската постапка, царинарницата врши преглед, односно други дејствија по редот на добивањето на одобренијата за слободен сообраќај со брегот, односно по редот на поднесувањето на исправите со кои е обусловена постапката на царинскиот орган.

(2) Царинската постапка со лесно расипливи стоки се врши веднаш по поднесувањето на прописаните исправи до царинарницата.

(3) Царинската постапка со предметите што патниците ги носат со себе се врши веднаш штом бродот ќе добие одобрение за слободен сообраќај со брегот.

Член 122

(1) Царинскиот преглед на бродот се состои од преглед на манифестот и споредување на состојбата на товарот, на предметите што му припаѓаат на екипажот, на патничкиот багаж предаден на превоз на бродот, на намирниците, на погонскиот и потрошниот материјал со податоците наведени во манифестот, како и од преглед на сите бродски простории.

(2) Царинскиот преглед на бродот се врши во присуство на овластениот претставник на бродот.

(3) Ако со царинскиот преглед се утврди дека на бродот има намирници во количество поголемо отколку што е потребно за потрошувачка за време на престојот на бродот во луцата односно пристаништето, царинарницата може вишокот намирници да го стави под царински надзор (да го пломбира и др.).

Член 123

(1) Бродовите од член 114 точ. 1 и 2 и точ. 5 до 8 на овој закон не смеат да доаѓаат во допир со бродовите што сообраќаат со странство, ниту да го допираат странскиот брег, освен бродовите што пловат по Гердап, за кои директорот на Сојузната управа за царини, во согласност со сојузниот орган на управата надлежен за сообраќај, ќе пропише посебен режим на пловидбата.

(2) Бродовите од член 114 точ. 5, 6 и 7 на овој закон мораат, ако примат стоки на превоз, да бидат снабдени со соодветна царинска исправа.

(3) Директорот на Сојузната управа за царини пропишува кои царински исправи мораат да ги имаат бродовите од став 2 на овој член.

Член 124

Прегледот на брод што се врши за време на пловидбата во царинскиот пограничен појас се состои од споредување на манифестот и другите бродски исправи со товарот на бродот.

Член 125

(1) Бродот за време на пловидбата во царинскиот пограничен појас царинарницата може да го упати заради преглед односно претрес во најблиската лука односно пристаниште.

(2) Ако постои основано сомневање дека на бродот се наоѓаат скриени стоки, царинарницата може да изврши претрес на бродот.

(3) Пред почетокот на претресот на странски брод во луцата односно пристаништето, во смисла на став 2 од овој член, царинарницата го известува за претресот конзуларниот претставник на државата на која и припаѓа бродот, ако таков претставник постои во луцата односно пристаништето во кое се наоѓа бродот.

(4) Ако во луцата односно пристаништето не се наоѓа конзуларен претставник на државата на која

и припаѓа бродот, претресот се врши во присуство на претставник на лучката односно пристанишната капетанија и на заповедникот на бродот, односно неговиот заменик.

(5) Ако на бродот се најдат скриени стоки, царинските работници го спроведуваат бродот до најблиската царинарница.

(6) На барање од заповедникот на бродот, царинарницата издава потврда за резултатот на прегледот, односно претресот на бродот.

Член 126

(1) По исклучок од одредбите на член 125 од овој закон, ако при прегледот на странски брод во луката, односно пристаништето се јави основно сомневање дека на бродот се наоѓаат скриени стоки или дека на таквиот брод нашол прибежиште сторител на царински прекршок, царинарницата ќе изврши претрес на бродот и без претходно известување и присуство на конзуларниот претставник на државата на која и припаѓа бродот, со тоа што дополнително ќе го извести конзуларниот претставник за претресот на бродот.

(2) Ако при царинскиот преглед на бродот треба од бродот да се симнат одделни прицврстени делови, па по симнувањето на деловите не се утврди постоење на кривично дело, стопански престап или царински прекршок, трошоците за симнување и поставување на таквите делови паѓаат врз товар на буџетот на федерацијата.

Член 127

Кога во домашна лука односно пристаниште ќе вplotи брод што доаѓа од странство и кој има стоки за истовар, заповедникот на бродот е должен за стоките што се пријавуваат за истовар да поднесе манифест, а ако се врши делумен истовар на стоките — извод од манифестот.

Член 128

Истовар на стоките се врши под царински надзор, врз основа на манифестот, односно изводот од манифестот.

Член 129

(1) Ако истоварот на стоките се врши непосредно од бродот во царински склад, царинарницата е должна да го овозможи истоварот веднаш по врзувањето на бродот за оперативниот брег.

(2) Истоварот на стоките во царинскиот склад мора да биде организиран така што на царинскиот работник да му се овозможи да го изврши брзо споредувањето на состојбата на истоварените стоки со податоците во манифестот, односно во изводот од манифестот.

Член 130

(1) Ако истоварот на стоките не се врши непосредно во царинскиот склад туку на брегот или во друго превозно средство, па дополнително се превезуваат во царинскиот склад, царинарницата го обезбедува царинскиот надзор и над превозот на стоките до складот.

(2) Ако истоварот на стоките се врши непосредно од бродот во друго превозно средство заради испраќање до внатрешна царинарница на царинење или се испраќаат до корисниците како стоки оцаринети при претоварот, царинарницата го обезбедува царинскиот надзор додека стоките не ги преземе возарот.

Член 131

Истоварот од бродот во царински магацин, царинско стовариште, царинско сместувалиште или консигнационен склад, се врши врз основа на пријавата за увоз и провоз на стоки, која се поднесува во два примерока.

Член 132

Истоварот на стоки од бродот непосредно во железнички или други превозни средства заради превоз до друга царинарница се врши врз основа на пријавата за увоз и провоз на стоки која возарот, што ќе ги прими стоките на натамошен превоз, ја поднесува во два примерока.

Член 133

(1) Кога истоварот на стоките од бродот е завршен, царинарницата врши споредување на состојбата на истоварените стоки со податоците во манифестот, односно со податоците во изводот од манифестот.

(2) За стоките истоварени во царински склад, податоците од манифестот, односно од изводот од манифестот се споредуваат со состојбата на стоките во поглед на ознаката, бројот и видот на пакувањето.

(3) За стоките истоварени непосредно во други превозни средства или во царински магацин, царинско стовариште, царинско сместувалиште или консигнационен склад, податоците од манифестот, односно од изводот од манифестот се споредуваат со податоците од пријавата за увоз и провоз на стоки.

(4) Исправноста на истоварот царинарницата ја потврдува на манифестот, односно на изводот од манифестот и му го враќа на заповедникот на бродот.

(5) Се овластува директорот на Сојузната управа за царини да донесе поблиски прописи за исправите за пријавување на стоките врз основа на податоците од манифестот.

Член 134

Ако при споредувањето на состојбата на истоварените стоки со податоците од манифестот, односно со податоците од изводот од манифестот се утврдат неправилности или несогласувања во поглед на видот на стоките, тежината на стоките и бројот на колетите или во поглед на ознаките на колетите, царинарницата за тоа составува забелешка во манифестот, односно во изводот од манифестот.

Член 135

(1) Ако истоварот на стоките се врши врз основа на изводот од манифестот, а при споредувањето се утврдат вишоци на стоки што се истоварени по грешка, таквите вишоци веднаш се враќаат на бродот од кој се истоварени.

(2) Ако бродот отпловил, агенцијата што го застапува бродот најдените вишоци ги пријавува со пријава за увоз и провоз на стоки.

Член 136

Домашните и странските бродови што веат воено поморско знаме се должни за царинските стоки што ги истоваруваат да поднесат пријава за увоз и провоз на стоки.

Член 137

(1) Во поглед на предавањето, односно приемот на стоки од бродот во царински магацин, односно во царинско стовариште, сообразно се применуваат одредбите од чл. 84 до 87 на овој закон.

(2) По завршениот истовар и приемот на стоките во царински склад, држателот на складот е должен на царинарницата да и го потврди приемот на стоките.

Член 138

(1) Претовар на царински стоки од еден на друг брод се врши по претходно писмено одобрение од царинарницата и под царински надзор.

(2) Ако поради виша сила претоварот на стоки од еден во друг брод е извршен без претходно писмено одобрение од царинарницата, заповедникот на

бродот од кој е извршен претоварот е должен тоа да ѝ го пријави на најблиската царинарница и да ѝ поднесе потврда од надлежната лучка односно пристанишна капетанија за тоа дека претоварот е извршен поради виша сила.

(3) Во манифестот на бродот од кој се претоварени стоките се запишуваат податоците за тоа кои стоки и во кој брод се претоварени, а во манифестот на бродот на кој е извршен претоварот — податоците за претоварените стоки со назначување на бродот од кој се претоварени стоките.

Посебни одредби за царинската постапка во сообраќајот на Дунав

Член 139

(1) Бродовите што по Дунав доаѓаат од странство, односно заминаваат во странство, мораат да се запрат и да ѝ се пријават на граничната царинарница заради вршење на царинска постапка.

(2) За бродовите во превоз по Дунав царинската постапка може да се врши и за време на движењето на бродот.

Член 140

(1) Заповедникот на бродот што доаѓа од странство е должен на влезната царинарница да ѝ поднесе пријава за увоз и провоз на стоки и кон неа да приложи:

- 1) список на бродскиот екипаж;
- 2) список на патниците и нивниот багаж (име и презиме на патникот, назив и број на патната исправа, државјанство, место во кое патува и број на парчињата на рачниот багаж);
- 3) список на намирниците што се наоѓаат на бродот;
- 4) бродски превозни исправи.

(2) Секој царински преглед на бродот, на стоките и на исправите, царинскиот работник го потврдува со свој потпис и со печат на надлежната гранична царинарница врз соодветната исправа.

Член 141

(1) Заповедникот на бродот е должен на царинските работници да им обезбеди доаѓање на бродот и враќање од бродот и да им овозможи вршење на царинскиот преглед.

(2) Заповедникот на бродот е должен да обезбеди осветление на бродот и во сите простории на бродот во кои се врши царинскиот преглед.

Член 142

Примопредавањето на стоките што се царинат кај влезната царинарница се врши согласно со одредбите на чл 84 до 87 од овој закон.

Член 143

(1) За стоките што се увезуваат и се упатуваат со брод до друга царинарница, влезната царинарница составува царинска проследница во два примерока, врз основа на податоците од пријавата за увоз и провоз на стоки. Еден примерок на проследницата влезната царинарница задржува, а вториот примерок му го враќава на заповедникот на бродот заради предавање на приемината царинарница. Заповедникот на бродот го потврдува приемот на проследницата на примерокот што остапува кај влезната царинарница.

(2) На просториите на бродот во кои се сместени царинските стоки, односно на стоките што се наоѓаат на отворен простор на бродот, царинарницата става царински обележја.

(3) На бродските превозни исправи возарот става налепница „Царински стоки. Да ѝ се предадат на царинарницата“.

(назив на царинарницата)

Член 144

На писмено барање од заповедникот на бродот, царинарницата може да одобри истовар на стоки во пристаништето што заповедникот на бродот ќе го назначи во барањето иако според бродската товарница, товарниот лист и други превозни исправи, стоките се наменети за некое друго пристаниште.

Член 145

(1) Пред почетокот на примопредавањето на стоките, приемината царинарница, во присуство на заповедникот на бродот, ги прегледува царинските обележја и за најдената состојба става забелешка на проследницата што ѝ ја предава заповедникот на бродот.

(2) Постапката во поглед на примопредавањето на стоките е идентична со постапката што је спроведува влезната царинарница (член 142).

Член 146

(1) Стоките што се оцаринети за извоз кај некое царинарница на Дунав се упатуваат со брод до излезната царинарница со третиот примерок на извозната декларација што царинарницата му го враќава на возарот заради предавање на излезната царинарница. Приемот на стоките и примерокот на извозната декларација возарот го потврдува на оригиналот на извозната декларација.

(2) Царинарницата што го извршила царинењето става на стоките од став 1 на овој член царински обележја, назначувајќи во извозната декларација какви обележја ставила.

(3) Возарот е должен на бродските исправи да стави налепница: „Царински стоки. Да ѝ се предадат на царинарницата“.

(назив на царинарницата)

Член 147

(1) Излезната царинарница проверува дали царинските обележја се неповредени и дали состојбата на стоките сместени на отворен бродски простор се согласува со податоците во извозната декларација.

(2) Ако утврди дека состојбата на стоките и царинските обележја се исправни, царинарницата го одобрува излезот на стоките, а третиот примерок на извозната декларација, заедно со потврдата за излегување на стоките, ѝ го враќа на испратната царинарница.

Член 148

(1) На делот на Дунав од границата до граничната царинарница, бродовите не смеат да пристануваат, да вршат утовар, истовар или претовар на стоки, ниту да доаѓаат во допир со други бродови, освен во случај на виша сила.

(2) Граничните царинарници на Дунав можат да наредат на делот на Дунав од став 1 на овој член бродовите да се запираат по влегувањето на територијата на Социјалистичке Федеративна Република Југославија, заради прием на царински работници што ќе ги спроведат до царинарницата или од царинарницата до местото на излегувањето од територијата на Социјалистичка Федеративна Република Југославија.

Член 149

Заповедникот на бродот со кој се превезуваат стоки по Дунав е должен на влезната царинарница, покрај пријавата за увоз и провоз на стоки, да ѝ поднесе и писмена изјава за тоа дали превезува стоки чијшто увоз во Југославија е забранет.

Член 150

За стоките што се превезуваат по Дунав, влезната царинарница, врз основа на податоците од при-

јавата за увоз и провоз на стоки, составува проследница во два примерока, од кои едниот примерок му го врачува на заповедникот на бродот заради предавање на излезната царинарница. Заповедникот на бродот го потврдува приемот врз примерокот на проследницата кој останува кај царинарницата.

Член 151

(1) Над царинските стоки што се провезуваат по Дунав влезната царинарница може да ги определи следните мерки на царински надзор:

1) ставање царински обележја на бродските простории во кои се сместени царинските стоки;

2) опишување во царинската проследница на царинските стоки што се наоѓаат на отворени бродски простории;

3) спроведување на бродот ако царинскиот надзор не може да се обезбеди на друг начин.

(2) Ако на бродските простории и на стоките веќе се ставени странски царински обележја, царинарницата нема да става свои обележја, ако со меѓународен договор е предвидено таквите странски обележја да се признаваат.

(3) Царинарницата ќе назначи во проследницата какви царински обележја се ставени на бродските простории и на стоките.

(4) Ако царинарницата како мерка на царински надзор определила спроведување на бродот, возарот е должен на царинскиот спроводник да му обезбеди на бродот ноќевалиште и храна по режиски цени и на излезната царинарница да ѝ ги исплати дневниците за царинскиот спроводник за сето време поминато на пат заради спроведување на бродот.

Член 152

(1) Ако е во прашање странски брод на кој се наоѓаат само стоки што се провезуваат, а бродот не го придружувал царински спроводник, излезната царинарница проверува дали сите ставени царински обележја се исправни и не врши никаков друг преглед на бродот и екипажот.

(2) Ако царинските обележја се повредени или отстранети, излезната царинарница тоа го утврдува записнички и врши сослушување на заповедникот на бродот или на неговиот заменик заради поведување прекршочна постапка. Царинарницата ќе му дозволи на заповедникот на бродот да ја продолжи бродот пловидбата, ако утврди дека состојбата на стоките се согласува со податоците во проследницата.

(3) Ако состојбата на стоките не се согласува со податоците во проследницата, излезната царинарница тоа го утврдува записнички, ги врши потребните сослушувања и поведува прекршочна постапка, а бродот го задржува од натамошна пловидба до полагање на обезбедување за паричната казна и за вредноста на стоките.

(4) Обезбедувањето за парична казна и за вредноста на стоките може да се даде и во вид на гарантно писмо од банката.

Член 153

(1) Странските бродови што пловат по Дунав од Велико Градиште до Прахово и обратно, не подлежат на царински надзор ако при пловидбата не ги допираат бреговите на Југославија.

(2) Странските бродови што во провоз пристапуваат во домашно пристаниште заради снабдување со гориво, животни намирници или со други потреби, а не заради вршење натовар и истовар на стоки, ослободени се од царински преглед и се ставаат само под царински надзор.

Повластена пловидба

Член 154

(1) Домашните бродови што редовно сообраќаат во царинскиот пограничен појас на море, по граничните реки и по граничните езера, ги уживаат следните повластици (повластена пловидба):

1) не мораат да имаат манифест;

2) можат да сообраќаат и со лукуите односно пристаништата што не се отворени за домашен сообраќај, ако се означени во пловидбениот ред на бродот;

3) можат да вршат натовар, истовар и претовар на стоки и патници без царински надзор.

(2) Одобрение за повластена пловидба издава царинарницата надлежна според матичната лука на бродот.

Член 155

(1) Бродот што ужива повластена пловидба не смее, без претходно одобрение од царинарницата, да пристане покрај странски брег односно да допре странски брег, странски брод или брод што не ужива повластена пловидба.

(2) Ако поради виша сила постапи противно на одредбата од став 1 на овој член, заповедникот на бродот е должен за тоа веднаш да ја извести најблиската царинарница.

Член 156

(1) Бродот што ужива повластена пловидба не може, без претходно одобрение од царинарницата, освен во случај на виша сила, да пристане во лука, односно пристаниште што не е означено во пловидбениот ред на бродот. Тоа одобрение царинарницата може да го издаде и усно.

(2) Ако поради виша сила постапи противно на одредбата од став 1 на овој член, заповедникот на бродот е должен за тоа веднаш да ја извести најблиската царинарница.

Член 157

(1) Писмено барање за давање одобрение за повластена пловидба се поднесува до царинарницата надлежна според матичната лука на бродот.

(2) Во барањето од став 1 на овој член се наведуваат податоци за бродот за кој се бара повластена пловидба. Кон барањето се прилагаат список на опремата и на инвентарот на бродот и онолкува број примероци на пловидбениот ред на бродот колку што има царинарници низ чии подрачја ќе минува бродот.

Член 158

(1) По приемот на барањето за давање одобрение за повластена пловидба, царинарницата врши преглед на бродот. па ако утврди дека состојбата на бродот им одговара на поднесените податоци за бродот и на списокот на опремата и инвентарот, го издава бараното одобрение и за тоа ги известува сите царинарници низ чии подрачја бродот ќе минува и им доставува по еден примерок на заверен пловидбен ред на бродот.

(2) Секоја измена на пловидбениот ред на бродот, на опремата и на инвентарот на бродот подлежи на одобрување од царинарницата што ја одобрила повластената пловидба. За издаденото одобрение се известуваат сите царинарници низ чии подрачја минува бродот.

Член 159

(1) Ако бродот што има одобрение за повластена пловидба поради виша сила допре странски брег, странски брод или брод што нема одобрение за повластена пловидба, заповедникот на бродот е должен тоа да ѝ го пријави на попатната царинарница

и за постоењето на виша сила да поднесе потврда од надлежната лучка односно пристанишна капетанија.

(2) Ако во случајот од став 1 на овој член бродот примил или предал некакви стоки, симнал, качил, или префрлил патници или други лица, заповедникот на бродот е должен кон пријавата да поднесе и извештај за примените односно предадените стоки и за бројот на симнатите, качените или префрлените лица.

Член 160

(1) Бродовите што имаат одобрение за повластена пловидба мораат да бидат обележени со посебно знаме и со светлосен знак.

(2) Знамето има форма на квадрат чијашто страна изнесува 75 cm, во зелена боја, со бела црта широка 20 cm што оди дијагонално од горниот десен до долниот лев агол на знамето. Знамето мора да биде истакнато на видно место над бродскиот труп.

(3) Светлосниот знак е во затворено сина боја и се поставува ноќе, на 1 до 1,5 m над белиот светлосен знак на клунот.

Член 161

(1) За стоките што заради царинење се упатуваат до друга царинарница со брод што има одобрение за повластена пловидба, испратната царинарница, врз основа на податоците од пријавата за увоз и превоз на стоки, составува проследница во два примерока. Еден примерок на проследницата го задржува царинарницата, а вториот примерок, заедно со бродските превозни исправи и со стоките, му го предава на возарот кој на примерокот што го задржала царинарницата со потпис го потврдува приемот.

(2) На просториите на бродот во кои се сместени стоките од став 1 на овој член царинарницата става царински обележја, назначувајќи во проследницата какви обележја се ставени. Ако на просторот во кој се сместени царинските стоки не можат да се стават царински обележја, царинарницата царинските обележја ќе ги стави на колетите, односно во проследницата детално ќе ги опише стоките.

(3) На бродските превозни исправи и на стоките возарот става налепница: „Царински стоки. Да ѝ се предадат на царинарницата —“ (назив на царинарницата)

Член 162

(1) Заповедникот на бродот е должен престанокот на повластената пловидба веднаш да ѝ го пријави на најблиската царинарница заради ставање на бродот под царински надзор.

(2) Царинарницата на која заповедник на бродот ѝ го пријавил престанокот на повластената пловидба врши преглед на бродот, на бродската опрема и на инвентарот, и ако одобрението за повластена пловидба не го издала таа, за најдената состојба ќе ја извести царинарницата што го издала одобрението за повластена пловидба.

(3) По престанокот на повластената пловидба, заповедникот на бродот е должен да ги симне обележјата на повластената пловидба и да ѝ го врати одобрението за повластена пловидба на царинарницата што го издала одобрението.

Член 163

(1) Царинарницата може да издаде одобрение за повластена пловидба за одделно патување на брод што не ужива повластена пловидба или да издаде одобрение за одделно патување во странство на брод што ужива повластена пловидба.

(2) Одобрението од став 1 на овој член царинарницата може да го издаде само ако патувањето се изврши во придружба на царински работник.

Превоз на домашни стоки по море, по гранични реки и по гранични езера

Член 164

(1) Домашните стоки што се превезуваат од едно место во друго место по море, по гранични реки или по гранични езера на територијата на Социјалистичка Федеративна Република Југославија се испраќаат под царински надзор, ако со овој закон не е определено поинаку.

(2) Поблиски прописи за применувањето на мерките на царински надзор од став 1 на овој член донесува директорот на Сојузната управа за царини.

V. ЦАРИНСКА ПОСТАПКА ВО ВОЗДУШНИОТ СООБРАКАЈ

Член 165

Воздухопловите на кои им е дозволено прелетување на царинската линија можат да летат по воздушните патишта определени за меѓународен воздушен сообраќај, да слетуваат на воздухопловните пристаништа отворени за меѓународен воздушен сообраќај и од нив да полетуваат.

Член 166

(1) Воздухопловите, екипажот на воздухопловите, патниците патничкиот багаж и стоките, освен воздухопловите од член 175 точка 1 на овој закон, подлежат на царински надзор, и тоа при доаѓањето — од моментот на преминувањето на царинската линија, а при заминувањето — до моментот на преминувањето на царинската линија.

(2) Заради спроведување на мерките на царински надзор на воздухопловното пристаниште отворено за меѓународен сообраќај, воздухопловите што сообраќаат со странство се поставуваат на дел од пристанишната платформа која, додека таквиот воздухоплов е на неа, се смета како царинска платформа.

Член 167

(1) Делот на воздухопловното пристаниште што е определен за меѓународен воздушен сообраќај се наоѓа под царински надзор.

(2) Делот на воздухопловното пристаниште што е определен за меѓународен воздушен сообраќај се состои од царинска платформа, од чекалница наменета за патниците во меѓународниот воздушен сообраќај и од простории за преглед на патниците и на нивниот багаж.

(3) Поблиски прописи за начинот на пријавување на делови за замена и на резервни делови за воздухоплови што сообраќаат со странство, за мерките на царински надзор над тие делови и за посебните мерки на царински надзор на воздухопловните пристаништа определени за меѓународен воздушен сообраќај, донесува директорот на Сојузната управа за царини.

Член 168

Претставниците на воздухопловот и на сопственикот на стоките, како и сите други лица што доаѓаат на делот на воздухопловното пристаниште што е определен за меѓународен воздушен сообраќај, подлежат на царински надзор како лица што ја преминуваат царинската линија.

Член 169

(1) Капетанот на воздухопловот што доаѓа од странство, односно лицето овластено за тоа е должно за стоките што ги превезува да ѝ поднесе на царинарницата манифест, односно извод од манифестот, штом воздухопловот ќе слета на воздухопловното пристаниште.

(2) На барање од царинарницата, капетанот на воздухопловот што доаѓа од странство, односно лицето овластено за тоа е должно да ги покаже и сите други исправи за стоките што ги превезува.

(3) Капетанот на воздухопловот што заминува во странство односно лицето што го определил возарот или неговиот застапник е должно да ѝ го поднесе на царинарницата манифестот, најдоцна половина час пред полетувањето на воздухопловот.

(4) На барање од царинарницата, капетанот на воздухопловот што заминува во странство односно лицето што за тоа го определил возарот или неговиот застапник е должен да ги покаже и сите други исправи за стоките што ги превезува.

(5) Стоките од став 1 на овој член, што со манифестот се определени за истовар кај царинарницата на првото поплатно воздухопловно пристаниште се упатуваат до приемната царинарница со дупликат на манифестот, односно на изводот од манифестот, заверен со печат на царинарницата.

Член 170

(1) Во манифестот, според превозните исправи, се запишуваат податоците за стоките што се превезуваат.

(2) За исправноста на манифестот е одговорен капетанот на воздухопловот, односно лицето што ѝ го поднело манифестот на царинарницата (член 169).

Член 171

Капетанот на воздухопловот што доаѓа од странство е должен да ѝ го поднесе на царинарницата манифестот и кога не превезува стоки, ако со овој закон не е определено поинаку.

Член 172

(1) Манифестот мора да содржи податоци за воздухопловот, за воздухопловното пристаниште и за државата во која е регистриран воздухопловот; за местото на натоварот и за местото на истоварот на стоките; број на превозната исправа, како и податоци за товарот што го пренесува воздухопловот;

(2) Податоците за личниот багаж што патниците го носат со себе не се запишуваат во манифестот.

Член 173

(1) Ако на манифестот му недостига некој од податоците од член 172 на овој закон, или некој податок е неточен, царинарницата ќе го врати манифестот, назначувајќи на него кој податок недостига или кој податок треба да се исправи, како и рокот во кој манифестот мора да се дополни, односно да се исправи.

(2) Ако капетанот на воздухопловот за воздухопловот што според одредбите на овој закон мора да има манифест во определениот рок не ѝ го предаде на царинарницата манифестот и другите пропишани исправи, царинарницата може да нареди стоките да се истоварат и да се чуваат под царински надзор, на товар и ризик на капетанот на воздухопловот.

Член 174

За воздухоплов што доаѓа од странство се признава странски манифест, ако е преведен на еден од јазиците на народите на Југославија, утврдени со републичките устави, или ако е составен на англиски, руски, француски или шпански јазик.

Член 175

Не мораат да имаат манифест:

- 1) домашните и странските воени воздухоплови;
- 2) спортските воздухоплови, ако се користат за спортски цели;

3) воздухопловите што служат за лични потреби на нивните сопственици.

Член 176

(1) Влезната царинарница го става воздухопловот под царински надзор веднаш по слетувањето и врши царински преглед на екипажот и на воздухопловот.

(2) Воздухопловот што заминува во странство мора да се постави на царинската платформа најмалку половина час пред полетувањето, и од тоа време па се до прелетувањето на царинската линија се наоѓа под царински надзор.

(3) Преглед на патниците и на екипажот и на нивниот багаж се врши во посебна просторија што е определена за тоа.

(4) По исклучок од одредбата на став 3 од овој член, царинарницата може да одобри прегледот на патниците и на екипажот да се изврши и на друго место.

Член 177

(1) Прегледот на воздухопловот се состои од споредување на манифестот со состојбата на стоките според количеството и ознаките на колетите.

(2) Ако постои основано сомневање дека во воздухопловот се наоѓаат скриени стоки, царинарницата може да изврши претрес на воздухопловот.

(3) Претресот на воздухопловот се врши во присуство на капетанот на воздухопловот, односно на лицето што ќе го определи тој.

(4) По извршениот претрес на воздухопловот, царинарницата составува записник во кој, покрај резултатите за извршениот претрес го наведува и името и презимето на лицето во чие присуство е извршен претресот. Записникот го потпишуваат лицата што присуствувале на претресот.

(5) Ако при царинскиот преглед на воздухопловот треба да се симнат одделни принципални делови, па по симнувањето на деловите не се утврди дека постои кривично дело, стопански престан или царински прекршок, трошоците за симнување и за поставување на таквите делови паѓаат на товар на буџетот на федерацијата.

Член 178

(1) Истоварот на стоките од воздухопловот се врши под царински надзор врз основа на манифестот, односно на изводот од манифестот.

(2) Исправноста на истоварот на царинарницата ја потврдува на примерокот на манифестот, односно на изводот од манифестот што останува кај капетанот на воздухопловот.

Член 179

(1) Возарот или лице овластено од него ѝ ги предава стоките на царинарницата, врз основа на манифестот, односно на изводот од манифестот и пријавата за увоз и провоз на стоките.

(2) Лицето од став 1 на овој член ги предава стоките на своја сметка на местото што ќе го определи царинарницата (член 206).

(3) Врз постапката за пријавување и предавање на стоките на царинарницата сообразно се применуваат одредбите на чл. 74 до 87 од овој закон.

Член 180

(1) Преглед на воздухопловот, на екипажот и на патниците што доаѓаат од странство и на нивниот багаж врши царинарницата на првото воздухопловно пристаниште на кое слетал воздухопловот од странство.

(2) Ако воздухопловот лета на друго воздухопловно пристаниште во Југославија, а не прима па-

тници во локалниот сообраќај, преглед на воздухопловот, на екипажот и на патниците што доаѓаат од странство и на нивниот багаж врши царинарницата на воздухопловното пристаниште на кое екипажот и патниците го напуштаат воздухопловот.

(3) Ако воздухопловот лета на друго воздухопловно пристаниште во Југославија и прима патници во локалниот сообраќај, царински преглед на воздухопловот, на екипажот, на патниците и на рачниот багаж ќе изврши царинарницата на првото воздухопловно пристаниште, додека царински преглед на останатиот багаж и на стоките ќе изврши царинарницата на воздухопловното пристаниште на кое патниците конечно го напуштаат воздухопловот.

(4) Под рачен багаж, во смисла на одредбите од овој закон со кои се регулира постапката во воздушниот сообраќај, се подразбираат сите предмети што патниците, односно членовите на екипажот ги внесуваат во просторот на воздухопловот определен за патници и за членовите на екипажот.

Член 181

(1) Воздухопловите, екипажот, патниците, багажот и стоките за сето време на задржувањето на воздухопловното пристаниште се наоѓаат под царински надзор.

(2) Патниците и нивниот багаж подлежат на царински преглед при напуштањето на делот на воздухопловното пристаниште определен за меѓународен воздушен сообраќај.

Член 182

(1) Воздухопловот што заминува во странство мора да има манифест што капетанот на воздухопловот и го предава на царинарницата.

(2) Ако царинарницата, при споредувањето на состојбата на стоките со податоците од манифестот, односно од изводот на манифестот на воздухопловот што заминува во странство, најде дека состојбата е исправна, го заверува манифестот, односно изводот на манифестот и еден примерок од манифестот, односно од изводот на манифестот го задржува, а другите примероци му ги враќа на капетанот на воздухопловот.

(3) За оцаринетите стоки што се натоваруваат во домашен или странски воздухоплов што заминува во странство, капетанот на воздухопловот ја поднесува до царинарницата само декларацијата според која е извршено царинење на таквите стоки.

Член 183

(1) Преглед на воздухопловот, на екипажот и на патниците што заминуваат во странство и на нивниот багаж врши царинарницата на воздухопловното пристаниште од кое воздухопловот непосредно полетува во странство.

(2) Ако воздухопловот слетува на друго воздухопловно пристаниште во Југославија, а не прима патници и стоки во локалниот сообраќај, преглед на воздухопловот, на екипажот и на патниците што заминуваат во странство и на нивниот багаж врши царинарницата на воздухопловното пристаниште на кое патниците и стоките се натоваруваат во воздухопловот.

(3) Во случајот од став 2 на овој член, царинарницата е должна да обезбеди воздухопловот, екипажот и патниците што ја поминале царинската контрола да не дојдат во допир со патниците во локалниот сообраќај.

(4) Ако воздухопловот слетува на друго воздухопловно пристаниште во Југославија и прима патници во локалниот сообраќај, преглед на патничкиот багаж врши царинарницата на првото воздухопловно пристаниште, а преглед на воздухопловот,

на екипажот на патниците и на нивниот рачен багаж врши царинарницата на воздухопловното пристаниште од кое воздухопловот непосредно полетува во странство.

Член 184

(1) Царинарницата на воздухопловното пристаниште од кое воздухопловот непосредно полетува во странство прво врши преглед на сите патници и на личниот багаж што тие го носат со себе, а потоа преглед на воздухопловот и на членовите на екипажот. По прегледот царинарницата ја проверува исправноста на царинските обележја ставени на просториите во кои е сместен багажот на патниците.

(2) Ако со претледот од став 1 на овој член се утврди дека состојбата на стоките и на багажот се согласува со податоците од превозните и царинските исправи и дека ставените царински обележја се неповредени, царинарницата дава одобрение дека воздухопловот може да полета.

Член 185

Ако воздухопловот поради виша сила биде при- силен да слета надвор од воздухопловното пристаниште отворено за меѓународен воздушен сообраќај, капетанот на воздухопловот е должен за тоа да го извести најблискиот општински орган за внатрешни работи, кон воздухопловот, екипажот и патниците ги става под надзор и за тоа веднаш ја известува најблиската царинарница.

Член 186

(1) Забрането е, во текот на летот од воздухопловот што сообраќа со странство да се исфрлат стоки без претходно одобрение од најблиската царинарница.

(2) По исклучок од одредбата на став 1 на овој член, капетанот на воздухопловот во текот на летот може да нареди од воздухопловот да се исфрли товарот, ако тоа е неопходно заради спасување на воздухопловот. Во тој случај капетанот на воздухопловот е должен, веднаш по слетувањето на воздухопловот на првото воздухопловно пристаниште, да ја извести за тоа царинарницата и точно да го назначи местото на кое е исфрлен товарот.

Член 187

(1) Воздухопловното пристаниште е должно на царинарницата да и ги обезбеди нужните простории и простори за спроведување на царински надзор и за царинење на стоките што патниците ги носат со себе.

(2) Под простор, во смисла на став 1 од овој член се подразбира дел од просторијата на воздухопловното пристаниште определен за преземање на багажот од патниците во меѓународниот сообраќај, на кој се поставени пултови за контрола на прометот.

(3) Просторот од став 2 на овој член спогодбено го утврдуваат царинарницата и воздухопловното пристаниште.

Член 188

(1) Организациите на здружен труд што вршат јавен превоз во воздушниот сообраќај и застапниците на странски воздухопловни организации се должни на сите царинарници на воздухопловните пристаништа отворени за меѓународен воздушен сообраќај да им го достават редот на летањето на воздухопловите во редовниот сообраќај, најдоцна седум дена пред почетокот на неговотовање.

(2) Организациите од став 1 на овој член се должни навремено да ги известуваат царинарниците:

1) за сите промени во редовниот ред на летањето на воздухопловите;

2) за специјалните летови на воздухопловите, со назначување на часот на нивното доаѓање од странство, односно заминување во странство;

3) за секое задолжување на слетувањето, односно полетувањето на воздухопловот подолго од три часа.

(3) Ако се во прашање специјални летови на воздухоплови на странски воздухопловни организации што немаат свое застапништво во Југославија и летови на странски и домашни воздухоплови во приватна сопственост, органот на управата што издава одобрение за таков лет е должен да достави до царинарницата еден примерок од издаденото одобрение.

Член 189

(1) Капетанот на домашен воздухоплов што на странско воздухопловно пристаниште ќе земе на послуга дел за замена или резервен дел за воздухопловот е должен, веднаш по враќањето во Југославија, за тоа да поднесе писмен извештај до царинарницата на своето матично воздухопловно пристаниште. Кога царинарницата ќе изврши проверка на податоците, го заверува извештајот и еден примерок задржува за себе, а другиот ѝ го предава на организацијата на здружен труд кај која е вработен капетанот на воздухопловот што делот за замена или резервниот дел го зела на послуга.

(2) При враќањето на делот за замена или на резервниот дел од воздухоплов земен на послуга, до царинарницата се поднесува заверен примерок од извештајот на кој царинарницата го заверува враќањето на делот за замена или на резервниот дел на воздухоплов и за тоа става забелешка на примерокот што се наоѓа кај неа.

(3) Ако организацијата на здружен труд што врши јавен превоз во воздушниот сообраќај на домашно воздухопловно пристаниште ѝ даде на послуга дел за замена или резервен дел од воздухоплов на странска воздухопловна организација, се постапува сообразно со одредбата на став 1 од овој член.

(4) Рокот за враќање на делот за замена или на резервниот дел од воздухоплов земен на послуга не може да биде подолг од 30 дена. Во оправдани случаи царинарницата може тој рок да го продолжи.

(5) Постапката од ст. 3 и 4 на овој член се дозволува на воздухопловните пристаништа во Југославија што се отворени за меѓународен сообраќај.

(6) Образецот на извештаите од ст. 1 и 2 на овој член го пропишува директорот на Сојузната управа за царини.

(7) На домашното воздухопловно пристаниште домашна организација на здружен труд може да разменува со странска воздухопловна организација мотори и делови за замена на оштетен мотор или дел.

Член 190

(1) Испраќањето на мотори, односно делови од воздухоплови во странство заради замена на неисправни мотори, односно делови на домашни воздухоплови што се наоѓаат во странство, се врши според одредбите на овој закон што се однесуваат на привремениот извоз на стоки.

(2) Ако моторот на домашен воздухоплов се остави во странство заради исправка, капетанот на воздухопловот тоа ѝ го пријавува на царинарницата на матичното воздухопловно пристаниште.

(3) При враќањето на неисправни делови, односно неисправни мотори на воздухоплови од странство се постапува на следниот начин:

1) ако делот, односно моторот е испратен од Југославија во странство заради замена (став 1), документацијата за извозното царинење се поднесува со увозната царинска декларација;

2) ако делот, односно моторот е купен во странство и таму е вграден во домашен воздухоплов, царинската документација за враќањето на неисправниот дел односно мотор се приклучува кон документацијата за извршеното увозно царинење на набавениот дел односно мотор.

VI. УПАТУВАЊЕ, ПРИЈАВУВАЊЕ И ПРЕДАВАЊЕ СТОКИ НА ПРИЕМНА ЦАРИНАРНИЦА

Член 191

(1) Ако во пријавата за увоз и провоз на стоки што се поднесува до влезната царинарница односно во превозните исправи што ги придружуваат стоките е назначено дека стоките ќе се царинат кај некоја друга царинарница, влезната царинарница, по завршениот преглед на превозните средства и на стоките, ги упатува стоките, под царински надзор, до означената царинарница (приемна царинарница).

(2) Влезната царинарница го определува рокот во кој стоките мораат да се пријават и, на барање од приемната царинарница, да ѝ се предадат на присмнатата царинарница, како и мерките на царински надзор.

Член 192

(1) За стоки што се упатуваат до приемната царинарница со воз граничната железничка станица со пријавата за увоз и провоз на стоки, ги поднесува до влезната царинарница и железничките превозни исправи на кои е втиснат штембил, чијашто форма и содржина ја пропишува директорот на Сојузната управа за царини.

(2) Железничките превозни исправи од став 1 на овој член царинарницата ѝ ги враќа на железничката станица најдоцна два часа по приемот. Железничката станица на еден примерок од пријавата за увоз и провоз на стоки потврдува дека стоките ги примила заради предавање на присмнатата царинарница.

Член 193

Ако возарот за време на превозот на стоките до приемната царинарница прими од испраќачот на стоките дополнително упатство (диспозиција) со кое е изменет договорот за провоз, ќе ѝ ги пријави, односно ќе ѝ ги предаде стоките на онаа царинарница што е означена во дополнителното упатство.

Член 194

Ако стоките во текот на превозот се претоваруваат поради промена на широчината на колосекот, на претоварот мора да присуствува железнички работник кој, по извршениот претовар, на превозната исправа (под втиснатиот штембил) ја става забелешката: „Претовар во станицата _____ (жиг на станицата) поради промена на широчината на колосекот уредно извршен во кола бр. _____.“ Запишаните податоци железничкиот работник ги завршува со својот потпис и со жигот на станицата со датум.

Член 195

(1) Ако стоките мораат да се претоварат поради техничка неисправност на вагоните или од други оправдани причини, на претоварот на стоките мораат да присуствуваат двајца железнички работници.

(2) За извршениот претовар, во смисла на одредбата од став 1 на овој член, железничката станица составува записник кој мора да ја содржи причината за претоварот, состојбата на обележјата (пележите) и на стоките и имињата на железничките работници во чие присуство е извршен претоварот. Еден примерок од записникот се прилага кон железничката прегозна исправа заради предавање на царинарницата до која се упатени стоките.

(3) Железничките работници што присуствуваат на претоварот ја ставаат на превозната исправа (под отпечатокот на штембилот) забелешката: „Претовар во станицата (жиг на станицата), поради _____, извршен уредно во кола бр. _____ и ставени железнички пломби“. Податоците запишани во забелешката, железничките работници ги заверуваат со својот потпис и со жигот на станицата со датум.

Член 196

Ако стоките упатени до друга царинарницата на царинење пристигнат во упатната железничка станица, таа поднесува до приемната царинарница пријава за увоз и провоз на стоки и кон пријавата ги прилага соодветните железнички превозни исправи.

Член 197

(1) Ако стоките во текот на превозот од испратната до упатната железничка станица делумно се загубат, се уништат или се оштетат, упатната железничка станица е должна, кон пријавата за увоз и провоз на стоки, да приложи и два примерока од записникот за увидот на железничката станица што го утврдила делумно исчезнување, оштетување или уништување на стоките. Железничката станица што го составува записникот за увидот, на превозната исправа ја става забелешката: „Прилог: записник за увидот — стоките се делумно загубени, уништени или оштетени“.

(2) Ако царинарницата ги прими стоките според пријавата за увоз и провоз на стоки, кон која е приложен записникот од став 1 на овој член, нема да составува нов записник за увидот во смисла на член 86 од овој закон, ако податоците од записникот се согласуваат со фактичната состојба на стоките. Едниот примерок од заверениот записник приемната царинарница го доставува до влезната царинарница, заедно со потврда за приемот на стоките, а другиот примерок го прилага кон пријавата за увоз и провоз на стоки.

Член 198

(1) Ако стоките на патот од испратната до упатната железничка станица поради виша сила се на полно уништени, железничката станица што утврдила дека стоките се уништени доставува до влезната царинарница еден примерок од записникот за увидот со спроводно писмо, во кое ги внесува сите податоци од отпечатокот на штембилот (член 194). Кон спроводното писмо се приклучуваат и другите царински исправи што ги придружуваат уништените стоки.

(2) Влезната царинарница, по приемот на записникот од став 1 на овој член, врши раздолжување во евиденцијата за упатените стоки.

Член 199

(1) Ако стоките не се упатуваат до приемната царинарница со воз туку со некое друго превозно, односно преносно средство, влезната царинарница ги упатува стоките со посебна царинска исправа. Образецот на таа исправа го пропишува директорот на Сојузната управа за царини.

(2) Возарот што ги презел стоките на превоз, на еден примерок на исправата од став 1 на овој член потврдува дека стоките ги примил на превоз.

Член 200

(1) Ако стоките се упатуваат до приемната царинарница со друмско моторно превозно средство, со запрежни возила или товарен добиток, возарот е должен да поднесе до влезната царинарница царинска декларација и на име обезбедување да плати износ во височина на пресметаната царина и другите царински даноци што се наплатуваат при увозот на такви стоки.

(2) Ако стоките се упатуваат до приемната царинарница со друмски моторни превозни средства на домашни организации на здружен труд што ги исполнуваат условите од член 94 на овој закон, не се поднесува царинска декларација и не се плаќа обезбедувањето од став 1 на овој член.

Член 201

(1) Ако стоките, упатени до приемната царинарница, во текот на патот мораат да се претоварат поради техничка неисправност на возилото или поради други оправдани причини, возарот е должен за тоа да ја извести царинарницата, односно надлежниот орган за внатрешни работи, ако во местото на претоварот нема царинарница.

(2) Ако претоварот на стоките се врши во местото во кое се наоѓа царинарницата, на претоварот присуствува царински работник кој составува за тоа записник што го потпишува и возарот.

(3) Ако во местото на претоварот на стоките нема царинарница, на претоварот присуствува работник на органот за внатрешни работи, и за тоа составува записник што го потпишува и возарот.

Член 202

(1) Возарот е должен стоките упатени до приемната царинарница да ги пријави, а на барање од царинарницата да ги предаде во исправна состојба и во определен рок.

(2) Ако приемната царинарница утврди дека податоците наведени во царинските исправи одговараат на состојбата на стоките и на превозните средства, за тоа со посебна потврда веднаш ја известува испратната царинарница, а копија од потврдата му предава на возарот. Во противно, приемната царинарница во присуство на возарот, составува записник за утврдените неисправности и за тоа ја известува испратната царинарница.

Дополнително упатување на стоки до друга царинарница

Член 203

(1) Стоките што ѝ се пријавени на царинарницата можат, на писмено барање од увозникот, односно од возарот, да се упатат на царинење до друга царинарница, ако барањето е поднесено пред приемот (регистрацијата) на царинската декларација. По поднесеното барање, царинарницата во рок од пет работни часови ќе донесе решение за упатување на стоките на царинење до друга царинарница.

(2) Стоките што ѝ се предадени на царинарницата можат од оправдани причини, на писмено барање од увозникот, односно од возарот, да се упатат на царинење до друга царинарница, ако барањето е поднесено пред приемот (регистрацијата) на царинската декларација. По поднесеното барање царинарницата донесува решение во рок од 24 часа.

(3) Царинарницата што го одобрила упатувањето на стоките до друга царинарница, ги определува мерките на царински надзор и рокот во кој стоките мораат да ѝ се предадат на приемната царинарница.

VII. ПОСТАПКА СО СТОКИ ЧИЈШТО УВОЗ Е ЗАБРАНЕТ

Член 204

(1) Ако при пријавувањето или предавањето на стоките на царинарницата се најдат стоки чијшто увоз е забранет, царинарницата со решение ќе му нареди на возарот или на неговиот овластен претставник, односно на лицето што ги внело таквите стоки, да ги врати стоките во странство во рок од 48 часа, со предупредување дека стоките ќе се одземат ако во тој рок не се вратат во странство.

(2) Ако по извршеното предавање на стоките царинарницата најде стоки чијшто увоз е забранет, со решение ќе му нареди на возарот или на неговиот овластен претставник, односно на царинскиот обврзник или на држателот на стоките, таквите стоки, во рок што не може да биде подолг од осум дена, да ги врати во странство, со предупредување дека стоките ќе се одземат ако во определениот рок не се вратат во странство.

(3) Ако лицето од ст. 1 и 2 на овој член не постапи според решението на царинарницата за враќање на стоките, или во рокот определен за враќање на стоките не ѝ ги предаде на царинарницата стоките на слободно располагање, царинарницата ќе донесе решение за одземање на стоките.

(4) Како стоки чијшто увоз е забранет се сметаат и стоки чијшто увоз е регулиран со посебни прописи, а увозникот не ги исполнува пропишаните услови.

Член 205

Стоките одземени, односно предадени на царинарницата во смисла на член 204 од овој закон, освен стоки што според важечките прописи мораат да се уништат, се излагаат на продажба.

VIII. СМЕСТУВАЊЕ НА ЦАРИНСКИ СТОКИ

Член 206

(1) Царинските стоки можат да се сместат:

1) во царински магацини и царински стоваришта;

2) во железничко-царински магацини;

3) во царински складови, царински сместувалишта, консигнациони складови, слободни царински зони, во простории во кои се одржуваат меѓународни саеми и изложби и во слободни царински продавници.

(2) Царинарницата може да одобри сместување на царински стоки и во други простории и простори.

(3) Стоките од ст. 1 и 2 на овој член се наоѓаат под царински надзор.

(4) Трошоците за излегување на царинскиот работник заради сместување на стоките под царински надзор во царински сместувалишта, консигнациони складови и други простории и простори надвор од местото во кое е седиштето на царинарницата, односно на нејзината организациона единица, се наплатуваат од подносителот на барањето за сместување на стоките под царински надзор според тарифата што ја пропишува директорот на Сојузната управа за царини, во согласност со сојузниот секретар за финансии.

(5) Сојузниот извршен совет може да пропише обврска за полагање на обезбедување за наплата на царина и други увозни давачки, како и начин на наплата на тие давачки, ако организацијата на здружен труд по своја вина ги држи стоките сместени во просториите или просторите од ст. 1 и 2 на овој член за време подолго од роковите од член 226 на овој закон.

Член 207

(1) Царинарницата е одговорна само за стоките сместени во царински магацин и царинско стовариште.

(2) По исклучок од одредбата на став 1 од овој член, царинарницата не одговара за природен кукок на стоки, за повреда или уништување на стоки, што настанало без нејзина вина за време на истоварот или на чувањето во царински магацин или во царинско стовариште, за тежината и содржината на неповредени колети, како и за тежината на стоките во растурена состојба што при предавањето на царинарницата не се мерени.

Царински магацини и царински стоваришта

Член 208

(1) Царински магацин е затворена просторија што служи исклучително за сместување на царински стоки што царинарницата ги примила на чување.

(2) Царинско стовариште е заграден или незаграден, покриен или непокриен простор, што служи за сместување на царински стоки што царинарницата ќе ги прими на чување, а кои поради својата природа не можат да се сместат во царински магацин.

Железничко-царински магацини

Член 209

(1) Железничко-царински магацин е затворена просторија што служи за сместување на царински стоки што се превезуваат во железничкиот сообраќај.

(2) Просториите за железничко-царински магацин ги определува железничката станица, во согласност со царинарницата. За почетокот на работата на железничко-царинскиот магацин е потребно одобрение од надлежната царинарница.

(3) За стоките сместени во железничко-царински магацин како и за царината и другите увозни давачки, одговара железничката станица — според состојбата на стоките во моментот на внесувањето во магацинот.

Царински складови

Член 210

(1) Царински склад е затворена просторија или заграден, покриен или непокриен простор, наменет за сместување на царински стоки, што го користи и со кој управува организацијата на здружен труд чијшто предмет на работење е складирање на стоки.

(2) Царински склад може да се отвори само во местото во кое се наоѓа седиштето на царинарницата или на нејзината организациона единица.

(3) За отворање на царински склад е потребно одобрение од надлежната царинарница.

(4) За стоките сместени во царински склад, како и за царината и другите увозни давачки, одговара држателот на складот — според состојбата на стоките во моментот на внесувањето во складот.

(5) Ако држателот на царинскиот склад не се придржува кон обврските пропишани со овој закон или кон прописите донесени врз основа на овој закон, царинарницата привремено може со решение да го затвори царинскиот склад и да определи рок во кој утврдените недостатоци мораат да се отстранат. Ако држателот на царинскиот склад не ги отстрани утврдените недостатоци во определениот рок, царинарницата донесува решение за затворање на царинскиот склад.

Царински сместувалишта

Член 211

(1) Царинско сместувалиште е затворена просторија или заграден, покриен или непокриен простор што ѝ служи на организацијата на здружен труд за привремено сместување на нејзините увози, а неоцаринети стоки.

(2) Царинско сместувалиште може да се отвори само во местото во кое се наоѓа седиштето на царинарницата или на нејзината организациона единица.

(3) По исклучок од одредбата на став 2 од овој член, царинско сместувалиште може да се отвори и во друго место, ако за тоа постојат оправдани причини.

(4) За отворање на царинско сместувалиште е потребно одобрение од надлежната царинарница.

(5) За стоките сместени во царинско сместувалиште, како и за царината и другите увозни давачки, одговара држатеелот на сместувалиштето — според состојбата на стоките во моментот на внесувањето во сместувалиштето.

Други простории и простори

Член 212

(1) Царинарницата може да одобри припремено сместување на царински стоки и во други простории и простори.

(2) Во решението за привремено сместување стоки се определуваат и рокот на лежњето на стоките и мерките на царински надзор.

(3) За стоките привремено сместени во други простории и простори, како и за царината и другите увозни давачки одговара подносителот на барањето за сместување на стоки — според состојбата на стоките во моментот на сместувањето.

Консигнациони склади

Член 213

(1) Консигнационен склад е склад што го отвора организација на здружен труд регистрирана за застапување на странски фирми заради сместување на увозни царински стоки во сопственост на странски правни и физички лица, наменети за продажба на југословенскиот пазар.

(2) За отворање на консигнационен склад е потребно одобрение од надлежната царинарница. Царинарницата издава одобрение посебно за секоја странска фирма, врз основа на договор за застапување, склучен помеѓу организацијата од став 1 на овој член и странска фирма.

(3) Во одобрението за отворање на консигнационен склад мора да биде назначен видот на стоките за кои е одобрено сместување во консигнациониот склад и вкупната вредност на стоките.

(4) Преселување, проширување, промена на вредноста и на асортиманот на стоките во консигнациониот склад, можат да се вршат само прз основа на претходно одобрение од надлежната царинарница.

(5) За стоките сместени во консигнациониот склад како и за царината и другите увозни давачки што ги товарат стоките, одговара држатеелот на консигнациониот склад.

(6) Промена на намената на стоките сместени во консигнационен склад и продажба на тие стоки заради снабдување на бродови и воздухоплови во меѓународниот сообраќај, односно заради користење надзор од царинското подрачје на Југославија, можат да се вршат само со претходна пријава на царинарницата.

Член 214

Држатеелот на консигнационен склад може по истата зграда, односно просторија да држи стоки што се сопственост на разни странски фирми што ги застапува, под услов да е обезбедено одвоено сместување на стоките и евиденцијата на стоките да се води посебно за секоја одделна странска фирма.

Член 215

Ако вредноста на стоките сместени во консигнационен склад се менува врз основа на договор или налог од странска фирма, држатеелот на консигнациониот склад е должен да поднесе до царинарницата барање за одобрување за измена на вредноста на стоките и кон барањето да ги приложи соодветните исправи.

Член 216

(1) За сместување на увезени стоки во консигнационен склад, држатеелот на консигнациониот склад поднесува до царинарницата посебна царинска декларација (декларација за сместување на стоки во консигнациониот склад).

(2) По приемот на декларацијата од став 1 на овој член, царинарницата врши преглед на стоките и ја утврдува нивната состојба во поглед на количеството, видот и вредноста. Врз основа на утврдена состојба консигнациониот склад се задолжува со стоките.

Член 217

(1) По исклучок од одредбите на член 216 на овој закон, царинарницата може да одобри увезените стоки да се сместат во консигнационен склад и пред извршениот преглед, под услов стоките да се сместат во посебни простории во кои е обезбеден соодветен царински надзор додека не се изврши нивни преглед.

(2) За стоките од став 1 на овој член држатеелот на консигнациониот склад поднесува до царинарницата декларација за сместување на стоките во консигнациониот склад, најдоцна во рок од десет дена од денот на издавањето на одобрението од царинарницата за сместување на стоките.

Член 218

(1) За стоки сместени во консигнационен склад и за стоки продадени од консигнационен склад, царински обврзник е држатеелот на консигнациониот склад.

(2) По исклучок од одредбата од став 1 на овој член, за стоки за кои царинарницата донесува решение за ослободување од плаќање царина, односно за плаќање царина по намалена стапка според одредбите на чл. 25 до 30 од овој закон, царински обврзник е корисникот на повластицата.

Член 219

(1) Царинење на стоки продадени во консигнационен склад се врши врз основа на царинска декларација што ја поднесува држатеелот на консигнационен склад.

(2) Царинската декларација се поднесува до царинарницата најдоцна до 15-ти во месецот за стоките продадени во претходниот месец. Царинарницата може да определи и други рокови, но не подолго од 45 дена од денот на извршената продажба.

(3) По исклучок од одредбата на став 2 на овој член, за стоки за кои царинарницата донесува решение за ослободување од плаќање царина, односно за плаќање царина по намалена стапка според одредбите од чл. 28 до 30 на овој закон, царинската декларација ја поднесува држатеелот на консигнациониот склад пред преземањето на стоките од страна на купувачот, ако решението за ослободување од плаќање царина не е донесено пред издавањето на стоките од консигнациониот склад.

Член 220

Држатеелот на консигнациониот склад е одговорен за правилното водење на евиденцијата за стоките сместени во консигнациониот склад, за при-

држувањето кон условите под кои му е одобрено држење на консигнациониот склад во поглед на видот, количеството и вредноста на стоките, за навременото пријавување на стоките што се сместуваат во консигнациониот склад, за навременото царинене на стоките и за уплатувањето на царината и другите увозни давачки за стоките продадени од консигнациониот склад.

Член 221

Ако држателот на консигнациониот склад не се придржува кон обврските пропишани со овој закон и кон прописите донесени врз основа на овој закон, царинарницата може со решение привремено да го затвори консигнациониот склад и да определи рок за отстранување на утврдените недостатоци. Ако држателот на консигнациониот склад не ги отстрани утврдените недостатоци во определениот рок, царинарницата донесува решение за затворање на консигнациониот склад.

Слободни царински продавници

Член 222

(1) На воздухопловни пристаништа можат за продажба на стоки на патниците што заминуваат во странство и на патниците во провоз преку царинското подрачје на Југославија да се отвораат слободни царински продавници во чекалниците наменети за патниците во меѓународниот воздушен сообраќај (член 167 став 2).

(2) Стоките што им се продаваат на патниците од став 1 на овој член не подлежат на плаќање на царина и други увозни давачки.

(3) Држателот на продавница од став 1 на овој член е одговорен за правилното водење на евиденцијата за стоките сместени во продавницата и за придржувањето кон условите под кои е одобрено отворање на продавницата.

Член 223

(1) Поблиски прописи за условите за отворање на слободни царински продавници, за продажба на стоки по нив и за спроведување на одредбата од член 213 став 6 на овој закон, донесува сојузниот секретар за финансии.

(2) Поблиски прописи за постапката за отворање на царински магацини, царински стоваришта, железничко-царински магацини, царински складови, царински сместувалишта и консигнациони складови, за начинот на спроведување на мерките на царински надзор над стоките сместени во тие магацини, стоваришта, складови и сместувалишта, на меѓународни саеми и изложби и на други простории и простори, за начинот на водењето евиденцијата за тие стоки и за посебната постапка на царинене на стоките сместени во консигнационите складови, донесува директорот на Сојузната управа за царини.

Лежарина за стоки сместени во царински магацин и во царинско стовариште

Член 224

(1) Лежарината е надомест што подносителот на декларацијата го плаќа за стоки што лежат во царински магацин или во царинско стовариште подолго од три дена. Во тој рок не се смета денот кога царинарницата ги примила стоките на чување.

(2) Ако последниот ден на рокот од став 1 на овој член паѓа во ден кога царинарницата не работи (недела, ден на државен празник и др.), рокот истекува по истекот на првиот нареден работен ден.

(3) Лежарината се плаќа заедно со царината и со другите увозни давачки. Ако стоките лежат во царински магацин или во царинско стовариште и по уплатата на царината и на другите увозни давачки, лежарината се пресметува и наплатува посебно.

(4) Износот на лежарината го пропишува Сојузниот извршен совет.

Член 225

(1) Лежарина не се плаќа:

1) за време од денот на поднесувањето на царинската декларација до денот на плаќањето на царината и на другите увозни давачки, освен за деновите за кои наплата на царината и на другите увозни давачки не можела да биде извршена поради причините што ги предизвикал подносителот на декларацијата;

2) за време на водење на постапката по приговор или жалба, односно на постапката за царински прекршок, ако управната односно прекршочната постапка е завршена во корист на подносителот на декларацијата;

3) за првите 15 дена од денот на поднесувањето на барањето за ослободување од плаќање царина и други увозни давачки, ако кон барањето треба да се приложат определени исправи, а поднесеното барање за ослободување е задоволено.

Рокот од став 1 на оваа точка царинарницата, во определен случај, може да го продолжи најмногу за 15 дена.

(2) Лежарина не се плаќа ни кога стоките лежат во царински магацин или во царинско стовариште од причини што не ги причинил подносителот на декларацијата.

Рок за лежење на стоки

Член 226

(1) Во царински магацин или во царинско стовариште стоките можат да лежат најдолго 15 дена од денот на предавањето на царинарницата (рок за лежење на стоките). Во оправдани случаи царинарницата може тој рок за лежење на стоките да го продолжи уште до 15 дена.

(2) Ако стоките се сместени во железничко-царински магацин, во царинско сместувалиште или во други простории, односно простори (чл. 209, 211 и 212), рокот за лежење на стоките може да изнесува најмногу 30 дена. По исклучок, во оправдани случаи, рокот за лежење на стоките царинарницата може да го продолжи уште до 15 дена.

(3) Ако во царински склад (член 210) се сместени увезени стоки, рокот за лежење на стоките може да изнесува најмногу 60 дена. По исклучок, во оправдани случаи, царинарницата може тој рок да го продолжи уште до 15 дена.

(4) Ако е во прашање опрема, царинарницата може, во исклучителни и оправдани случаи, да ги продолжи роковите од ст. 1 до 3 на овој член.

(5) По исклучок од одредбите на ст. 1 до 3 од овој член, стоките во врска со чие царинене е поднесен приговор, односно жалба, или е поведена прекршочна постапка, можат да лежат до завршувањето на управната, односно на прекршочната постапка.

(6) Роковите за лежење на стоките од овој член се однесуваат на стоките што се увезуваат во Социјалистичка Федеративна Република Југославија.

Член 227

(1) По истекот на роковите од член 226 на овој закон царинарницата го повикува подносителот на декларацијата да ги подигне оцаринетите стоки во рок од два дена.

(2) Ако стоките не се оцаринети, царинарницата, по истекот на роковите од член 226 на овој закон, го повикува лицето на кое гласи превозната исправа, односно возарот во рок од два дена да пристигли кон царинење на стоките, или стоките да ги врати во странство, да ги пренесе во слободна царинска зона, односно да ѝ ги предаде на царинарницата на местото што ќе го определи царинарницата.

Член 228

(1) Рокот за лежење на брзо расипливи стоки во царински магацин или во царинско стовариште може да изнесува најмногу три дена од денот на предавањето на царинарницата.

(2) По истекот на рокот од став 1 на овој член, царинарницата постапува сообразно со одредбите на член 227 од овој закон, со тоа што рокот за подигање на оцаринетите стоки, за преземање на потребните дејствија заради царинење, односно за враќање на стоките во странство може да изнесува најмногу 24 часа.

Член 229

(1) По истекот на роковите од чл. 227 и 228 на овој закон, царинарницата ги продава стоките.

(2) Стоките се продаваат и ако стоките сместени во царински склад и железничко-царински магацин или во слободна царинска зона ѝ се отстапат на царинарницата заради продажба.

IX. СЛОБОДНИ ЦАРИНСКИ ЗОНИ

Член 230

Слободна царинска зона е дел од царинското подрачје на Социјалистичка Федеративна Република Југославија, врз кое се применуваат посебни мерки на царински надзор и посебни однесувања во поглед на царинската постапка, предвидени со овој закон и со прописите донесени врз основа на овој закон.

Член 231

(1) Слободна царинска зона може да се основа во луки, односно во пристаништа отворени за меѓународен сообраќај по водни патишта.

(2) Подрачјето на слободната царинска зона се состои од бентови, односно од делови на брегот покрај кои можат да пристануваат бродови и од подрачје на луката, односно на пристаништето неопходно за работа на зоната. Сите тие делови мораат да бидат меѓусебно просторно поврзани и да претставуваат една целина.

(3) Подрачјето на слободната царинска зона мора да биде заградено, односно обележено така што да е обезбедено вршење на царинскиот надзор.

Член 232

Слободна царинска зона може да основа организација на здружен труд што ја искористува луката односно пристаништето (во натамошниот текст: основач).

Член 233

(1) Одобрение за основање на слободна царинска зона издава Сојузниот извршен совет.

(2) Одобрението од став 1 на овој член може да се издаде под услов со основањето на слободна царинска зона да се постига унапредување на извозот на стоки и услуги.

(3) Со одобрението од став 1 на овој член се утврдува и подрачјето на слободната царинска зона.

Член 234

(1) Основачот е должен да ги обезбеди сите услови за успешно вршење на царинскиот надзор на целото подрачје на слободната царинска зона.

(2) Основачот е должен да го загради целото подрачје на слободната царинска зона, да ја одржува во исправна состојба оградата и другите предмети и инсталации потребни за вршење царински надзор во зоната и да обезбеди простории потребни за вршење на царинската служба во зоната.

(3) Слободната царинска зона може да ја почне работата кога Сојузната управа за царини ќе утврди дека се обезбедени сите услови за успешно вршење на царински надзор на целото подрачје на слободната царинска зона.

Член 235

(1) Во слободната царинска зона можат да се вршат:

1) истовар, натовар и претовар на неоцаринети стоки што се увезуваат, на домашни оцаринети и неоцаринети стоки наменети за извоз и на стоки што се превезуваат;

2) складирање на неоцаринети стоки што се увезуваат, на домашни оцаринети и неоцаринети стоки наменети за извоз и на стоки што се превезуваат;

3) вообичаено подготвување на стоки за пазарот (сортирање, мерење, пакување, егализирање, составување, растапување, правење на мостри и сл.);

4) индустриско производство на стоки.

(2) Под неоцаринети домашни стоки што се наменети за извоз, во смисла на став 1 од овој член, се подразбираат домашни стоки што на подрачјето на слободната царинска зона треба да се комплетираат за извоз или да се складираат заради извоз.

(3) Стоките од овој член, освен неоцаринетите стоки што се увезуваат, а кои во слободната царинска зона се претоваруваат, и домашните оцаринети стоки наменети за извоз, можат да се оцаринат само во слободната царинска зона во која се сместени. Во оправдани случаи (ако стоките привремено се увезуваат, ако се наменети за продажба преку консигнационен склад и др.) царинарницата може да одобри стоките да се упатат на царинење до друга царинарница.

Член 236

(1) Во слободната царинска зона не е дозволен промет на стоки на мало.

(2) По исклучок од одредбата на став 1 од овој член, во слободната царинска зона е дозволен промет на стоки на мало само заради снабдување на бродови од страна на организација на здружен труд во чие работење спаѓа снабдувањето на бродови, како и промет на мало на прехранбени производи за угостителските услуги во зоната.

Член 237

Корисник на слободната царинска зона може да биде секое правно лице и странско физичко лице кое, според прописите за надворешнотрговското работење и прописите за искористување на луки и пристаништа, од свое или од туѓо име, за своја или туѓа сметка врши или користи услуги на подрачјето на слободната царинска зона.

Член 238

Врз основни средства, репродукционен материјал, погонско гориво и потрошен материјал, што се увезуваат заради користење, односно потрошувачка во слободната царинска зона, како и врз стоки што се увезуваат а служат за широка потрошувачка во зоната во смисла на член 236 од овој закон, се при-

менуваат одредбите од овој закон за редовниот увоз на стоки.

Член 239

(1) За стоки што се увезуваат во слободната царинска зона, односно се извезуваат од неа, не се поднесува декларација од член 252 на овој закон, ако стоките се внесуваат и окладираат во слободната царинска зона.

(2) За стоките од став 1 на овој член, по барање од корисникот на зоната, основачот издава уверение за фактите што произлегуваат од податоците на евиденцијата што ја води. По барање од корисникот на стоките, тоа уверение го заверува царинарницата.

Член 240

(1) За да се овозможи царински надзор, основачот е должен да ја води потребната евиденција за стоките што се увезуваат во слободната царинска зона, што се извезуваат од зоната, или се провезуваат преку зоната, како и за сите манипулации со стоките во зоната.

(2) Царинскиот надзор во слободната царинска зона се врши со контрола на книгите и исправите, но царинарницата може, по потреба, да преземе и други мерки на царински надзор, предвидени со овој закон или со прописите донесени врз основа на овој закон.

Член 241

(1) Царинскиот надзор на подрачјето на слободната царинска зона се состои од контрола на податоците и на состојбата на евиденцијата на основачот и од проверување на состојбата на стоките во поглед на количеството, видот, квалитетот и вредноста, како и од споредување на таа состојба со состојбата наведена во исправите на основачот и на корисникот на зоната, врз основа на кои тие стоки се прикажуваат во евиденцијата на основачот.

(2) Царинскиот надзор од став 1 на овој член царинарницата може да го врши во секоја фаза од процесот на работата, и за таа цел може да ги презема сите мерки за кои е овластена со овој закон и со прописите донесени врз основа на овој закон.

(3) За извршеното проверување царинарницата е должна на соодветна картичка на евиденцијата на основачот да стави забелешка, заверена со печат на царинарницата и со потпис на работникот што го извршил проверувањето. Ако при проверувањето утврди неисправност, работникот на царинарницата тоа го констатира со забелешка на картичката и за утврдените неисправности составува посебен записник и понатаму постапува според одредбите на овој закон.

(4) При проверувањето на состојбата на стоки во поглед на количеството (по тежината и бројот на колетите) според евиденцијата на основачот, присуствува основачот кој е должен да ги покаже стоките, а при проверувањето на видот и вредноста на стоките присуствува и корисникот на слободната царинска зона или негов претставник.

Член 242

(1) Приговор на состојбата на стоките во поглед на количеството, видот, квалитетот и вредноста, утврдена во записникот за проверувањето во смисла на член 241 од овој закон, основачот може да поднесе во рок од три дена од денот на доставувањето на записникот.

(2) По приговорот од став 1 на овој член, царинарницата е должна да донесе решение со кое ја утврдува точната состојба на стоките и наредува отстранување на утврдените неисправности.

Член 243

Ако по барање од корисникот на слободната царинска зона е поведена царинска постапка за да

се докаже дека е извршен увоз, извоз или провоз, или друга манипулација од член 235 на овој закон, заради остварување на определени права или обврски во врска со увозот, извозот и провозот на стоките, царинарницата постапува според одредбите на овој закон.

Член 244

(1) Увозот на стоки од странство во слободната царинска зона им се пријавува на царинарницата и на основачот, согласно со одредбите на овој закон за редовниот увоз на стоки.

(2) При претовар на стоки што се увезуваат или провезуваат (член 235 став 1 точка 1), возарот или неговиот овластен претставник е должен на царинарницата да ѝ поднесе пријава за увоз и провоз на стоки. На ист начин се постапува и при складирање на стоки што се провезуваат, а ќе се испратат по воден, друмски или железнички пат.

(3) Пријавата од став 2 на овој член се поднесува до царинарницата во три примероци, со тоа што возарот е должен еден заверен примерок од пријавата да му предаде на основачот.

(4) Под претоварот од став 2 на овој член се подразбира пренесување на стоки од брод во друго превозно, односно преносно средство, или обратно, како и истоварање или истовар, при кој стоките не се задржуваат на подрачјето на слободната царинска зона подолго од 48 часа. Тој рок царинарницата може да го скрати, односно да го продолжи, зависно од роковите што во односната зона се потребни за директна манипулација.

Член 245

(1) Во царинската постапка со бродовите и со други превозни средства, при влегувањето во слободната царинска зона или при излегувањето од оваа зона, се применуваат одредбите од овој закон, и тоа особено во поглед на царинскиот надзор над екипажот на бродот и на други превозни средства, над залихите на животни намирници и на други потреби и над патниците. Пред почетокот на истоварањето на стоките од бродот, заповедникот на бродот, односно бродскиот агент и возарот се должни на царинарницата и на основачот да им достават извод од бродскиот манифест, односно од превозната исправа за односниот товар. По предавањето на изводот од бродскиот манифест односно на превозната исправа, може да се почне истоварањето на стоките, освен ако работникот на царинарницата не преземе посебни мерки на царински надзор.

(2) Пристанување на брод во повластена пловидба на подрачјето на слободната царинска зона се врши според член 108 став 3 од овој закон.

Член 246

Основачот одговара солидарно со секој корисник на зоната за неплатената царина и други увозни давачки, ако неплаќањето е причинето од неуредно рботење на корисникот во зоната.

Член 247

(1) На подрачјето на слободната царинска зона не смее никој да живее, вклучувајќи ги и лицата што се во неа постојано вработени или кои, по приредата на службата, во слободната царинска зона вршат контролно-управни работи.

(2) Влегувањето во подрачјето на слободната царинска зона им е дозволено само на лицата што во слободната царинска зона се вработени, или кои во неа влегуваат од оправдани причини.

(2) На лицата кои влегуваат во подрачјето на слободната царинска зона или излегуваат од тоа подрачје, царинарницата може да ги примени сите

мерки предвидени со одредбите на овој закон и со прописите донесени врз основа на овој закон, што се однесуваат на постапката спрема лицата што ја преминуваат царинската линија.

Член 248

Директорот на Сојузната управа за царини донесува поблиски прописи за начинот на водење на евиденцијата од чл. 240 и 241 на овој закон, како и за другите мерки на царински надзор во слободната царинска зона.

Х. ЦАРИНЕЊЕ НА СТОКИ

1. Увоз

Член 249

(1) Царинењето на стоки се состои од: прием на царинската декларација (во натамошниот текст: декларација), преглед на стоките, распоредување на стоките според Царинската тарифа и други тарифи; утврдување на царинската основица, на износот на царината и на другите увозни давачки што ги товарат стоките, како и наплатување на утврдените износи на царината и на другите увозни давачки.

(2) Ако царинските стоки се ставени во слободен промет пред спроведената царинска постапка и пред наплатата на царината и на другите увозни давачки, надлежните царински органи можат да поведат постапка за царинење по службена должност.

Член 250

(1) Царинење на стоките што се увезуваат врши, по правило, царинарницата на која ѝ се пријавени стоките за царинење.

(2) Директорот на Сојузната управа за царини може да пропише, со оглед на техничките и другите услови, во кои случаи граничните царинарници нема да вршат царинење на стоки што се увезуваат.

Член 251

(1) По барање од подносителот на декларацијата, царинарницата може да одобри царинењето на стоките што се увезуваат, односно извезуваат да се изврши и надвор од местото, односно од просториите или просторите во кои царинарницата редовно врши царинење на стоки.

(2) Трошоците за царинење на стоките од став 1 на овој член ги наплатува царинарницата од подносителот на барањето за царинење, според тарифата што ја пропишува директорот на Сојузната управа за царини, во согласност со сојузниот секретар за финансии.

Член 252

(1) Царинењето на стоки се врши врз основа на поднесена декларација, ако со овој закон или со прописите донесени врз основа на овој закон не е поинаку определено.

(2) Царинарницата е должна да изврши царинење на стоките, и тоа: на стоки што се наоѓаат во железнички вагони, во камиони и контејнери и на авионски и експресни пратки — во рок од пет работни часа, а на стоки што се наоѓаат на бродови и шлепови — во рок од 48 часа по приемот на декларацијата, освен ако пречекорувањето на тие рокови не го причинил подносителот на декларацијата или ако царинарницата наредила истовар на стоките.

(3) Царинарницата е должна да изврши царинење на стоките сместани во железничко-царински магацини, во царински складови и во слободни царински зони во рок од пет работни дена од денот на приемот на декларацијата, освен ако пречекорувањето на тој рок не го причинил подносителот на декларацијата или ако е составен записник,

односно ако се земени мостри, а подносителот на декларацијата не може да ги подигне стоките според член 265 и член 266 став 3 од овој закон.

(4) Ако со прегледот на стоките на подносителот на декларацијата му е нанесена материјална штета подносителот на декларацијата има право на надомест на штетата.

(5) Ако при прегледот на стоките се најдени скриени предмети или ако по вина на подносителот на декларацијата дошло до преземање мерки на царински надзор поради кои е причинета штета, причинетата штета не се надоместува.

(6) Сојузниот извршен совет ќе ја пропише постапката за работа на царинските органи ако странката за надомест на штетата се обрати непосредно до царинарницата.

Поднесување на декларација

Член 253

Декларација поднесува лицето на кое гласи превозната исправа, лицето врз кое се пренесени правата од превозната исправа или други лица овластени за поднесување на декларација (подносител на декларацијата).

Член 254

(1) Ако во постапката за царинење од името на царинскиот обврзник се појават други лица (шпедитери и др.), тие лица се одговорни за правилноста на преземените дејствија, односно за неизвршувањето на дејствијата што требало да се извршат.

(2) Лицата од став 1 на овој член мораат да имаат писмено овластување, односно диспозија од царинскиот обврзник.

(3) Декларацијата е должен да ја потпише подносителот на декларацијата.

(4) Кон декларацијата се поднесуваат и исправи со кои се докажуваат фактите што се суштествени за царинење на стоките. Под исправи што се поднесуваат кон декларацијата се подразбира и уверение за потеклото на стоките во случаите во кои врз основа на определено потекло на стоките се остваруваат посебни права во царинската постапка.

(5) Поблиски прописи за содржината и формата на декларацијата, за начинот на нејзиното поднесување и за исправите што подносителот на декларацијата е должен да ги поднесе кон декларацијата, донесува директорот на Сојузната управа за царини.

(6) Сојузниот извршен совет ќе ги пропише условите и начинот на царинење на стоките за кои не е поднесена целосна документација.

(7) Директорот на Сојузната управа за царини ќе пропише обврска за внесување во образецот на извозната царинска декларација од став 5 на овој член на податоци за вредноста на остварениот извоз на стоки франко југословенска граница, што овозможуваат следење на извозот по републики и автономни покраини спрема седиштето на основната организација на здружен труд чишто стоки се предмет на извозот, вклучувајќи го и извозот врз база на самоуправни спогодби склучени според член 67 од Законот за девизното работење и кредитните односи со странство. Преку образецот на увозната царинска декларација ќе се обезбеди, врз основа на вредноста франко југословенска граница, следење на увозот по републики и автономни покраини, како и на увозот за потребите на органите и организациите на федерацијата, спрема седиштето на основната организација на здружен труд — корисник на стоките за чија сметка се врши увозот на стоки. Податоците во декларацијата внесени врз основа на овој став не се сметаат како податоци со кои се утврдуваат фактите во врска со применувањето на прописите за пресметка и наплата на царината.

Член 255

(1) Подносителот на декларацијата ги запишува во декларацијата податоците за увозникот, односно за извозникот, како и потребните податоци за потеклото, количеството, видот, квалитетот и вредноста на стоките, врз основа на кои може да се утврди царинската основица и да се изврши распоредување на стоките според Царинската тарифа и други тарифи, односно кои служат како основа за остварување на олесненостите или за наплата на давањите при увоз на стоки.

(2) Подносителот на декларацијата е должен во декларацијата покрај податоците од став 1 на овој член, да го запише и соодветниот тарифен став на Царинската тарифа.

(3) Во декларацијата за стоки што граѓаните ги примаат од странство, односно ги испраќаат во странство, подносителот на декларацијата ги запишува податоците за потеклото, количеството, вредноста, видот и квалитетот на стоките.

(4) Сојузниот секретар за финансии ќе го пропише начинот на утврдување на потеклото на стоките кога наплатата на царината и на другите увозни давачки зависи од потеклото на стоките.

Член 256

(1) Декларација не поднесуваат:

1) патниците — за личниот багаж што го носат со себе или кој е даден на превоз со превозното средство со кое патникот допатува;

2) лицата од член 13 ст. 1 до 4 на овој закон — за стоките наведени во тие одредби;

3) примачите на рекламен материјал и мостри — ако, се ослободени од плаќање царина и испраќачите на печатен рекламен материјал, како и на рекламен материјал и на мостри до вредноста што ќе ја пропише Сојузниот извршен совет;

4) примачите и испраќачите на телевизиски, филмски или на друг начин снимени вести или слики и програмски прилози за директна емисија преку средствата за јавно информирање (РТВ, кино ПТГ, печат);

5) лицата од член 25, член 28 точ. 2, 8, 11 и 12 и член 29 став 1 точка 7 алинеи 1 и 2 на овој закон;

6) лицата што примаат од странство односно испраќаат во странство филмови заради развивање;

7) лицата што увезуваат или примаат од странство односно испраќаат во странство предмети што не се сметаат како царински стоки;

8) примачите и испраќачите на печатен материјал од областа на културата, просветата и науката, како и државните органи, организациите на здружен труд и другите организации што ја примаат документацијата врз основа на меѓународни или меѓудржавни спогодби.

(2) Сојузниот извршен совет може да пропише и други случаи, освен оние од став 1 на овој член, во кои не се поднесува декларација.

Прием на декларацијата

Член 257

(1) При приемот на декларацијата царинарницата утврдува:

1) дали декларацијата е правилно и уредно пополнета (член 255);

2) дали кон декларацијата се приложени сите исправи потребни за царинење на стоките, дали тие исправи се издадени од надлежните органи или организации и дали ги содржат сите податоци потребни за царинење на стоките;

3) дали увозот, односно извозот на стоките е забранет;

4) дали податоците од приложените исправи се согласуваат со податоците во декларацијата.

(2) Ако утврди дека постојат недостатоци или неисправности во декларацијата, царинарницата ќе му ја врати на подносителот декларацијата заедно со прилозите, назначувајќи на неа во што се состои недостатоците, односно неисправноста.

(3) Ако подносителот на декларацијата не се согласува со наодот на царинарницата во поглед на недостатоците и неисправностите, царинарницата е должна да донесе заклучок со кој ќе ја отфрли декларацијата како неисправна.

(4) Како ден на поднесување на декларација, во смисла на одредбите на овој закон, се смета денот кога декларацијата што ги исполнува условите од став 1 на овој член ѝ е предадена на царинарницата.

(5) Исправка на податоците во декларацијата не може да се врши по нејзиниот прием (регистрација).

Член 258

Подносителот на декларацијата има право пред поднесувањето на декларацијата, под надзор на царинарницата да го утврди количеството, видот и квалитетот на стоките, како и да земе мостри од стоките во потребното количество.

Преглед на стоки

Член 259

Врз основа на примената декларација (чл. 255 и 257), царинарницата врши преглед на стоките, во целост или делумно, и утврдува:

1) дали податоците наведени во декларацијата и во приложените исправи ѝ одговараат на фактичната состојба во поглед на количеството, видот, квалитетот, вредноста и потеклото на стоките;

2) дали стоките, според фактичната состојба, се распоредуваат во тарифниот став што го назначил подносителот на декларацијата.

Член 260

(1) Прегледот на стоките се врши во присуство на подносителот на декларацијата кој е должен да ги покаже стоките.

(2) Ако подносителот на декларацијата се оддалечи пред завршувањето на прегледот, царинарницата за тоа составува службена забелешка на декларацијата и го завршува започнатиот преглед и без негово присуство.

(3) Отворањето и затворањето на колетите во царински магацин и во царинско стовариште на царинарница — го обезбедува царинарницата со намест, во царински склад и консигнационен склад — држателот на складот, а во царинско сместувалиште, во слободна царинска зона, во слободна царинска продавница и во други простории — подносителот на декларацијата.

(4) Височината на наместот од став 3 на овој член ја пропишува Сојузниот извршен совет.

Член 261

(1) Царинарницата може да ги преземе сите мерки потребни за утврдување на состојбата на стоките, како што се: земање мостри заради хемиско-технолошко и друго испитување на стоките, мерење на стоките, земање проспекти и сл.

(2) Прописите за условите и за начинот на земањето на мостри од стоки ги донесува директорот на Сојузната управа за царини.

Член 262

(1) Ако царинарницата при прегледот на стоките најде дека состојбата на стоките во поглед на потеклото, квалитетот, видот, количеството и вредноста ѝ одговара на податоците од декларацијата и од испразните приложени кон декларацијата (чл. 255 и 257), односно дека стоките се распоредуваат во тарифниот став запишан во декларацијата, ги прифа-

Ка податоците внесени во декларацијата и ги заверува како свој наод. Податоците во декларацијата, заверени како наод на царинарницата можат да се менуваат на начин и под условите што се пропишани со овој закон.

(2) Ако царинарницата при прегледот на стоките најде дека податоците наведени во декларацијата и во исправите приложени кон декларацијата не ѝ одговараат на состојбата на стоките, односно дека стоките не се распоредуваат во тарифниот став запишан во декларацијата, должна е својот наод записнички да го утврди и еден примерок од записникот да му предаде на подносителот на декларацијата.

Член 263

(1) На наодот на царинарницата во поглед на количеството, видот, квалитетот, вредноста и потеклото на стоките, како и во поглед на распоредувањето на стоките според Царинската тарифа и други тарифи, подносителот на декларацијата може да поднесе приговор до царинарницата.

(2) Приговорот не може да се поднесе по подигањето на стоките од царинарницата.

Член 264

(1) По приемот на приговорот од член 263 на овој закон, царинарницата формира комисија која ја утврдува состојбата на стоките и својот наод го доставува до царинарницата. По приемот на наодот од комисијата, царинарницата донесува решение. Ако прегледот на стоките го врши комисијата, при прегледот може да присуствува подносителот на декларацијата.

(2) По исклучок од одредбите на став 1 од овој член, ако за утврдување на видот и квалитетот на стоките треба да се изврши нивно хемиско-технолошко испитување или друго испитување, прописно обележените мостри царинарницата ги доставува до царинската лабораторија. Наодот од хемиско-технолошкото испитување или друго испитување ѝ служи на царинарницата како доказ за својството на стоките, во постапката за донесување на решението по приговорот.

(3) Ако подносителот на декларацијата не се согласува со наодот од став 2 на овој член, може да бара од царинскиот орган мостра од стоките на негов трошок да се достави до соодветната стручна организација заради хемиско-технолошко или друго испитување. Наодот од тоа испитување царинскиот орган го пени во постапката за донесување на решението по приговорот, односно жалбата.

Член 265

(1) Подносителот на декларацијата може да ги подигне стоките од царинарницата и пред донесувањето на решението по приговорот од член 263 на овој закон, ако го уплати износот на царината и на другите увозни давачки според наодот на царинарницата.

(2) Во случајот од став 1 на овој член, царинарницата зема мостра од стоките, а за стоките од кои не може да се земат мостри подносителот на декларацијата е должен да поднесе до царинарницата проспекти, цртежи, слики или детален опис на стоките, од кои несомнено може да се утврди идентичноста на стоките.

Член 266

(1) Податоците за стоките во поглед на вредноста, количеството и квалитетот што се запишани во декларацијата можат да се сметаат како привремени ако во моментот на царинењето постојат околности што ја исклучуваат можноста за нивно конечно утврдување од страна на подносителот на декларацијата односно на царинарницата, во смисла на чл. 261 и 263 од овој закон (примена на лизгачка скала, когација на берзата, квалитативно и квантитативно пресемање на стоките и др.).

(2) Ако заради хемиско-технолошко испитување или друго испитување се земени мостри од стоките, проспекти и сл. (член 261, член 264 став 2 и член 265 став 2), пресметувањето на царината и на другите увозни давачки се врши привремено, врз основа на расположливите податоци.

(3) Подносителот на декларацијата може да ги подигне стоките под царински надзор ако го уплати износот на царината и на другите увозни давачки, пресметани врз основа на податоците од ст. 1 и 2 на овој член.

(4) Подносителот на декларацијата е должен во рок од 30 дена од денот кога настала можноста за располагање со потребните податоци за стоките за конечно утврдување на вредноста, количеството и квалитетот, а најдоцна во рок од три месеци од денот на увозот, да поднесе до царинарницата исправи за тие факти. Во оправдани случаи, царинарницата може да го продолжи овој рок.

(5) Заради утврдување дали податоците во исправите од став 4 на овој член ѝ одговараат на состојбата на стоките, царинарницата може во часот на увозот да земе мостри од стоките, проспекти, цртежи и сл. и кога не ја утврдува состојбата на стоките во смисла на чл. 261 и 262 од овој закон. Царинарницата може да бара од подносителот на декларацијата исправите од став 4 на овој член да ги содржат сите податоци што овозможуваат конечно утврдување на вредноста, количеството, односно квалитетот на стоките, заради утврдување на износот на царината и на другите увозни давачки.

(6) Во рок од осум дена од денот на приемот на наодот од став 2 на овој член, односно на исправите од став 4 на овој член, царинарницата донесува решение со кое конечно ги утврдува податоците за стоките, износот на царината и на другите увозни давачки и одлучува за враќање на разликата на царината и на другите увозни давачки — ако износот според конечната пресметка е помал, односно за наплата на разликата — ако износот според конечната пресметка е поголем.

(7) Со решението од став 6 на овој член не може да се менуваат податоците за стоките што се конечно утврдени во порано спроведената постапка.

(8) Ако се утврди дека увезените стоки не му одговараат на договорениот квалитет, царинарницата и за тие стоки ќе ја пресмета царината и другите увозни давачки на договорената цена на таквите стоки.

(9) На стоките од став 8 на овој член што се непотребливи царинарницата не ја пресметува царината и другите увозни давачки.

Пресметување и наплатување на царината

Член 267

(1) По извршениот преглед на стоките, царинарницата ја пресметува и ја наплатува царината и другите увозни давачки.

(2) Подносителот на декларацијата не може да ги подигне стоките под царински надзор пред да ѝ ги уплати царината и другите увозни давачки на царинарницата до која ја поднел декларацијата.

(3) По исклучок од одредбите на ст. 1 и 2 на овој член, пресметувањето и наплатувањето на царината и на другите увозни давачки за бродови што ќе почнат стопански да се искористуваат пред преминувањето на царинската линија (член 5 став 2 точка 4), се врши согласно со постапката пропишана во член 266 од овој закон, врз основа на декларацијата што царинскиот обврзник е должен да ја поднесе во рок од десет дена од денот на добивањето на привременiot пловидбен лист.

Член 268

Сојузниот извршен совет може да ги пропише условите за подигање на стоките под царински надзор по царинскиот преглед, а пред уплата на царината и на другите увозни давачки, начинот на обез-

бедување наплата на царината и на другите увозни давачки и начинот на известување во постапката за надзор над движењето на царинските стоки. Рокот за уплата на царината и другите увозни давачки не може да биде подолг од осум дена од денот на приемот на пресметката на царината и на другите увозни давачки.

Член 269

На износот на царината и на другите увозни давачки што се наплатуваат во царинската постапка, а кој не е наплатен во пропишаниот рок, се плаќа камата по стапка од 0,5 проценти за секој ден задоцнување.

Дополнително пресметување, наплатување и враќање на царината и на другите увозни давачки

Член 270

(1) Ако врз основа на податоците од декларацијата и исправите што се поднесени кон декларацијата се утврди дека пресметката на царината и на другите увозни давачки не ѝ одговара на фактичната состојба во однос на количеството, видот, квалитетот или вредноста на стоките, односно на распоредувањето на стоките според Царинската тарифа и други тарифи:

1) царинарницата е должна, во рок од шест месеци од денот на извршеното царинење, дополнително да ја пресмета царината и другите увозни давачки и да донесе решение за наплата, односно за враќање на царината и на другите увозни давачки што не биле пресметани или се пресметани во помал или поголем износ од пропишаниот. Се овластува Сојузниот извршен совет да пропише за кои износи на не-пресметани, односно помалку наплатени увозни давачки и камати нема да донесува решение за дополнителна наплата;

2) подносителот на декларацијата може, во рок од шест месеци од денот на плаќањето на царината, да поднесе барање до царинарницата кај која ја платил царината и другите увозни давачки дополнително да ја пресмета и да му ја врати повеќе наплатената царина и други увозни давачки.

(2) Роковите од став 1 на овој член за царината и за другите увозни давачки, платени по спроведената постапка во смисла на член 249 став 2, член 265 став 1, член 266 ст. 4 и 5 и член 389 од овој закон, почнуваат да течат од денот кога решението, донесено во таа постапка, станало конечно.

(3) Роковите од став 1 на овој член, во случаите од член 268 на овој закон, почнуваат да течат од денот на добивањето на конечната пресметка на царината и на другите увозни давачки.

(4) Роковите од став 1 на овој член, во случаи на скучесивен увоз на опрема, почнуваат да течат од денот кога настанала обврската за плаќање на царината за последната редовна пратка на опремата.

Член 271

(1) Ако врз основа на исправите и дополнителен преглед на стоките несомнено се утврди идентичноста на стоките и дека податоците внесени во декларацијата не ѝ одговараат на состојбата на увезените стоки, царинарницата, по барање од подносителот на декларацијата, што е поднесено во рок од шест месеци од денот на подигањето на стоките под царински надзор, со решение ќе ги измисни податоците за количеството, видот, квалитетот и вредноста на стоките.

(2) Со решението од став 1 на овој член се спредува износот на царината и на другите увозни давачки што треба да се вратат, односно наплатат.

Член 272

(1) По исклучок од одредбите на член 270 став 1 на овој закон, ако до плаќање на царината и на

другите увозни давачки во помал износ дошло поради тоа што подносителот на декларацијата не ја пријавил во декларацијата вредноста на стоките во смисла на одредбите од овој закон за договорената цена, односно што не дал точни податоци потребни за распоредување на стоките според Царинската тарифа и други тарифи, царинарницата дополнително ќе ја пресмета царината и другите увозни давачки во рок од две години од денот на подигањето на стоките под царински надзор.

(2) Ако утврди дека стоките увезени врз основа на повластицата од чл. 25, 26 и 27, член 28 точка 3 чл. 29 и 30 од овој закон се отуѓени, предадени на друг на употреба или употребени за други цели, а не за целите поради кои стоките во целост или делумно се ослободени од плаќање царина и други увозни давачки, царинарницата, најдоцна во рок од две години од денот кога за тие стоки престанало ограничувањето пропишано во тие членови, ќе донесе решение за наплата на царината и на другите увозни давачки во смисла на член 29 став 2 од овој закон.

Член 273

Одредбите од чл. 270 и 272 на овој закон не го исклучуваат применувањето на вонредните правни средства, пропишани со Законот за општата управна постапка.

Дополнително проверување на податоците за увезените стоки

Член 274

(1) Царинските обврзници, односно лицата што во царинската постапка се означени како крајни корисници на увезените стоки се должни, во рок од две години од денот на подигањето на стоките под царински надзор, да им овозможат на царинските органи преглед на деловните книги, на исправите, пресметките и на другите податоци од евиденцијата, како и преглед на стоките заради проверување на податоците утврдени во спроведената царинска постапка врз основа на фактите од кои зависи утврдувањето на царинската основица или распоредувањето на стоките според Царинската тарифа и други тарифи, односно на условите за користење на царинската повластица од чл. 25, 26 и 27, освен став 1 точка 1, на член 28 точка 3 ст. 1, 2 и 3 и чл. 29 и 30 од овој закон.

(2) Ако при увозот на стоките царината не била платена во смисла на чл. 25, 26 и 27 освен став 1 точка 1, член 28 точка 3 ст. 1, 2 и 3 и чл. 29 и 30 од овој закон, правото на царинарницата на дополнително проверување на податоците од став 1 на овој член престанува по истекот на две години од денот кога за тие стоки престанало ограничување пропишано во тие членови.

Присилна наплата

Член 275

(1) Ако втасаната царина, другите увозни давачки, лежарината и каматите што се наплатуваат во царинската постапка, царинскиот обврзник не ги платил во пропишаниот рок, наплатата ќе се изврши по присилен пат.

(2) Присилната наплата се врши според прописите за наплата на приходите на буџетите и фондовите од организацијата на здружен труд, односно според прописите за присилна наплата на придонесите и даноците од граѓаните.

(3) Од приходите на федерацијата по основ на царината, другите увозни давачки, лежарината и каматите што југословенските граѓани се должни да ги платат за стоките што од странство ги носат со себе при враќањето во Југославија, како и од наплатениот износ по решенијата донесени во управна

постапка, што општинските органи ќе ги извршат по присилен пат, на општината ѝ припаѓа паушален надомест во износ од 20% од наплатениот износ.

Член 276

Како извршен наслов во постапката за извршување, односно за присилна наплата, се смета:

- 1) извршното решение на царинарницата;
- 2) декларацијата според која е извршено царинење, ако подносителот на декларацијата не поднел приговор во пропишаниот рок;
- 3) пресметката на царинските и на другите увозни давачки во патничкиот промет, снабдена со клаузула за извршеност.

Член 277

Сојузниот извршен совет може да ги пропише износите на царината и на другите увозни давачки и каматите, за кои нема да се врши присилна наплата.

Враќање на увезени стоки во странство

Член 278

(1) Увезените стоки можат да се вратат во странство до моментот на предавањето на царинскиот обврзник — подносител на декларацијата.

(2) Барање за враќање на стоките во странство за неоцаринети стоки може да поднесе лицето на кое гласи превозната исправа, односно возарот, ако превозната исправа не е откупена. Ако стоките се оцаринети, а се наоѓаат под царински надзор, барање за враќање на стоките во странство може да поднесе подносителот на декларацијата, односно овластениот возар.

(3) Барањето од став 2 на овој член мора да биде во писмена форма, а се поднесува до царинарницата под чиј надзор се наоѓаат стоките.

(4) Царинарницата е должна, по извршеното враќање на стоките во странство, на подносителот на барањето да му ја врати уплатената царина и другите увозни давачки.

(5) Подносителот на барањето ги враќа стоките во странство под царински надзор.

Член 279

(1) Увезените стоки можат да се вратат во странство и по нивното предавање на царинскиот обврзник:

1) ако за време на траењето на гарантниот рок е утврдено дека не им одговараат на договорените услови;

2) ако гарантниот рок не бил договорен, а стоките се враќаат поради тоа што, во рок од шест месеци од денот на плаќањето на царината и на другите увозни давачки, од страна на корисникот му е ставен приговор на испорачувачот на стоките дека стоките не им одговараат на договорените услови;

3) ако странска фирма, освен во случаите предвидени во точ. 1 и 2 на овој став, испраќа други стоки со соодветна вредност или ги враќа износот што ѝ одговара на вредноста на вратените стоки;

4) ако машини, апарати, уреди, превозни средства, инструменти и сл. се враќаат поради тоа што при нивниот увоз, а врз основа на прописите, била договорена можност за нивно враќање;

5) ако сировини, репродукционен материјал и делови за вградување, што се увезени за изведување на инвестициони работи отстапени на странски изведувач, се враќаат поради тоа што не се употребени во изградбата на инвестициониот објект.

(2) Како враќање на стоки во странство, во смисла на одредбите од став 1 на овој член, се смета и предавањето на стоки на царинарницата на слободно располагање или уништувањето на стоки под царински надзор.

Член 280

(1) Ако стоките се враќаат според член 279 став 1 точ. 1, 2 и 5 на овој закон може во рок од шест месеци од денот на враќањето на стоките во странство, да се поднесе барање за враќање на платената царина и на другите увозни давачки до царинарницата што извршила царинење на увезените стоки вратени во странство. Врз стоките што се увезени како замена за стоките што се вратени во странство, односно чистото враќање царинарницата го одобрила, се применуваат прописите што важеле на денот на настанувањето на обврската за плаќање царина на стоките што се враќаат во странство.

(2) За стоките што не се вратени во странство, чијашто вредност е намалена поради причините од член 279 став 1 точ. 1 и 2 на овој закон, а странскиот продавач враќа соодветен износ од платената цена, корисниците на општествените средства можат, во рок од шест месеци од денот на извршеното враќање на соодветен износ на платената цена, да поднесат барање за враќање на дел од царината и на другите увозни давачки сразмерно со намалувањето на вредноста на увезените стоки.

(3) Сојузниот извршен совет може да ги пропише условите за враќање на царината и на другите увозни давачки за стоките вратени во странство според одредбата на член 279 став 1 точка 4 од овој закон.

Издавање уверенија за распоредување на стоки

Член 281

(1) Сојузната управа за царини на барање од организациите на здружен труд, издава, со надомест, уверенија за распоредување на стоките според Царинската тарифа. Уверението важи шест месеци од денот на неговото издавање, освен во поглед на податоците за царинската стапка што се утврдува врз основа на член 22 од овој закон.

(2) Царинарницата може, на барање од организациите на здружен труд, да дава со надомест писмени мислења за распоредување на стоките според Царинската тарифа. Тие мислења не се задолжителни во постапката за царинење.

(3) Поблиски прописи за постапката за издавање и употреба на уверенијата од ст. 1 и 2 на овој член и за надоместите за нивно издавање донесува Сојузниот извршен совет.

2. Извоз

Член 282

(1) Стоките што се извезуваат подлежат на царински надзор од моментот на извршеното царинење до преминувањето на царинската линија.

(2) Стоките не можат да се извезат во странство пред да бидат оцаринети.

(3) Стоките чијшто извоз е обусловен со прибавување на посебна дозвола или со исполнување на пропишаните услови, не можат да се царинат без соодветни исправи со кои се докажува тоа.

Член 283

(1) Царинењето на стоки наменети за извоз го врши царинарницата до која е поднесена декларацијата.

(2) Царинарницата е должна царинењето на стоки што се наоѓаат во железнички вагони, во камиони и контејнери, и на авионски и експресни пратки, да го изврши во рок од два работни часа по поднесувањето на декларацијата, освен ако пречекорувањето на рокот го причинил подносителот на декларацијата или ако царинарницата наредила истовар на стоките (член 80 став 3).

(3) Ако со прегледот на стоките му е нанесена материјална штета на подносителот на декларацијата, подносителот на декларацијата има право на надомест на штетата.

(4) Ако при прегледот на стоките се најдени скриени предмети или по вина на подносителот на декларацијата дошло до преземање мерки на царински надзор поради кои е причинета штета, причинетата штета не се надоместува.

(5) Сојузниот извршен совет ќе ја пропише постапката за работа на царинските органи ако странката за надомест на штетата се обрати непосредно до царинарницата.

(6) Директорот на Сојузната управа за царини може да пропише во кои случаи граничните царинарници нема да вршат царинење на стоките наменети за извоз.

Член 284

(1) Царинарницата што ги оцаринила стоките наменети за извоз, ги упатува стоките, под царински надзор, до царинарницата преку која стоките ќе се извезат во странство (излезна царинарница).

(2) На барање од царинскиот обврзник, денковните пратки оцаринети за извоз можат да се упатат од страна на царинарницата што извршила царинење, под царински надзор, до друга царинарница заради сместување во собирниот центар за такви стоки.

(3) По приемот на стоките од став 2 на овој член, приемната царинарница ја спроведува постапката пропишана во чл. 285 и 286 од овој закон.

Член 285

По пристигањето на стоките излезната царинарница ја испитува состојбата на царинските обележја. Ако царинските обележја се оштетени или недостигаат, царинарницата ја проверува состојбата на стоките и за тоа составува записник што го потпишува и возарот.

Член 286

(1) Ако излезната царинарница утврди дека царинските обележја се исправни може, по потреба, да изврши споредување на состојбата на стоките со царинските исправи што ги придружуваат стоките.

(2) Ако излезната царинарница утврди дека податоците наведени во царинските исправи што ги придружуваат стоките и одговараат на состојбата на стоките и на превозните средства, го дозволува извозот на стоките од Југославија и за тоа со посебна потврда веднаш ја известува испратната царинарница. Во противно, царинарницата во присуство на возарот составува записник за утврдените неисправности и за тоа ја известува царинарницата што ги оцаринила стоките — заради натамошна постапка.

(3) Ако излезната царинарница утврди дека стоките се изменети, односно дека е во прашање друг вид на стоки, ги задржува стоките и ги чува до завршувањето на постапката.

Член 287

(1) Ако стоките оцаринети за извоз се доставени во лука, односно во пристаниште заради натамошен превоз со брод, возарот што ги доставил стоките е должен да поднесе до излезната царинарница пријава за извоз и провоз на стоки и кои неа да ги приложи царинските исправи што ги придружуваат стоките.

(2) Возарот е должен во пријавата за извоз и провоз на стоки прво да ги запише, стоките што од превозно средство непосредно се натоваруваат на брод, а потоа стоките што привремено се сместуваат во царински склад и дополнително се натоваруваат во брод.

(3) По извршеното споредување на пријавата за извоз и провоз на стоки со приложените исправи, царинарницата задржува еден примерок од пријавата за извоз и провоз на стоки и од царинските исправи што ги придружуваат стоките, а другиот примерок од пријавата со превозните исправи му го враќа на возарот што ја поднел пријавата.

(4) Образецот на пријавата за извоз и провоз на стоки го пропишува директорот на Сојузната управа за царини.

Член 288

При натоварот во брод, односно при сметувањето во царински склад на стоките што се извезуваат, согласно ќе се применуваат одредбите на чл. 127 до 130 на овој закон.

Член 289

(1) Стоките што се извезуваат можат да се натоварат во брод што заминува во странство само ако е извршено царинење.

(2) По исклучок од одредбата на став 1 од овој член, царинарницата може, по писмено барање од подносителот на декларацијата, да одобри натовар во брод на домашни истовидни незапакувани стоки и пред извршеното царинење.

Член 290

(1) Пред натоварот на стоки во брод царинарницата ги споредува податоците од царинските исправи со состојбата на стоките, и ако утврди дека состојбата на стоките се согласува со податоците во исправите — го одобрува натоварот на стоките во брод.

(2) Одредбата на став 1 од овој член се применува и кога царинските стоки се натоваруваат на домашен или странски брод што вее воено поморско знаме.

Член 291

(1) За стоки наменети за извоз што се натоваруваат во луки, односно во пристаништа, манифестот се составува по завршеното царинење, а потоа ѝ се предава на царинарницата заедно со пропишаните царински исправи.

(2) Царинарницата го споредува манифестот со приложените исправи, па исправно составениот манифест го потврдува и му го предава на подносителот — заедно со приложените исправи.

(3) Ако царинарницата утврди дека манифестот е неисправен, му го враќа на подносителот со назначување во што е неисправноста.

Член 292

(1) Врз основа на налог од извозникот, возарот може да бара стоките оцаринети за извоз да се задржат во Југославија.

(2) Барањето од став 1 на овој член возарот го поднесува до царинарницата во местото во кое се наоѓаат стоките, односно до најблиската попатна царинарница ако стоките од тоа место се веќе испратени.

Член 293

(1) Врз основа на применото барање (член 292), царинарницата врши преглед на оцаринетите стоки, ги симнува ставените пломби и за задржувањето на стоките ја известува царинарницата што го извршила царинењето, доставувајќи ѝ и примерок од извозната декларација.

(2) Задржувањето на стоките, во смисла на став 1 од овој член, царинарницата го потврдува на превозната исправа и на примерокот на извозната декларација што му ги враќа на возарот.

(3) Кога ќе прими извештај дека стоките оцаринети за извоз се задржани во Југославија, царинарницата што го извршила царинењето ги известува за тоа органите и установите до кои е доставена пријавата за извоз на стоките.

Член 294

Врз постапката при извозот на стоки согласно ќе се применуваат одредбите на овој закон за постапката при увозот на стоки, ако со одредбите на чл. 282 до 293 на овој закон не е определено поинаку.

XI. ПРОВОЗ НА СТОКИ

Член 295

(1) За стоки пријавени за провоз преку царинското подрачје на Југославија, возарот е должен да поднесе провозна исправа до царинарницата преку која стоките влегле во Југославија.

(2) Влезната царинарница, по извршениот преглед на превозните средства и на стоките (член 79), ги упатува стоките под царински надзор до излезната царинарница.

Член 296

(1) Преку царинското подрачје на Југославија не можат да се превезуваат стоки чијшто извоз е забранет.

(2) Со стоките чијшто провоз е забранет царинарницата ќе постапи согласно со одредбите на чл. 204 и 205 од овој закон.

(3) Цигари, алкохолни пијачки и други производи што во земјата од која се доставуваат се сметаат како монополски производи, како и оружје, муниција, експлозив и опојни дроги, можат да се превезуваат преку царинскиот пограничен појас на море само со бродови што сообраќаат на редовните линии во меѓународниот сообраќај.

(4) Во луки, односно пристаништа отворени за меѓународен сообраќај, што ќе ги определи Сојузниот извршен совет, можат да се товарат стоките од став 3 на овој член на бродови што сообраќаат на редовните линии во меѓународниот сообраќај.

(5) По исклучок од одредбите на ст. 3 и 4 на овој член, Сојузната управа за царини може, во оправдани случаи, да одобри дека оружје, муниција и експлозив можат да се превезуваат и со бродови што не сообраќаат на редовните линии во меѓународниот сообраќај, како и дека бродовите што ги превезуваат тие стоки можат да вловуваат и во луки што не се опфатени со решението на Сојузниот извршен совет од став 4 на овој член и во нив да ги натовараат и истовараат тие стоки.

Член 297

(1) Ако постои основано сомневање дека во превозното средство со кое се превезуваат стоки се наоѓаат стоки чијшто провоз преку царинското подрачје на Југославија е забранет, царинарницата ќе изврши преглед на стоките и на превозното средство.

(2) Ако со прегледот се утврди дека во превозното средство се наоѓаат стоки чијшто провоз е забранет, со стоките и со превозните средства ќе се постапи според одредбите на овој закон.

Член 298

Возарот е должен да ги превезе стоките до излезната царинарница и на таа царинарница да ѝ ја предаде провозната исправа што му ја издала влезната царинарница.

Член 299

(1) Излезната царинарница ја проверува точноста на податоците од царинските и другите исправи што ги придружуваат стоките, како и исправноста на царинските обележја, а по потреба, ја споредува состојбата на стоките и на превозните средства со царинските исправи што ги придружуваат стоките.

(2) Ако излезната царинарница утврди дека царинските обележја се исправни, односно дека податоците наведени во царинските исправи ѝ одговараат на состојбата на стоките и на превозните средства, го дозволува излезот на стоките од Југославија и за тоа со посебна потврда веднаш ја известува испратната царинарница. Во противно, царинарницата во присуство на возарот составува записник за утврдените неисправности и за тоа ја известува влезната царинарница заради натамошна постапка.

(3) Ако излезната царинарница утврди дека стоките се изменети, односно дека се во прашање друг вид стоки ги задружува стоките и ги чува до завршувањето на постапката.

Член 300

Одредбите од чл. 200 до 203 и од чл. 287 до 290 на овој закон, што се однесуваат на упатување на стоки до друга царинарница, согласно ќе се применуваат и на постапката при провозот на стоки.

Член 301

(1) Стоките наменети за провоз можат да се задржат во Југославија врз основа на барање на возарот.

(2) Царинарницата врши прием и царинење на стоките од став 1 на овој член според одредбите на овој закон за постапката при увозот на стоките.

Превоз на домашни стоки од едно во друго место во Југославија преку странско царинско подрачје

Член 302

Домашните стоки што се превезуваат од едно во друго место во Југославија преку странско царинско подрачје, излезната царинарница, на барање од возарот а по извршениот преглед на превозните средства и стоките и по ставањето на царински обележја на стоките заради утврдување на нивната идентичност, ги упатува до влезната царинарница со соодветна царинска исправа.

Член 303

(1) Влезната царинарница ја споредува состојбата на стоките со царинските исправи што ги придружуваат стоките.

(2) Ако влезната царинарница утврди дека податоците наведени во царинските исправи ѝ одговараат на состојбата на стоките и на превозните средства, дозволува стоките да се подигнат под царински надзор и за тоа ја известува излезната царинарница. Во противно, влезната царинарница во присуство на возарот составува записник за утврдените неправилности и за тоа ја известува излезната царинарница заради натамошна постапка.

(3) Ако влезната царинарница утврди дека стоките се изменети, ги задржува стоките и ги чува до завршувањето на постапката.

XII. ПРИВРЕМЕН УВОЗ И ИЗВОЗ НА СТОКИ

Член 304

(1) Под условите пропишани со овој закон и прописите донесени врз основа на овој закон, царинарницата одобрува привремен увоз, односно извоз на стоки.

(2) Привремено увезените, односно извезените стоки мораат, во определен рок, да се вратат во иста или изменета состојба.

(3) Привремено увезените, односно извезените стоки не можат да се отуѓат, да му се дадат на употреба на друго лице, ниту да се употребат за други цели, освен за оние поради кои привремено се увезени односно извезени.

Член 305

(1) Стоки можат привремено да се увезуваат односно извезуваат:

- 1) заради преработка, доработка или обработка;
- 2) заради поправка;
- 3) заради излагање на меѓународни саеми, изложби и други приредби;
- 4) заради испитување, прикажување или проба;
- 5) заради комисиона продажба;
- 6) ако се користат како амбалажа;
- 7) ако се во прашање реквизиции за театарски и други уметнички приредби, како и за циркуски и други забавни приредби на странски изведувачи;
- 8) ако се во прашање патнички моторни возила, професионална опрема, јахти и спортски чамци;
- 9) ако се во прашање алати и други средства за монтирање на увезена односно извезена опрема;
- 10) ако е во прашање репродукционен материјал (суровини, помошен материјал или полупроизводи), односно готови делови за вградување што се употребуваат во производството на стоки што ќе се извезат односно увезат (член 321).

(2) Основни средства (машини, апарати, уреди, превозни и преносни средства, инструменти и др.) можат привремено да се увезуваат односно извезуваат заради користење во процесот на производството или во давање услуги.

(3) Привремен увоз, односно извоз на стоки може да се одобри и во други случаи.

(4) Сојузниот секретар за финансии ќе пропише во кои случаи извоз, односно увоз на стоки добиени со обработка, доработка, преработка или поправка може да се одобри и пред привремениот увоз, односно извоз на репродукционен материјал потребен во процесот на обработката, доработката, преработката или поправката на такви стоки.

(5) Привремениот увоз на стоки го одобрува и царинењето го врши царинарницата која поплатно е најблиска до местото во кое се упатуваат стоките. Сојузната управа за царини може да одобри царинењето на привремено увезени стоки да може да се изврши и кај друга царинарница ако за тоа постојат оправдани причини.

(6) На предлог од сојузниот секретар за финансии, Сојузниот извршен совет, во согласност со надлежните републички и покраински органи, ќе пропише кои стоки и под кои услови можат да се увезуваат односно извезуваат заради користење во смисла на ст. 1, 2 и 3 на овој член, односно во кои случаи царинењето на стоките нема да се врши во смисла на став 5 од овој член.

Член 306

(1) За стоките што привремено се увезуваат, односно извезуваат, до царинарницата се поднесува декларација за привремен увоз, односно извоз со пропишаните исправи, ако со овој закон или со прописи донесени врз основа на овој закон не е определено поинаку.

(2) Во декларацијата за привремен увоз, односно извоз на стоки подносителот на декларацијата, покрај податоците од члена 255 на овој закон, ги запишува и причините поради кои стоките привремено се увезуваат, односно извезуваат, како и тоа дали се враќаат во иста или изменета состојба, во кој рок и преку која царинарница.

(3) Во случаите од член 305 став 1 точ. 1, 2, 4 и 7 на овој закон, кон декларацијата за привремен увоз, односно извоз се поднесува и посебно писмено барање кое ги содржи сите податоци потребни за одобрување на привремен увоз, односно извоз и за

спроведување мерки на царински надзор, вклучувајќи ги и обрасците што ќе ги пропише директорот на Сојузната управа за царини за следење на движењето на стоките за време на нивното задржување на територијата на Социјалистичка Федеративна Република Југославија.

Член 307

(1) По барањето за привремен увоз, односно извоз на стоки од член 305 став 1 точ. 2, 4 и 7 и ст. 2 и 3 на овој закон, царинарницата донесува решение во рокот од член 252 на овој закон. По барањето за привремен увоз, односно извоз на стоки од член 305 став 1 точ. 1 до 10 од овој закон, царинарницата донесува решение во рок од три дена од денот на приемот на исправната документација.

(2) Со решението со кое се одобрува привремен увоз, односно извоз на стоки се утврдуваат рокот и условите под кои стоките можат да се употребуваат, односно користат.

(3) Се овластува Сојузниот извршен одет да ги пропише роковите за враќање на привремено извезени, односно увезени стоки, како и постапката за продолжување на тие рокови.

Член 308

(1) Врз привремено увезените стоки царинарницата е должна да ги примени соодветните мерки на царински надзор заради контрола дали стоките се употребуваат за целите за кои е одобрен привремениот увоз, односно извоз, како и заради утврдување на нивната идентичност.

(2) Врз привремено увезените или извезените стоки царинарницата ќе примени определени мерки заради утврдување на идентичноста на стоките при нивното враќање.

Член 309

За вршење на работите на царинската служба во врска со привремено увезени стоки изложечите на саем, управата на саемот е должна да ги обезбеди на царинарницата потребни простории.

Член 310

За привремено увезените стоки подносителот на декларацијата е должен на име обезбедување да ги уплати на царинарницата износ во височина на пресметаната царина и други увозни давачки, или во височина на тој износ да положи гаранција од овластената банка, ако со овој закон или со други прописи донесени врз основа на овој закон не е определено поинаку.

Член 311

Се овластува сојузниот секретар за финансии да пропише во кои случаи и под кои услови нема да се уплатува обезбедувањето од член 310 на овој закон.

Член 312

(1) На барање од подносителот на декларацијата, царинарницата го враќа положеното обезбедување за привремено увезените стоки:

- 1) ако стоките се вратени во странство;
- 2) ако се вратени истите стоки што се увезени;
- 3) ако стоките ги враќа увозникот што ги увезол привремено или лицето што го овластил тој.

(3) Барањето за враќање на обезбедувањето може да се поднесе најдоцна во рок од една година од денот кога стоките се вратени во странство. По истекот на тој рок обезбедувањето се уплатува во корист на буџетот на федерацијата како вонреден приход.

Член 313

(1) Податоците во декларацијата за привремен увоз, односно привремен извоз на стоки во поглед на потеклото, видот, квалитетот, количеството и вредноста на стоките можат да се менуваат, ако врз основа на исправите, односно дополнителниот преглед на стоките несомнено се утврди дека стоките се идентични и дека податоците внесени во декларацијата не ѝ одговараат на состојбата на привремено увезени стоки, до истекот на рокот за враќање на стоките. Ако привремен увоз, односно извоз на стоки е одобрен со решение, царинарницата истовремено ќе изврши измена на податоците и во решението. Поведувањето постапка за измена на податоците за потеклото, видот, квалитетот, количеството и вредноста на стоките во декларацијата за привремен увоз, односно извоз на стоки, исклучува поведување на прекршочна постапка поради неточно пријавување на тие податоци.

(2) Ако во текот на преработката, обработката или доработката на привремено увезените, односно извезените стоки царинарницата по службена должност, односно по барање од подносителот на декларацијата, утврди дека потрошокот на материјалот од решението со кое е одобрен привремен увоз, односно извоз на стоки не му одговара на фактичниот потрошок на материјалот, ќе донесе решение со кое ќе го измени тоа решение.

(3) При враќањето на привремено увезени, односно извезени стоки царинарницата е должна да ја утврди нивната состојба во поглед на количеството, видот, квалитетот и вредноста.

(4) Привремено увезените, односно извезените стоки, освен стоките од член 305 став 1 точ. 6, 7, 8 и 9 на овој закон и стоките што привремено се извезуваат, односно увезуваат врз основа на меѓународна царинска исправа (карнет АТА, и др.), можат да се вратат само преку царинарницата што го одобрила привремениот увоз, односно извоз.

(5) Сојузната управа за царини може да одобри привремено увезените, односно извезените стоки да се вратат и преку царинарницата што не го одобрила привремениот увоз, односно извоз, ако за тоа постојат оправдани причини.

Член 314

(1) За привремено увезените стоки се плаќаат царина и други увозни давачки, ако вредноста на стоките е намалена поради употреба, користење или друго располагање што на подносителот на декларацијата или на други лица им донело или можело да им донесе определена корист. Во тој случај царината и другите увозни давачки се пресметуваат и се плаќаат годишно на износот од 20% од вредноста која претставува царинска основица. Царинскиот обврзник може да бара пресметката на царината и на другите увозни давачки да се врши и месечно.

(2) Поблиски прописи за начинот на утврдување на царинската основица од став 1 на овој член, како и за постапката за наплатување царина и други увозни давачки, донесува сојузниот секретар за финансии.

Член 315

(1) При враќање на стоките што биле привремено извезени заради преработка, доработка или обработка се плаќаат царина и други увозни давачки пресметани на царинската основица на стоките што се увезуваат, намалена за износот на царината и на другите увозни давачки пресметани на царинската основица на привремено извезените стоки на преработка, доработка и обработка, што тие ја имаат на денот на враќањето од странство.

(2) При враќање на стоките што биле привремено извезени заради поправка, освен поправка во гарантен рок, се плаќаат царина и други увозни

давачки на вредноста на извршената поправка во странство, вклучувајќи ја и вредноста на материјалот употребен за таа цел, како и на другите трошоци во странство.

(3) Ако износот на царината и на другите увозни давачки пресметан на царинската основица на стоките што се увезуваат во смисла на став 1 од овој член е помал од износот на царината и на другите увозни давачки пресметани на царинската основица на привремено извезените стоки на преработка, обработка, или доработка, царината и другите увозни давачки се пресметуваат на вредноста на извршената преработка, обработка или доработка, вклучувајќи ја и вредноста на материјалот употребен за тие цели и на другите трошоци во странство, со примена на стапката што важи за стоките што се увезуваат.

(4) При сукцесивно враќање на привремено извезени стоки на преработка, обработка или доработка, согласно се применува член 266 на овој закон, со тоа што подносителот на декларацијата е должен да поднесе до царинарницата конечни податоци за стоките во рок од 30 дена од денот на враќањето на последната пратка.

(5) Сојузниот секретар за финансии, под услов на реципроцитет, може да пропише во кои случаи при враќањето на стоки привремено извезени заради преработка, доработка или обработка, царинската основица се утврдува и на начин поинаков од начинот што е предвиден во став 1 на овој член.

Член 316

Ако привремено се увезуваат или извезуваат стоки заради поправка, кон декларацијата се поднесува барање во кое се назначува кои стоки се увезуваат, односно извезуваат, што ќе се поправи на нив и кој ќе ја изврши поправката.

Член 317

(1) Ако поправката на превозни средства е извршена без претходно поднесување на декларација и барање во смисла на член 306 од овој закон, поради тоа што потребата за поправка настанала по излегувањето на возилото од Југославија, сопственикот, односно корисникот на возилото е должен да поднесе до царинарницата, преку која превозното средство првпат по поправката влегло во Југославија, декларација со која ќе ја пријави за царинење вредноста на извршената поправка.

(2) Кон декларацијата се прилата и сметка за извршената поправка.

Член 318

Ако привремено се увезуваат, односно извезуваат стоки заради обработка, кон декларацијата се поднесува барање во кое точно се опишуваат стоките чијшто привремен увоз, односно извоз се бара, со назначување каква обработка ќе се изврши и кај кого.

Член 319

Ако привремено се увезуваат или извезуваат стоки заради доработка, кон декларацијата се поднесува барање во кое точно се опишуваат стоките, со назначување каква доработка, со кој материјал (домашен или странски) и кај кого ќе се изврши и се наведуваат податоците за вредноста на стоките што ќе се доработат и за количеството и вредноста на материјалот што ќе биде употребен за доработка.

Член 320

(1) Ако привремено се увезуваат или извезуваат стоки заради преработка, кон декларацијата се поднесува барање во кое се наведува кои стоки се увезуваат, односно извезуваат, во колкаво количество во што ќе се преработат, дали при преработката

та ќе има споредни производи и отпадоци и што ќе се стори со нив, како и кај кого ќе се изврши преработката.

(2) Ако со стоките, привремено увезени во смисла на член 305 став 1 точ. 1 и 2 на овој закон, се вршат повеќе фази на преработка, доработка, обработка или поправка, а на царинарницата ѝ се пријавени податоци само за една фаза, нисдна следна фаза на преработка, доработка, обработка, или поправка не може да започне без претходно одобрение од царинарницата.

Член 321

(1) Ако домашна организација на здружен труд врз основа на договор склучен со странски нарачувач, привремено увезува репродукционен материјал (суровини помошен материјал или полупроизводи), односно готови делови за вградување, што се сопственост на странски нарачувач, заради производство на стоки што ќе се извезат, должна е во барањето за одобрување на привремен увоз да ги наведе:

1) називот, количеството и вредноста на репродукциониот материјал, односно на готовите делови за вградување што привремено се увезуваат;

2) називот, количеството и вредноста на стоките што ќе се извезат;

3) нормативите за потрошокот, на материјалот за калото, растурот, кршот, отпадоците и споредните производи што се јавуваат во процесот на производството на стоки од привремено увезени готови делови;

4) организацијата на здружен труд што ќе произведе стоки од привремено увезениот репродукционен материјал, односно која ќе ги вградува привремено увезените готови делови;

5) називот, количеството и вредноста на домашниот материјал што ќе биде употребен во производството односно вградувањето.

(2) Одредбите од став 1 на овој член согласно се применуваат врз привремениот извоз на репродукционен материјал (суровини, помошен материјал или полупроизводи), односно на готови делови за вградување заради производство на стоки што ќе се увезат.

Член 322

(1) На разликата во количеството меѓу привремено увезените стоки заради доработка, обработка, или преработка и извезените производи, која претставува технички растур, крш, дефект, нечистотија, кало и која и да било разлика во количеството што се јавува како последица на технолошкиот процес, а нема употребна вредност, не се плаќа царина.

(2) Ако остатоците и отпадоците од став 1 на овој член имаат употребна вредност, царина се плаќа по стапките предвидени за таков вид стоки.

(3) При донесувањето решение во смисла на чл. 318 до 321 од овој закон, царинарницата, при утврдувањето на разликата од став 1 на овој член, ќе води сметка за условите од договорот за преработка, доработка или обработка на стоките, како и за технолошките односно искусствените нормативи за видот на стоките што привремено се увезуваат.

Член 323

(1) Ако привремено увезените стоки се царинат конечно, износот на царината и на другите увозни давачки за тие стоки се утврдува според член 22 од овој закон.

(2) Ако царината е наплатена во смисла на член 314 од овој закон, царинската ознака се утврдува врз основа на член 41 став 1 од овој закон.

(3) Ако привремено увезените стоки не бидат вратени во странство или конечно прирети во определениот рок, царинарницата става на тие стоки

царинска плomba заради оневозможување на нивно користење и со нив постапува според одредбите на овој закон.

(4) Ако привремено увезените стоки се пуштени во слободен промет пред поднесувањето на барање за конечно царинисање, износот на царината и на другите увозни давачки се утврдува со примена на прописите што важат на денот на пуштањето на стоките во слободен промет.

(5) Ако денот на пуштањето на стоките во слободен промет не може да се утврди, износот на царината и на другите увозни давачки се утврдува со примена на прописите што важат на денот кога истекол рокот за враќање на стоките во странство.

Член 324

(1) Ако привремено увезените стоки, без вина на увозникот, бидат уништени или оштетени во толкава мера што да не можат да се употребат за целите поради кои се увезени, царинарницата, на барање од увозникот, ќе донесе решение за ослободување од обврската за враќање на стоките во странство и за враќање на положеното обезбедување.

(2) Увозникот е должен кон барањето од став 1 на овој член да поднесе доказ дека стоките се уништени, односно оштетени без негова вина, а ако е во прашање оштетување — и доказ дека странскиот испраќач се откажал од оштетените стоки.

(3) Оштетените стоки од став 1 на овој член увозникот ѝ ги предава на царинарницата која ги излага на продажба.

XIII. СНАБДУВАЊЕ НА ПРЕВОЗНИ СРЕДСТВА ВО МЕГУНАРОДНИОТ СООБРАЌАЈ

Член 325

Снабдување на странски бродови и воздухоплови во сообраќајот со странство со гориво, со животни намирници и со други потребни производи за време на здружувањето во Југославија може да врши, под царински надзор, само организација на здружен труд што е запишана во надгосподствениот регистар за вршење работи на снабдување.

Член 326

Стоките испорачани на бродови, односно на воздухоплови, во смисла на член 325 од овој закон, не се царинат, освен ако тоа го бара организацијата на здружен труд што го извршила снабдувањето.

Член 327

(1) Залихите на животни намирници и пилјачки што служат за потребите на патниците, што при преминувањето на царинската линија ќе се затечат во вагон-рестораните, во колите за спиење и во службените коли на меѓународните експресни возови што сообраќаат до некоја железничка станица во Југославија или преминуваат преку територијата на Социјалистичка Федеративна Република Југославија, ослободени се од плаќање царина и други увозни давачки што се наплатуваат при увозот односно извозот:

1) ако тие производи се купени во земјите низ кои минува возот;

2) ако потрошувачката на тие производи не покрива враќање на царината и на другите увозни давачки платени на тие производи;

3) ако количеството на тие производи не го преминува минимумот потребен за нормално снабдување за потрошувачка во возот за време на целиот пат во заминување и враќање;

4) ако производите се продаваат исклучително за потрошувачка во односниот воз.

(2) По исклучок од одредбите на став 1 од овој член жестоки алкохолни пијачки во пакување поголемо од 0,1 литар и тутунски производи, што ќе се затечат во возовите од тој став, подлежат на плаќање царина и други увозни давачки.

Член 328

Поблиски прописи за снабдувањето на превозните средства во меѓународниот сообраќај, за постапката за спроведување на царински надзор и за царинење на стоките од чл. 325 до 327 на овој закон, донесува сојузниот секретар за финансии.

XIV. ЦАРИНСКА ПОСТАПКА ВО ПОШТЕНСКИ-ОТ СООБРАЌАЈ

Член 329

Сите поштенски пратки во меѓународниот поштенски сообраќај подлежат на царински надзор, ако со овој закон или со прописи донесени врз основа на овој закон не е определено поинаку.

Член 330

Во меѓународниот поштенски сообраќај претпријатието за поштенскиот, телеграфскиот и телефонскиот сообраќај (во натамошниот текст: пошта) врши пренос на поштенски пратки помеѓу царинарниците и корисниците на поштенски услуги, како и други работи од областа на царинската постапка со поштенски пратки, според одредбите на овој закон и прописите донесени врз основа на овој закон.

Член 331

Примопредавање на поштенски пратки помеѓу странска и домашна пошта се врши под царински надзор.

Член 332

Поштенските пратки остануваат кај поштата за време на царинската постапка.

Царинска постапка со поштенски пратки што се примаат од странство

Член 333

Домашна пошта што прима поштенски пратки од странска пошта (во натамошниот текст: наизменична пошта) е должна сите поштенски пакети и пратки што содржат пакети да ѝ ги пријави на граничната царинарница со копија или со препис на списокот за размена на странска пошта.

Член 334

Поштенските пратки од член 333 на овој закон наизменичната пошта ги упатува под царински надзор до надлежниот поштенски центар кај кого ќе се изврши преглед на поштенските пратки во поглед на безбедноста и заштитата. По извршениот преглед поштенскиот центар ќе ги испрати пратките под царински надзор до надлежната пошта кај која ќе се изврши царинењето.

Член 335

Вреќите со писмоносни пратки наизменичната пошта ѝ ги пријавува на граничната царинарница.

Член 336

(1) Поштите на царинењето и нивната месна надлежност ги определува Заедницата на југосло-

венските пошти, телеграфи и телефони, во согласност со Сојузната управа за царини.

(2) Потребните простории за преглед и царинење на поштенските пратки ги обезбедува поштата на царинењето.

Член 337

Наизменичната пошта е должна сите писмоносни пратки што содржат или за кои се претпоставува дека содржат царински стоки да ги упати, под царински надзор до надлежниот поштенски центар кај кого ќе се изврши преглед на пратката во поглед на безбедноста и заштитата. По извршениот преглед поштенскиот центар ќе ги испрати пратките под царински надзор до надлежната пошта кај која ќе се изврши царинењето.

Член 338

На царински преглед не подлежат писмоносни пратки:

- 1) за кои, според тежината или димензиите, се претпоставува дека не содржат царински стоки;
- 2) кои содржат весници и списанија (освен книги, модни журналы и модни ревији);
- 3) кои, според меѓународни договори и посебни сојузни прописи, се ослободени од царински преглед.

Член 339

На царински преглед не подлежат поштенски пратки што се провезуваат преку царинското подрачје на Југославија.

Член 340

(1) Поштенските пратки се поднесуваат на царински преглед веднаш по приемот во поштата на царинењето. Заедно со поштенската пратка поштата на царинењето ѝ предава на царинарницата поштенско-царинска пријава и декларација.

(2) Многу итни, итни и авионски пратки, како и пратки што содржат живи животни, брзо расипливи стоки и лекови, имаат првенство при царинењето. Писмоносни пратки и писма со означена вредност имаат првенство во однос на пакетите.

(3) Царинската постапка со поштенските пратки мора да биде завршена најдоцна во рок од десет дена од денот на поднесувањето на поштенско-царинската пријава и декларацијата, што ги поднесува поштата на царинењето.

(4) Царинската постапка со авионски поштенски пратки и со пратки што содржат живи животни, брзо расипливи стоки и лекови мора да биде завршена најдоцна за 24 часа од часот на поднесувањето на поштенско-царинската пријава и декларацијата, што ги поднесува поштата на царинењето.

Член 341

(1) Преглед на поштенска пратка врши царинарницата во присуство на поштенски работник, веднаш по приемот на поштенско-царинската пријава и декларацијата.

(2) На царинскиот преглед може да присуствува и примачот на пратката односно лицето што ќе го овласти тој.

(3) Утврдувањето на царинската основица и пресметувањето на царината и на другите увозни давачки за физички лица го врши царинарницата.

(4) За други поштенски пратки царинењето се врши според одредбите на чл. 249 до 269 од овој закон.

Член 342

Отворањето и затворањето на поштенските пратки во текот на царинскиот преглед го врши поштата на царинењето.

Член 343

(1) По извршеното царинење на поштенската пратка, царинарницата ѝ предава на поштата на царинењето декларација да му ја врати на примателот заедно со пратката, по претходна наплата на царината и на другите увозни давачки.

(2) Пред наплатата на царината и на другите увозни давачки поштата е должна на примателот да му ја стави на увид декларацијата и да го извести дека пред преземањето на пратката може да поднесе приговор на наодот на царинарницата во поглед на видот, квалитетот, количеството и вредноста на стоките.

(3) Ако примателот на пратката изјави дека поднесува приговор, нестворената пратка поштата ќе ѝ ја врати на надлежната пошта на царинењето заедно со декларацијата, спроводниот лист и приговорот на примателот, заради спроведување на редовна постапка на царинење според член 264 од овој закон.

(4) Ако примателот на пратката поднесе приговор на наодот на царинарницата од став 2 на овој член, поштата на царинењето ја задржува пратката додека царинарницата не донесе решение, а најдолго 30 дена од денот кога примателот го прими извештајот за пристигнувањето на пратката.

(5) Поднесувањето на писмен приговор не влијае врз обврската на поштата да ја врати пратката во странство во роковите утврдени со меѓународни договори.

(6) Поштата е должна наплатената царина и другите увозни давачки да ѝ ги упати на царинарницата во рок од 24 часа по извршената наплата.

Член 344

(1) Ако примателот одбие да ја прими поштенската пратка од странство а не поднесе никаков приговор во поглед на царинењето, пратката, како невратена, ѝ се враќа на надлежната царинарница заради раздолжување на пресметаната царина и враќање на пратката во странство.

(2) Ако странскиот испраќач не сака да ја прими поштенската пратка, а таа не може да му се врати ниту на примателот, пратката ѝ се отстапува на царинарницата која ќе ја изложи на продажба.

Царинска постапка со поштенски пратки што се испраќаат во странство

Член 345

(1) Поштенски пратки што се испраќаат во странство, а подлежат на царински преглед, можат да ѝ се предадат на секоја пошта.

(2) Пратките од став 1 на овој член што не ѝ се предадени на поштата на царинењето, приемната пошта ги испраќа до поштата на царинењето.

Член 346

(1) Пратките од член 345 на овој закон поштата на царинењето ги поднесува до царинарницата на преглед заедно со декларацијата и со другите прописани исправи.

(2) Декларацијата ја пополнува испраќачот.

(3) Поштата на царинењето е должна сите пратки од став 1 на овој член да ги поднесе на царински преглед веднаш, а најдоцна наредниот ден од денот на приемот, водејќи сметка за првенството на поднесувањето на царинење (член 340).

Член 347

Врз поштенските пратки што се испраќаат во странство ќе се применуваат, во поглед на вршењето на царински преглед, одредбите на член 338 од овој закон.

Член 348

Ако при царинскиот преглед се утврди дека поштенската пратка содржи стоки чиј што извоз е забранет пратката не се испраќа, туку ѝ се враќа на приемната пошта заради врачување на испраќачот.

Член 349

Поблиски прописи за царинската постапка со поштенски пратки во меѓународниот поштенски сообраќај донесува директорот на Сојузната управа за царини, по претходно прибавено мислење од Заедницата на југословенските пошти, телеграфи и телефони.

XV. ЦАРИНСКА ПОСТАПКА ВО ПАТНИЧКИОТ ПРОМЕТ

Член 350

Патникот е должен при преминувањето на царинската линија да ги пријави и на барање од царинскиот работник да ги покаже сите предмети што ги носи со себе.

Член 351

(1) Заради проверување на пријавата од член 350 на овој закон, царинскиот работник, по потреба, врши преглед на предметите што ги носи патникот со себе.

(2) Предметите што ги носат дипломатски курири врз основа на дипломатско курирско писмо, не подлежат на преглед.

Член 352

Предметите што патникот не ги пријавил до моментот кога царинскиот работник го позвикал да ги покаже својот личен багаж и стоки, се сметаат за непријавени.

Член 353

(1) Ако постои основано сомневање дека патникот кај себе има предмети што не ги пријавил, ќе се изврши личен претрес на патникот.

(2) Личниот претрес на патникот го врши лице од ист пол во посебна просторија.

(3) За извршениот личен претрес се составува записник што го потпишува лицето што врши личен претрес и лицето над кое се врши личен претрес.

Член 354

(1) Со пријавените предмети царинарницата ќе постапи според соодветните одредби од овој закон, односно според посебни прописи донесени врз основа на овој закон.

(2) Предметите што не се пријавени, а се пронајдени при прегледот, односно личниот претрес на патникот, привремено се одземаат до загрижувањето на кривичната, односно прекршочната постапка.

Член 355

(1) Патник што доаѓа од странство може со себе да внесе стоки за потребите на своето домаќинство.

(2) Ако патникот не ги носи со себе стоките од став 1 на овој член, должен е тие стоки да ѝ ги предаде на царинарницата на царинење или, под царински надзор, во рок од осум дена од денот на увозот, да му ги предаде на превоз на овластен возар или да ги врати во странство. Ако патникот во тој рок не ги врати стоките во странство, односно не ги предаде на превоз на овластен возар, со нив ќе се постапи како со стоки чиј што увоз е забранет (чл. 204 и 205).

(3) Царинење на стоките од став 1 овој член врши граничната царинарница.

(4) Сојузниот извршен совет може да пропише кои стоки патникот не може да ги внесе со себе како предмети на своето домаќинство, односно кои предмети не можат да се изнесат или пренесат преку царинското подрачје на Југославија.

Член 356

(1) Ако со прегледот на предметите или со личниот претрес му е нанесена на патникот материјална штета, патникот има право на надомест на штетата.

(2) Ако при прегледот, односно личниот претрес кај патникот се најдени скриени предмети или по вина на патникот дошло до преземање на неопходни мерки на царински надзор, поради кои е причинета штета, причинетата штета не се надоместува.

(3) Сојузниот извршен совет ќе ја пропише постапката за работа на царинските органи кога странката за надомест на штетата ќе се обрати непосредно до царинарницата.

Член 357

Царинската постапка во патничкиот промет е итна.

Член 358

Поблиски прописи за начинот на пријавување и за посебната царинска постапка со стоки што ги носат патниците, членовите на екипажот и возниот персонал со себе донесува директорот на Сојузната управа за царини.

XVI. КАЗНЕНИ ОДРЕДБИ

1. Кривични дела

Член 359

Тој што се занимава со пренесување на стоки преку царинската линија избегнувајќи ги мерките на царински надзор, ќе се казни со затвор од една до пет година и со парична казна.

Член 360

(1) Тој што избегнувајќи ги мерките на царински надзор ќе пренесе стоки преку царинската линија вооружен или во група, ќе се казни со затвор од една до три години и со парична казна.

(2) Тој што ќе го изврши делото од став 1 на овој член со употреба на сила, ќе се казни со затвор од една до пет години и со парична казна.

Член 361

(1) Тој што ќе организира група или мрежа заради вршење на кривични дела од чл. 359 и 360 на овој закон, ќе се казни со затвор од една до седум години и со парична казна.

(2) Припадник на група или на мрежа од став 1 на овој член ќе се казни со затвор до две години и со парична казна.

Член 362

Тој што ќе организира мрежа на препродавачи или на посредници за растурање на контрафактни стоки, ќе се казни со затвор од една до седум години и со парична казна.

Член 363

(1) Стоките што се предмет на кривично дело од чл. 359 и 360 на овој закон ќе се одземат.

(2) Ако стоките не се пронајдат, од сторителот на кривичното дело ќе се наплати нивната вредност според одредбите на овој закон, претставува царинска основица и ќе се спроведе постапка за наплата на царината и на другите увозни давачки.

(3) Ќе се смета дека стоките не се пронајдени ако од која и да било причина не можат да се одземат од нивниот држател.

Член 364

Превозното, односно преносното средство чишто тајни и кришни места се искористени за пренос на стоки што се предмет на кривично дело од чл. 359 и 360 на овој закон, или тоа е наменето исклучително за извршување на тие кривични дела, ќе се одземе ако сопственикот или корисникот на возилото го знаел тоа или можел да го знае тоа и ако вредноста на стоките што се предмет на кривичното дело преминува една третина од царинската основица на тоа превозно, односно преносно средство во време на извршувањето на кривичното дело.

Член 365

Ако кривичната постапка по кривичните дела од чл. 359 и 360 на овој закон е запрена или со пресуда на надлежниот суд лицето е ослободено од кривична одговорност, а над стоките што биле предмет на кривичното дело не е спроведена соодветна царинска постапка, стоките ѝ се предаваат на царинарницата и со нив се постапува како со царински стоки.

2. Стопански престапи

Член 366

(1) Со парична казна од 10.000 до 1.000.000 динари ќе се казни за стопански престап организација на здружен труд или друго правно лице:

1) ако се занимава со пренесување на стоки преку царинската линија, а ги избегнува мерките на царински надзор (чл. 7 и 16);

2) ако на надлежната царинарница не ѝ ги пријави опојните дроги или суровини во смисла на прописите за опојни дроги, за кои има уредна дозвола за увоз односно извоз (чл. 7 и 16);

3) ако на царинарницата не ѝ ги пријави оружјето, муницијата или експлозивот што ги пренесува преку царинската линија, а за чие држење и пренесување има одобрение од надлежниот орган (член 16);

4) ако заради избегнување на плаќање царина и на други увозни давачки или заради плаќање царина и други увозни давачки во износ помал од износот што би морал да го плати, во исправите што се поднесени кон царинската декларација означува друго потекло, квалитет, вид, количество или вредност на стоките (член 254 став 4 и чл. 255 и 267);

(2) За дејствие од став 1 на овај член ќе се казни и одговорното лице во организацијата на здружен труд или во друго правно лице со парична казна од 3.000 до 30.000 динари.

Член 367

(1) За стопански престап од член 366 на овој закон може на организација на здружен труд или на друго правно лице да му се изрече и заштитна мерка, забрана на занимавање со работи на увоз односно извоз или провоз на стоки во трасе до пет години.

(2) Заштитна мерка забрана на занимавање со работи на увоз, односно извоз или провоз може да му се изрече и на одговорното лице во организацијата на здружен труд или во друго правно лице, во траење до три години.

Член 363

За стопански престап од член 363 на овој закон може да се истрече и заштитна мерка одземање на стоките што биле предмет на стопанскиот престап или заштитна мерка одземање на превозното, односно преносното средство чии што тајни и криш-ни места се искористени за пренос на стоки, или тоа било наменето исклучително за пренос на стоки што се предмет на стопански престап, ако вредноста на тие стоки преминува една третина од царинската основица на превозното, односно преносното средство во време на извршувањето на стопанскиот престап.

3. Прекршоци

Член 369

(1) Со парична казна од двократен до дваесеткратен износ на избегнатата царина, односно до осумкратен износ од вредноста на стоките, ако стоките не подлежат на плаќање царина или на стоките не се плаќа царина, ќе се казни за прекршок:

1) тој што во исправите што се поднесуваат кон царинската декларација ќе означи друг квалитет, вид, количество, вредност или потекло на стоките, односно на друг начин ќе овозможи кеточно пријавување на стоките при преминувањето на царинската линија или при царинењето за да го избегне плаќањето на царина и на други увозни давачки (член 254 став 4 и член 255).

2) тој што во исправите што се поднесуваат кон царинската декларација означи друг квалитет, вид, количество, вредност или потекло на стоките, со намера при извозот на стоките да се избегне точното искажување на наведените податоци во царинската декларација (член 254 став 4 и член 255).

(2) За прекршок од став 1 на овој член ќе се казни со иста казна и организација на здружен труд или друго правно лице.

(3) За прекршок од став 1 на овој член ќе се казни и одговорното лице во организацијата на здружен труд или во друго правно лице со парична казна до 20.000 динари.

Член 370

(1) Со парична казна од еднократен до петнаесеткратен износ на избегнатата царина, односно до шесткратен износ на вредноста на стоките ако стоките не подлежат на плаќање царина или на стоките не се плаќа царина, ќе се казни за прекршок:

1) тој што надвор од граничниот премин ќе пренесе или ќе се обиде да пренесе стоки преку царинската линија (член 12);

2) тој што преку граничниот премин ќе пренесе или во слободната царинска зона ќе внесе или од таа зона ќе изнесе скриени стоки, или ќе се обиде тоа да го стори (чл. 7, 16 и 230);

3) тој што без пријава до царинарницата ќе увезе или ќе се обиде да увезе друмско моторно возило на кое се втиснати броевите на шасијата или на моторот на возилото под кои е тоа регистрирано кај надлежните сообраќајни органи во Југославија, или на кое се ставени домашни регистарски ознаки (таблици) или врз основа на сообраќајната книшка во која се извршени исправки на ознаките во возилото (чл. 7 и 16);

4) тој што ќе ги пријави на царинарницата стоки или личен багаж но го оневозможува спроведувањето на царинската постапка (чл. 267 и 350);

5) тој што во царинскиот пограничен појас на море, на меѓународни и гранични рски или на гранични езера, без одобрение од царинарницата, од пловни објекти што сообраќаат со странство ќе прими или ќе предаде стоки (чл. 7 и 16 и член 138 став 1);

6) тој што во царинскиот пограничен појас на море, на меѓународни и гранични реки или на гранични езера, од пловни објекти ќе фрли или ќе се обиде да фрли стоки во море, во река или во езеро со намера да го избегне царинскиот надзор (чл. 7 и 16).

7) тој што за стоките натоварени на брод во домашна лука, односно пристаниште, од моментот на натоварањето на стоките до моментот на напуштањето на царинското подрачје на Југославија (член 282 став 1) не располага со официјални исправи за истоварање на стоки, а со прегледот ќе се утврди помало количество на стоки од количеството што е натоварено или ќе се утврди повреда на царинските обележја (чл. 7 и 11 и чл. 127 до 138, во врска со член 296);

8) тој што за стоките од член 296 став 3 на овој закон натоварени на брод во домашна лука, односно пристаниште, кој повторно ќе вповли во југословенските територијални води, во рок од шест месеци од денот на испловувањето од луката на натоварањето, не располага со официјални исправи за истоварање на стоките, а со прегледот ќе се утврди помало количество на стоките од количеството што е натоварено или ќе се утврди повреда на царинските обележја (член 112, во врска со член 296);

9) тој што во текот на летањето ќе исфрли стоки од воздухопловот со намера да ги избегне мерките на царински надзор (член 7, член 166 став 1 и член 186);

10) тој што со лажно прикажување на фактите ќе издејствува или ќе се обиде да издејствува при увозот или извозот на стоки ослободување од плаќање царина или плаќање царина во помал износ или некакво друго олеснение;

11) тој што не ќе ги пријави, односно не ќе ги предаде на приемната, односно излезната царинарница стоки упатени до приемната, односно излезната царинарница, или на друг начин ќе го оневозможи пријавувањето, односно предавањето на стоките или таквите стоки ќе ги предаде во изменета состојба (чл. 191 до 203);

12) тој што со намера да ги избегне мерките на царински надзор во заминувачкиот манифест ќе запише стоки што не се натоварени на брод, односно воздухоплов што сообраќа со странство;

13) тој што со стоки од член 296 став 3 на овој закон, без одобрение од надлежниот царински орган, ќе вповли во царинскиот пограничен појас на море.

(2) Ако за стоките од тач. 4, 6, 7 и 11 став 1 на овој член не можат да се утврдат количествата и вредноста, сторителот на прекршокот ќе се казни со парична казна до 10.000 динари.

(3) За прекршокот од став 1 на овој член ќе се казни со иста казна и организација на здружен труд или друго правно лице.

(4) За прекршок од став 1 на овој член ќе се казни и одговорното лице во организацијата на здружен труд или во друго правно лице со парична казна до 10.000 динари.

Член 371

(1) Со парична казна до десеткратен износ на избегнатата царина, односно до четирикратен износ на вредноста на стоките, ако стоките не подлежат на плаќање царина или на стоките не се плаќа царина, ќе се казни за прекршок:

1) тој што не ќе ги пријави на царинарницата стоките што ги пренесува преку царинската линија, односно стоките што ги внесува во слободната царинска зона или ги изнесува од слободната царинска зона (чл. 16, 230, 244, 247 и 350);

2) тој што не ќе ѝ ги пријави на царинарницата стоките што ги внесува од слободна царинска продавница (чл. 7 и 16);

3) тој што во определен рок не поднесе царинска декларација за брод што ќе почне стопански да се искористува пред преминувањето на царинската линија (член 267 став 3);

4) тој што во царинската декларација не ќе ги пријави или неточно ќе ги пријави стоките упатени од странство со багажница (чл. 253 и 255);

5) тој што на излезната царинарница ќе ѝ пријави дека припремено внесува стоки што не ги носи со себе (член 16);

6) тој што привремено ќе ги отуѓи увезените стоки (член 304 став 3);

7) тој што стоките увезени врз основа на повластица пред определениот рок ќе ги отуѓи или ќе му ги предаде на друг на употреба или ќе ги употреби за други цели, а не за целите поради кои тие стоки, во целост или делумно, се ослободени од плаќање царина и други увозни давачки (чл. 25 до 27, член 28 точка 3 став 1, 2 и 3 и чл. 29 и 30);

8) тој што не ќе ги врати во странство стоките што како патник привремено ги увезол во земјата (член 304 став 2);

9) тој што привремено извезените стоки ќе ги отуѓи односно тој што привремено увезените стоки ќе му ги даде на друг на употреба или ќе ги употреби за други цели а не за целите поради кои привремено се увезени односно извезени (член 304 став 3);

10) тој што патничкото моторно возило со редовна странска регистрација, со кое дошол од странство во Социјалистичка Федеративна Република Југославија заради постојано населување, пред поднесувањето на декларација до царинарницата, го отуѓи или му го предаде на друг на употреба (чл. 93 и 304).

(2) Ако за стоките од точ. 5 и 8 став 1 на овај член не можат да се утврдат количеството и вредноста, сторителот на прекршокот ќе се казни со парична казна до 8.000 динари.

(3) За прекршок од став 1 на овој член ќе се казни со иста казна и организацијата на здружен труд или друго правно лице.

(4) За прекршок од став 1 на овој член ќе се казни и одговорното лице во организацијата на здружен труд или во друго правно лице со парична казна до 6.000 динари.

Член 372

(1) Со парична казна до петкратен износ на избегнатата царина, односно до двократен износ на вредноста на стоките ако стоките не подлежат на плаќање царина или на стоките не се плаќа царина, ќе се казни за прекршок:

1) тој што увезените стоки за кои до царинарницата е поднесена пријава за увоз и провоз на стоки, ќе му ги предаде на друг или таквите стоки ќе ги прими или употреби пред извршениот преглед според член 259 на овој закон;

2) тој што со намера да причини плаќање на царина и на други увозни давачки во помал износ, во увозната царинска декларација неточно ќе ги означи количеството, видот, квалитетот или вредноста на стоките или не ќе ги наведе сите стоки (член 255);

3) тој што ќе ги задржи или на царинарницата не ќе ѝ ги предаде стоките наведени во член 5 став 2 точка 5 на овој закон;

4) тој што по извршениот царински преглед, а пред плаќањето царина и други увозни давачки, ќе му ги предаде стоките на друг, такви стоки ќе прими, или со нив на кој и да е друг начин ќе располага (член 267 ст. 1 и 2);

5) тој што ќе ги повреди царинските обележја со намера да ги избегне мерките на царински надзор (член 11).

(2) За прекршок од став 1 на овој член ќе се казни со иста казна и организацијата на здружен труд или друго правно лице.

(3) За прекршок од став 1 на овој член ќе се казни и одговорното лице во организацијата на здружен труд или во друго правно лице со парична казна до 5.000 динари.

(4) Со парична казна до еднократен износ на избегнатата царина ќе се казни за прекршокот тој што во увозната царинска декларација, противно на податоците содржани во исправите од член 254 став 4 на овој закон, неточно ќе ги означи количеството, видот, квалитетот или вредноста на стоките или не ќе ги наведе сите стоки, ако тоа би причинило плаќање на царина и на други увозни давачки во помал износ (член 255).

(5) За прекршок од став 4 на овој член ќе се казни со иста казна и организацијата на здружен труд или друго правно лице.

(6) За прекршок од став 4 на овој член ќе се казни и одговорното лице во организацијата на здружен труд или во друго правно лице со парична казна до 1.000 динари.

(7) Ако за стоките од овој член не можат да се утврдат количеството и вредноста, сторителот на прекршокот ќе се казни со парична казна до 5.000 динари.

Член 373

(1) Тој што стоките ќе ги купи, продаде, протури, прими на подарок, прикрие, прими на чување, употреби или ги држи по кој и да е основ, а за кои знае или според околностите на случајот можел да знае дека со нив е извршен прекршок од член 370, член 371 став 1 точ. 1 до 4 и точ. 6 до 10 и од член 372 став 1 точка 3 на овој закон ќе се казни како самиот да го извршил прекршокот.

(2) За прекршок од став 1 на овој член ќе се казни со иста казна и организацијата на здружен труд или друго правно лице.

(3) За прекршок од став 1 на овој член ќе се казни и одговорното лице во организацијата на здружен труд или во друго правно лице со парична казна до 5.000 динари.

Член 374

(1) Со парична казна до трикратен износ на избегнатата царина, односно до една половина од износот на вредноста на стоките, ако стоките не подлежат на плаќање царина, ќе се казни за прекршок:

1) странски патник во превоз кај кого се пронајдени непријавени стоки при излегување од царинското подрачје на Југославија (член 350);

2) тој што не ќе ѝ ги пријави на царинарницата стоките што ги пренесува преку царинската линија, што се наменети за негови лични потреби или за лични потреби на членовите на неговото потесно семејство, за лична потрошувачка за потребите на неговото домаќинство или за илнење дејност со самостоен личен труд со средства на трудот во сопственост на граѓани (член 350);

3) тој што не ќе ги пријави стоките што ги провезува преку царинското подрачје на Југославија врз основа на уредни превозни исправи во превозно, односно преносно средство на кое царинските обележја се неповредени (член 295 став 1);

4) тој што патничкото моторно возило со редовна странска регистрација со кое доаѓа во Социјалистичка Федеративна Република Југославија заради постојано населување, не ќе ѝ го пријави на надлежната царинарница (чл. 16 и 91).

(2) Ако вредноста на стоките што се предмет на прекршокот од став 1 на овој член е помала од 5.000 динари, царинскиот работник на самото место ќе наплати парична казна во износ од 1000 динари, а стоките ќе ги оцарира. Ако извршителот на прекршокот одбие да ја плати казната, против него ќе се поведе редовна прекршочна постапка.

Член 375

(1) Со парична казна до двократен износ од вредноста на непријавените стоки ќе се казни за прекршок тој што во извозната царинска декларација намерно неточно ќе ги означи количеството, видот, квалитетот или вредноста на стоките или не ќе ги наведе сите стоки (член 255, во врска со член 294).

(2) За прекршок од став 1 од овој член ќе се казни со иста казна и организација на здружен труд или друго правно лице.

(3) За прекршок од став 1 од овој член ќе се казни и одговорното лице во организацијата на здружен труд или во друго правно лице со парична казна до 3.000 динари.

(4) Со парична казна до еднокрлатен износ од вредноста на непријавените стоки ќе се казни за прекршок тој што во извозната царинарска декларација, противно на податоците содржани со исправите од член 254 став 4 на овој закон, неточно ќе ги означи количеството, видот, квалитетот или вредноста на стоките или не ќе ги наведе сите стоки (член 255, во врска со член 294).

(5) За прекршок од став 4 на овој член ќе се казни со иста казна и организација на здружен труд или друго правно лице.

(6) За прекршок од став 4 на овој член ќе се казни и одговорното лице во организацијата на здружен труд или во друго правно лице со парична казна до 1.000 динари.

Член 376

(1) Со парична казна до 50.000 динари ќе се казни за прекршок:

1) тој што на царинскиот орган не ќе му ги даде потребните известувања, или не ќе му овозможи во редовно работно време да изврши преглед на стоките, на деловните книги, на исправите и на другите податоци од евиденцијата (член 274);

2) тој што со брод што сообраќа со странство неовластено ќе впови во домашни реки или канали што не се отворени за меѓународен сообраќај (член 108).

(2) За прекршок од став 1 на овој член ќе се казни со иста казна и организација на здружен труд, друго правно лице или сопственик на брод.

(3) За прекршок од став 1 на овој член ќе се казни и одговорното лице во правното лице со парична казна до 10.000 динари.

Член 377

(1) Со парична казна до 10.000 динари ќе се казни за прекршок:

1) тој што во слободна царинска зона ќе манипулира со стоки пред да го извести за тоа основачот на слободната царинска зона и тој што за извршената манипулација не ќе ги извести основачите на слободната царинска зона (чл. 235 и 241);

2) тој што не ја води или неуредно ја води евиденцијата пропишана во член 240 став 1 од овој закон;

3) тој што не ја води или неуредно ја води евиденцијата пропишана во член 220 од овој закон, или не се придржува кон пропишаните услови и

рокови за пријавување на стоките што се сместуваат во консигнационен склад, како и за царинење и уплатување на царината и на другите увозни давачки за стоките што се продадени од консигнационен склад;

4) тој што не ја води или неуредно ја води евиденцијата пропишана во смисла на член 222 став 3 од овој закон, или не се придржува кон условите под кои е одобрено отворањето на слободни царински продавници;

5) тој што во пропишаниот рок не ќе ја поднесе документацијата според член 254 став 6 од овој закон;

6) тој што не се придржува кон обврските во поглед на обезбедувањето на условите за спроведување на мерките на царински надзор за стоките привремено увезени според член 305 став 1 точ. 1 и 2 од овој закон (член 320 став 2);

7) тој што не се придржува кон обврските да го оградат целото подрачје на слободната царинска зона, да ја одржува во исправна состојба оградата и другите предмети и инсталациите потребни за вршење на царинскиот надзор во зоната и да обезбеди простории потребни за вршење на царинската служба во зоната (член 234 став 2).

(2) За прекршок од став 1 на овој член ќе се казни со иста казна и организација на здружен труд или друго правно лице.

(3) За прекршок од став 1 на овој член ќе се казни и одговорното лице во организацијата на здружен труд или во друго правно лице со паричната казна до 3.000 динари.

Член 378

(1) Со парична казна во износ до височината на наплатената царина (член 266 став 4), односно до 10.000 динари ако за стоките е определена царинската стапка „Слободно“, ќе се казни за прекршок тој што во пределиот рок не ќе ги поднесе потребните податоци за вредноста на стоките оцаринети врз основа на привремени податоци за вредноста на стоките.

(2) За прекршок од став 1 на овој член ќе се казни со иста казна и организација на здружен труд или друго правно лице.

(3) За прекршок од став 1 на овој член ќе се казни и одговорното лице во организацијата на здружен труд или во друго правно лице со парична казна до 6.000 динари, а ако за стоките е определена царинската стапка „Слободно“, одговорното лице ќе се казни со парична казна до 3.000 динари.

Член 379

(1) Со парична казна до 5.000 динари ќе се казни за прекршок:

1) тој што со превозно средство со кое доаѓа, односно заминува во странство, или влегува, односно излегува од слободна царинска зона, не ќе се запре на местото што е определено за тоа (чл. 60, 89 и 105 и член 166 став 2);

2) тој што без одобрение од царинарницата натоварува стоки на брод што сообраќа со странство (чл. 7 и 112);

3) тој што, противно на одредбите од овој закон, со пловен објект во домашниот сообраќај на море ќе пристане во лука која не е отворена за меѓународен сообраќај, или ќе пристане кон царински бент во лука отворена за меѓународен сообраќај (член 108);

4) тој што со брод што сообраќа со странство неовластено ќе пристане во лука или во пристаниште што не е отворено за меѓународен сообраќај или ќе пристане надвор од царинскиот бент (член 104);

5) тој што со пловен објект неовластено ќе пристане во слободна царинска зона, или тој што без пропишана дозвола ќе влезе во таа зона (член 105);

6) тој што без одобрение од царинарницата ќе пристане со брод кој не е должен да составува манифест покрај брод што сообраќа со странство (член 123);

7) тој што во домашниот сообраќај на море, на гранични и меѓународни реки или на гранични езера, без претходна пријава на царинарницата, истоварува или претоварува стоки што подлежат на царински надзор, или симнува, односно качува патници и патнички багаж, или го снабдува бродот, односно бродскиот екипаж со стоки — ако бродот не ужива повластена пловидба (чл. 7 и 108);

8) тој што во домашниот сообраќај ќе прими на странски пловен објект стоки или патници заради превоз, или без одобрение од царинарницата ќе прими стоки и патници на домашен брод кој сообраќа со странство (чл. 7 и 108).

(2) За прекршок од став 1 од овој член ќе се казни со иста казна и организација на здружен труд, друго правно лице или сопственик на брод.

(3) За прекршок од став 1 на овој член ќе се казни и одговорното лице во правното лице со парична казна до 2.000 динари.

Член 380

(1) Со парична казна до 2.000 динари ќе се казни за прекршок:

1) тој што ќе ги пречекори роковите за поднесување на пријава, односно манифест од чл. 74, 91, 117, 131 и 169 на овој закон;

2) тој што до царинарницата ќе поднесе пријава за увоз и провоз на стоки која не е во согласност со превозните исправи (чл. 76, 91 и 140 и чл. 169 до 175);

3) тој што во увозната царинска декларација намерно ќе означи друго потекло на стоките, неточно количество, квалитет, вид или вредност на стоките, ако тоа не причинува плаќање на царина и на други увозни давачки во помал износ (член 255);

4) тој што ќе го пречекори рокот за предавање на стоките на приемната, односно излезната царинарница (член 191 и член 203 став 3);

5) тој што ќе го пречекори рокот за враќање на привремено увезени, односно извезени стоки (член 304 став 2);

6) тој што во пропишаниот рок не ќе ја извести царинарницата дека примил на чување моторното возило (член 98);

7) тој што ќе ги повреди царинските обележја (член 11);

8) тој што со пловен објект или со воздухоплов сообраќа без пропишани и уредни царински исправи (чл. 109, 161 и 169);

9) тој што во манифестот или во други царински исправи не ќе ги запише стоките или во нив ќе ја запише тежината на стоките, а разликата помеѓу фактичната тежина и тежината запишана во манифестот, односно во другите царински исправи ги преминува отстапувањата дозволени со важечките прописи или со усвоените узаеси за промет на стоки (чл. 110, 164, 172 и 303);

10) тој што со воздухоплов ќе ја прелета царинската линија на место или на начин противен на важечките прописи или не се придржува кон пропишаниот пат, или ќе слета, односно ќе полета надвор од определено то воздухопловно пристаниште (член 165);

11) тој што домашни стоки превезува од едно место во друго по море, односно по гранични делови на реки или по гранични езера, без пропишани царински исправи (член 164);

12) тој што во пропишаниот рок не ќе ја извести царинарницата за пристигањето на редовни и вонредни превозни средства (чл. 63, 116 и 188);

13) тој што без одобрение од царинарницата ќе стапи на превозно средство кое доаѓа од странство (член 7);

14) тој што при преминување на царинската линија не ќе ѝ ги пријави на царинарницата стоките за кои сигурно ќе се утврди дека се набавени во Југославија, односно дека над нив е спроведена постапка за увозно царинење (член 16);

15) тој што ќе го пречекори рокот за пријавување на царинарницата на патничкото моторно возило со редовна странска регистрација со кое дошло во Социјалистичка Федеративна Република Југославија заради постојано населување (член 91);

(2) За прекршок од став 1 на овој член ќе се казни со иста казна и организација на здружен труд, друго правно лице или сопственик на брод.

(3) За прекршок од став 1 на овој член ќе се казни и одговорното лице во правното лице со парична казна до 1.000 динари.

(4) Со парична казна до 1.000 динари ќе се казни за прекршок тој што во увозна царинска декларација, противно на податоците содржани во исправите од член 254 став 4 на овој закон ќе означи друго потекло на стоките, неточно количество, квалитет, вид или вредност на стоките, ако тоа не причинува плаќање на царина и на други увозни давачки во помал износ (член 255).

(5) За прекршок од став 4 на овој член ќе се казни со иста казна и организација на здружен труд или друго правно лице.

(6) За прекршок од став 4 на овој член ќе се казни и одговорното лице во организацијата на здружен труд или во друго правно лице со парична казна до 500 динари.

Член 331

(1) Прекршочна постапка по царински прекршоци не може да се поведе ако поминало повеќе од две години од денот на извршувањето на прекршокот.

(2) Застареноста се прекинува со секое дејствие на надлежниот орган што се презема заради гонење на сторителот на прекршокот. Со секое прекинување рокот на застареноста почнува одново да тече, но прекршочна постапка во никој случај не може да се поведе ниту натаму да се води по истекот на четири години од денот кога е сторен прекршокот.

Член 382

(1) Изречената прекршочна казна и заштитна мерка за царински прекршоци не може да се изврши ако поминало повеќе од две години од денот на правосилноста на решението за прекршокот.

(2) Застареноста се прекинува со секое дејствие на надлежниот орган што се презема заради извршување на казната или на заштитната мерка.

(3) Со секое прекинување рокот на застареноста почнува одново да тече, но казната и заштитната мерка во никој случај не можат да се извршат по истекот на четири години од денот на правосилноста на решението за прекршокот.

Член 383

(1) Стоките што се предмет на прекршоците од член 369 став 1 точка 1, член 370 став 1 точ. 1 до 3, точ. 5 до 10 и точ. 12 и 13, член 371 став 1 точ. 1, 2, 4 и 6 и од член 372 став 1 точка 3 на овој закон, ќе се одземат.

(2) Стоките што се предмет на прекршок од член 373, во врска со член 370 став 1 точ. 1 до 3, точ. 5 до 10 и точ. 12 и 13, член 371 став 1 точ. 1, 2, 4 и 6 и од член 372 став 1 точка 3 на овој закон, ќе се одземат.

(3) Ако стоките не се пронајдат, од сторителот на прекршокот ќе се наплати нивната вредност која, според одредбите од овој закон, претставува царинска основица и ќе се спроведе постапка за наплата на царината и на другите увозни давачки во смисла на член 389 став 1 од овој закон.

(4) Ќе се смета дека стоките не се пронајдени ако од кои и да било причини не можат да се одземат од нивниот држател.

(5) За вредноста на непронајдените стоки сторителите на прекршокот одговараат солидарно.

(6) Стоките што се предмет на царински прекршок за кој е пропишана заштитна мерка одземање на стоките, како и стоките за кои не е спроведена царинска постапка, можат да се стават под царински надзор до завршувањето на прекршочната постапка.

(7) Сопственикот на стоките ставени под царински надзор, во смисла на став 6 од овој член, има право на надомест на штетата врз товар на буџетот на федерацијата, ако во спроведената царинска постапка се утврди дека не постоел царински прекршок.

Член 364

Присилна наплата на вредноста на стоките од член 363 став 3 од овој закон и на трошоците на постапката ќе се изврши според постапката и на начинот што се пропишани во член 164 на Законот за прекршоците со кои се повредуваат сојузните прописи.

Член 365

(1) Превозното, односно преносното средство може да се одземе ако неговите тајни и кришни места се искористени за криење на стоки што се предмет на прекршоци од член 369 став 1 точка 1, член 370 став 1 точ. 1 до 9 и точка 13 и член 371 став 1 точка 1 на овој закон, или тоа било наменето исклучително за извршување на тие прекршоци и ако вредноста на стоките што се предмет на прекршоци е поголема од една третина на царинската основица на превозното, односно преносното средство.

(2) По исклучок од одредбата на став 1 од овој член, превозното, односно преносното средство може да се одземе и ако вредноста на стоките што се предмет на прекршоци не е поголема од една третина на царинската основица на превозното, односно преносното средство, ако тоа превозно, односно преносно средство е искористено за превоз на дроги, оружје, муниција или експлозив, или ако по превозното, односно преносното средство по фабричкото производство е вграден посебен простор за криење стоки.

(3) Ако превозното, односно преносното средство од став 1 на овој член не може да се пронајде, ќе се постави во смисла на член 383 став 3 од овој закон.

Член 366

(1) Превозното, односно преносното средство со кое не се вршат услуги на превоз во јавниот сообраќај, а е употребено за превоз на стоки преку царинската линија, односно на територијата на Социјалистичка Федеративна Република Југославија, а што се предмет на прекршоци од член 369 став 1 точка 1, член 370 став 1 точ. 1 до 9 и точка 13 и член 371 став 1 точка 1 на овој закон, може да се одземе ако вредноста на стоките што се предмет на прекршоци е поголема од една третина од вредноста на тоа средство и ако лицето што ги презело стоките на превоз или возачот на превозното, односно преносното средство знаел или можел да знае дека се во прашање такви стоки.

(2) По исклучок од одредбата на став 1 на овој член, превозното односно преносното средство може да се одземе и ако вредноста на стоките што се предмет на прекршоци не е поголема од една третина од вредноста на превозното, односно преносното средство, ако тоа превозно, односно преносно средство е искористено за превоз на дроги, оружје, муниција или експлозив, или ако во превозното, односно преносното средство по фабричкото производство е вграден посебен простор за криење стоки.

Член 367

(1) Стоките што се предмет на прекршоци од член 369 став 1 точка 1, член 370 став 1 точ. 1 до 3, точ. 5 до 10 и точ. 12 и 13, член 371 став 1 точ. 1, 2, 4 и 6 и член 372 став 1 точка 3 на овој закон, можат да се одземат и ако не се сопственост на сторителот на прекршокот.

(2) Превозното, односно преносното средство, со кое се вршат услуги на превоз во јавниот сообраќај, може да се одземе во смисла на чл. 385 и 386 од овој закон и ако не е сопственост на извршителот на прекршокот, ако неговиот сопственик знаел или можел да знае дека е тоа употребено за извршување на прекршоци од член 369 став 1 точка 1, член 370 став 1 точ. 1 до 9 и точка 13 и член 371 на овој закон.

(3) Со ова не се засега во правата на трети лица за надомест на штетата од сторителот.

Член 368

(1) Стоките или превозното, односно преносното средство со кое е извршен прекршок можат да се одземат и кога постапката против извршителот на прекршокот ќе се запре поради тоа што тој во време на извршувањето на прекршокот бил малолетен.

(2) Стоките или превозното, односно преносното средство со кое е извршен прекршок можат да се одземаат, односно да се наплати нивната вредност и кога против сторителот не може да се води прекршочна постапка поради тоа што е непознат или им е недостапен на надлежните органи, или поради постоење на други законски пречки, освен во случај на застапување на апсолутна застареност (член 381 став 2).

Член 369

(1) Ако со решението за прекршокот од член 370 став 1 точ. 1 до 11, од член 371 став 1 точ. 1 до 3 и 6 до 9, од член 372 став 1 точ. 1 и 3 до 5 и од чл. 373 и 374 став 1 точка 2 на овој закон не се одземаат стоките, односно ако прекршочната постапка е запрена или постапката не може да се води поради тоа што сторителот е непознат или им е недостапен на надлежните органи, или поради постоењето на други законски пречки, царинарницата, по службена должност, ќе поведе постапка заради наплата на царината и на другите увозни давачки.

(2) Ако износот на царината и на другите увозни давачки не може да се наплати од сторителот на прекршокот, може да се наплати од несовесниот држател на стоките.

(3) Ако за стоките од став 1 на овој член е користено ослободување од плаќање царина од член 29 на овој закон, царината се пресметува на начинот пропишан во став 2 на тој член.

Член 370

Царинарницата може, во оправдани случаи, да му ги врати стоките на лицето што извршило прекршок за кој е пропишана заштитна мерка одземање на стоките (член 383), под услов да ја плати вредноста на стоките што биле предмет на прекршокот, царината и другите увозни давачки.

Член 391

Царинарницата што ја водела прекршочната постапка во прв степен може, во оправдани случаи, да дозволи изречената парична казна и вредноста на стоките да се платат во рати, со тоа што рокот на отплатата не може да биде подолг од две години.

Член 392

Наплатениот износ на паричните казни и износите добиени со продажба на одземените стоки или наплатени на име вредноста на таквите стоки по одбивање на трошоците, претставуваат приход на федерацијата.

Член 393

(1) Прекршочната постапка во прв степен ја води и решение за прекршокот донесува Комисијата за прекршоци (во натамошниот текст: Комисија) составена од три члена, од кои еден член е претседател. Претседателот и членовите на Комисијата можат да имаат заменици.

(2) Комисијата може да овласти одделен свој член да презема одделни дејствија во прекршочната постапка.

(3) Претседателот и членовите на Комисијата, како и нивните заменици, ги определува од редот на работниците на царинарницата — директорот на Сојузната управа за царини.

(4) По исклучок од одредбите на ст. 1 до 3 од овој член, прекршочната постапка според чл. 379 и 380 од овој закон ја води и решение за прекршокот донесува овластеното службено лице на царинарницата.

Член 394

(1) За водење на прекршочната постапка месно е надлежна царинарницата на чие подрачје е сторен прекршокот.

(2) Ако надлежноста не може да се определи според местото на извршувањето на прекршокот, таа се определува според живеалиштето, односно престојувалиштето на поединецот — сторител на прекршокот, а ако прекршокот го сторило правно лице — според седиштето на правното лице.

Член 395

(1) Против решението за прекршокот донесено во прв степен може да се изјави жалба до Сојузниот совет за прекршоци.

(2) Жалбата се поднесува во рок од осум дена од денот на доставувањето на решението. Жалба се изјавува до царинарницата чијашто комисија, односно овластено службено лице донело решение за прекршокот во прв степен.

Член 396

Комисијата води прекршочна постапка според одредбите на Законот за прекршоците со кои се повредуваат сојузните прописи, ако со овој закон не е определено поинаку.

XVII. ПОСТАПКА ЗА ПРОДАЖБА НА СТОКИ И РАСПОРЕД НА СРЕДСТВАТА ДОБИЕНИ СО ПРОДАЖБА НА СТОКИ ВО ЦАРИНСКАТА ПОСТАПКА

Член 397

(1) Стоките што се наоѓаат кај царинарницата врз основа на одредбите од член 87 став 3, чл. 99, 100, 101, 205, 229 и член 279 став 2, член 324 став 3 и член 344 став 2 од овој закон, како и стоките одземен во прекршочна постапка, се излагаат, по правило, на продажба.

(2) Поблиски прописи за условите и за начинот на продажбата и постапувањето со стоките од став 1 на овој член и за распоредот на средствата добиени со продажба на стоките, донесува Сојузниот извршен совет.

(3) Сојузниот извршен совет може да основа посебна служба за продажба на стоките од став 1 на овој член.

(4) Сојузниот извршен совет може, независно од одредбите на овој закон, да им ја отстапи продажбата на царинските стоки на организациите на здружен труд и на други организации, што со сојузен закон се овластени да можат да вршат продажба на царински стоки.

Член 398

(1) Средствата остварени со продажбата на моторно возило од чл. 100 и 101 на овој закон се распоредуваат така што по намирувањето на сите настанати трошоци (трошоците за превоз, чување, продажба и сл.) се наплатуваат царината и другите увозни давачки, а остатокот му се става на располагање на сопственикот на возилото со уплата на посебна депозитна сметка. Ако сопственикот на моторното возило во рок од шест месеци од денот на уплатата не поднесе барање за исплата на депонираниот износ, царинарницата ќе ги уплати тие средства во корист на буџетот на федерацијата како вонреден приход.

(2) од износот добиен со продажбата на стоките од член 229 став 1 и член 324 став 3 на овој закон, царинарницата прво ги намирува сите настанати трошоци (трошоците за превоз, трошоците за чување, трошоците за продажба, лежарина и сл.), ја наплатува царината и другите увозни давачки, а остатокот ќе му го враќа на подносителот на декларацијата, односно на лицето на кое гласи превозната исправа, а за стоките од член 229 став 2 од овој закон — на сопственикот на стоките. Ако е непознат сопственикот на продадените стоки, односно лицето на кое гласи превозната исправа, износот што му припаѓа ќе се уплати на посебна депозитна сметка, а ако тоа во рок од шест месеци од денот на уплатата не поднесе барање за исплата на депонираниот износ, царинарницата ќе ги уплати тие средства во корист на буџетот на федерацијата како вонреден приход.

(3) Средствата остварени со продажбата на стоките од член 87 став 3, чл. 99 и 205, член 279 став 2 и член 344 став 2 од овој закон, како и стоките одземен во прекршочна постапка, се уплатуваат во корист на буџетот на федерацијата.

(4) Трошоците за чување од ст. 1, 2 и 3 на овој член ги опфаќаат фактичните трошоци за чување на стоките во царински магацин, царинско стовариште, царински склад, железничко-царински магацин и во слободна царинска зона, како и кај органите од член 17 на овој закон, за времето од член 226 ст. 1 и 3 на овој закон.

Член 399

Одредбите на чл. 2 до 4 од Законот за измени и дополненија на Царинскиот закон („Службен лист на СФРЈ“, бр. 12/82) ќе се применуваат од 1 мај 1982 година.

Член 400

Со денот на влегувањето во сила на Законот за измени и дополненија на Царинскиот закон („Службен лист на СФРЈ“, бр. 36/79) престануваат да важат Одлуката за ослободување на организациите на здружен труд од плаќање царина на увозот на авиони што се увезуваат како замена за авиони уништени во несреќи („Службен лист на СФРЈ“, бр. 55/76) и Одлуката за условите за враќање на царината платена на увезените стоки употребени во производството на домашни стоки што се извезуваат („Службен лист на СФРЈ“, бр. 42/73, 61/75 и 33/77).

Член 401

Со денот на влегувањето во сила на Законот за измени и дополненија на Царинскиот закон („Службен лист на СФРЈ“, бр. 12/82) престануваат да ва-

жат: Одлуката за утврдување на царинската основа за употребувани моторни возила („Службен лист на СФРЈ“, бр. 41/79), Наредбата за начинот на утврдување на истропшеноста на стоките што се увезуваат („Службен лист на СФРЈ“, бр. 37/76), Листата на царинските основици за патнички, доставни и товарни моторни возила што југословенски и странски државјани непосредно ги увезуваат од странство („Службен лист на СФРЈ“, бр. 19/81) и Листата на царинските основици за стоките што југословенски и странски државјани непосредно ги увезуваат, односно ги примаат од странство („Службен лист на СФРЈ“, бр. 7/82).

594.

Врз основа на член 9 од Законот за земање определени стоковни кредити во странство во 1983 и 1984 година („Службен лист на СФРЈ“, бр. 11/83 и 35/83), Сојузниот извршен совет донесува

О Д Л У К А

ЗА УСЛОВИТЕ И НАЧИНОТ ЗА ЗЕМАЊЕ И КОРИСТЕЊЕ НА ОПРЕДЕЛЕНИ СТОКОВНИ КРЕДИТИ ВО СТРАНСТВО ВО 1983 И 1984 ГОДИНА

1. Со оваа одлука се утврдуваат: условите под кои можат да се користат го земјата стоковните кредити што овластените банки ги зеде во странство во согласност со Законот за земање определени стоковни кредити во странство во 1983 и 1984 година (во натамошниот текст: Закон) заради плаќање на увозот на сировини и репродукционен материјал за производство на стоки што се извезуваат на конесртибилното подрачје, условите за користење на кредитите за тие намени од средствата остварени со отплата на тие кредити, роковите во кои организациите на здружен труд ги отплатуваат тие кредити, начинот на поднесувањето барање за давање кредити, свиденцијата што ја водат царинарниците за извршениот увоз на сировини и репродукционен материјал платени со средствата од кредити и, контрола дека стоките што се увезуваат се произведени со користење на увезени сировини и репродукционен материјал.

2. Овластената банка која, согласно со член 1 од Законот зела стоковен кредит во странство, во рамките на Здружението на банките на Југославија ќе се договори со другите овластени банки за тоа која банка тој кредит ќе им ги дава на организациите на здружен труд за намените пропишани со Законот.

3. Барање за давање кредит од точка 1 на оваа одлука може да поднесе организацијата на здружен труд под услов тој кредит да го користи за увоз на сировини и репродукционен материјал од пониска фаза на обработка, заради подобро користење на капацитетите во процесот на производството на стоки за извоз, имајќи ги предвид конкурентните можности за продавање на односите стоки на странскиот пазар.

Доколку тоа е потребно за производството на стоки за извоз, организацијата на здружен труд за реализација на една извозна работа може да користи повеќе стоковни кредити што овластените банки ги земаат од односите земји. Барањата за добивање на тие кредити организацијата на здружен труд ѝ ги поднесува на овластената банка кај која има девизна сметка.

4. Овластените банки кредитите по одредбите на оваа одлука можат да им ги даваат на организациите на здружен труд кои ќе преземат обврска за враќање на тие кредити под условите пропишани со оваа одлука.

Ако во производството на стоките за извоз учествуваат повеќе организации на здружен труд, тие склучуваат самоуправна спогодба или договор со кои

ја определуваат организацијата на здружен труд што ќе преземе обврска за извоз на стоки и за враќање на тие кредити.

Барање за давање кредит, во името и за сметка на производствената организација на здружен труд може да поднесе и организацијата на здружен труд регистрирана за вршење на работи од надворешно-трговскиот промет.

5. За земените кредити во странство овластената банка по пат на јавни гласила ќе ги извести организациите на здружен труд за можностите за увоз на стоковен кредит на определени сировини и репродукционен материјал заради производство на стоки за извоз на конвертибилното подрачје.

Кредитите од став 1 на оваа точка овластените банки ќе им ги даваат на организациите на здружен труд кои во своето барање за давање кредити ќе понудат најповолни услови во поглед на:

1) што покуси рокови за отплата на кредитите;
2) остварувањето на што поголем нето девизен прилив од извозот на стоките произведени со користењето на дадениот кредит.

6. Барање за давање кредити организацијата на здружен труд ѝ поднесува на овластената банка кај која има девизна сметка.

Овластената банка од став 1 на оваа точка со овластената банка која во рамките на Здружението на банките на Југославија е определена да врши работи по определен стоковен кредит ќе го регулира начинот на користењето на кредитот што ѝ се дава на организацијата на здружен труд.

Кон барањето од став 1 на оваа точка организацијата на здружен труд поднесува:

1) доказ за работата за извозот на стоки, за чие производство бара кредит, што има намера да ја склучи, односно што ја склучила (договор со странскиот купувач, рамковен договор, преддоговор, потврдена понуда за испорака на стоки и сл.);

2) податоци за видот и вредноста на сировините и репродукциониот материјал што ги увезува на кредит, за видот и вредноста на друг материјал што го увезува на кредит и што ќе го користи во производството на стоките за извоз, како и за видот и вредноста на неопходните резервни делови за текушто одржување на опремата со која ќе се произведуваат стоките за извоз;

3) податоци за видот и вредноста на стоките за извоз;

4) податоци за обезбедување средства за осигурување, односно реосигурување на стоките што се извезуваат;

5) податоци за девизниот прилив што ќе го оствари со извозот на стоки;

6) податоци за рокот на отплатата на кредитот; за рокот на извозот на стоки; за рокот на остварувањето на девизниот прилив; за земјата на извозот на стоки и за валутата во која извозот ќе се наплати.

7. Овластената банка и организацијата на здружен труд склучуваат договор за кредитот, кој особено ги содржи:

1) височината на одобриениот кредит;

2) вредноста и видот на сировините и репродукциониот материјал што ќе се увезат на кредит; вредноста и видот на друг материјал што ќе се увезува на кредит и ќе се користи во процесот на производството на стоките за извоз, како и вредноста и видот на неопходните резервни делови за текушто одржување на опремата со која ќе се произведуваат стоките за извоз;

3) видот на стоките што ќе се извезуваат;

4) рокот на извозот на стоките и рокот на внесувањето на девизите остварени со извозот на стоки;

5) земјата на извозот на стоки и валутата на наплатата;

6) височината на девизниот прилив што ќе се оствари со извозот на стоки;

7) извозот на девизите потребни за плаќање на осигурување, односно реосигурување на стоките што се извезуваат.

8. Стоковниот кредит земен во странство овластената банка им го дава на организациите на здружен труд со рокови на отплата покуси од роковите на отплата на тој кредит на странскиот давател на кредит. Средствата прибавени од организациите на здружен труд на име на отплата на тој кредит овластената банка повторно им ги дава како кредит на организациите на здружен труд под условите и за намените од оваа одлука, водејќи сметка за роковите на отплата на кредитите спрема странство.

При утврдувањето на роковите на отплата на кредитот, овластената банка ќе води сметка организацијата на здружен труд — корисник на кредитот да го отплатува кредитот во роковите кои на овластената банка ќе и овозможат уредна отплата на кредитите спрема странство, како и можноста за повеќекратно пласирање на земениот кредит.

9. Овластената банка им дава кредити на организациите на здружен труд со рок на враќање до една година, водејќи сметка за времето потребно за производство на стоките за извоз.

По исклучок од одредбата на став 1 од оваа точка, ако процесот на производството на стоките за извоз трае подолго од една година, кредитите можат да се дадат и со подолг рок потребен за односното производство, ако со тоа не се нарушува планот на отплата на кредитите на овластената банка спрема странство.

10. Организацијата на здружен труд е должна користениот кредит да ѝ го врати на овластената банка во валутата во која го користела.

Ако девизниот прилив е остварен во друга валута, организацијата на здружен труд — корисник на кредитот е должна да го конвертира во валутата во која го користела кредитот. Трошоците за конверзија ги поднесува таа организација.

11. Ако со договорот склучен со странскиот давател на кредитот е предвидено полагање на аванси при користењето на кредитот, авансот го обезбедува организацијата на здружен труд — корисник на кредитот.

12. Девизниот прилив остварен со извозот на стоките произведени со користење на кредит по оваа одлука, организацијата на здружен труд — корисник на кредитот ќе го насочи кон овластената банка кај која има девизна сметка.

Овластената банка од став 1 на оваа точка делот од девизниот прилив што е потребен за отплата на главницата и каматата по кредитот ќе го насочи во рок од два дена кон овластената банка која зела кредит во странство.

13. Овластените банки кои на организациите на здружен труд им одобруваат кредити според одредбите на оваа одлука ќе водат посебен регистар на примените барања за давање кредити и на одобрените кредити, во кои според редоследот на втасувањето ќе ги евидентираат сите барања за давање кредити и одобрените кредити.

Регистарот од став 1 на оваа точка се води дневно, и мора да им биде достапен на органите за инспекција и контрола.

Овластените банки во рамките на Здружението на банките на Југославија ќе утврдат единствена постапка за поднесување барања за давање кредити и за начинот на следењето на реализацијата и отплата на одобрените кредити.

14. Ако странскиот содоговарач не ги преземе произведените стоки од причина што тие во поглед на квалитетот не ги исполнуваат условите од Договорот, организацијата на здружен труд со извоз на

други стоки што ги произведува може да ја исполни преземената обврска за извоз на стоки во определена вредност.

15. Организацијата на здружен труд за производство на стоки за извоз може да ги користи суровините и репродукциониот материјал што таа или друга организација на здружен труд со која е поврзана во процесот на производството ги има како залихи, под услов по извршениот увоз на ист вид суровини и репродукционен материјал на кредит да изврши обновување на тие залихи.

Во случајот од став 1 на оваа точка организацијата на здружен труд така произведените стоки може да ги извезе и пред извршениот увоз на суровини и репродукционен материјал на кредит.

16. Надлежната царинарница ќе врши царинење на увозот на суровини и репродукционен материјал кој се плаќа од средствата на кредитот земен според одредбите на оваа одлука, врз основа на увозната царинска декларација и на пријавите за склучените договори за увоз на кои организацијата на здружен труд, заради царинска контрола и евиденција, назначува дека стапува збор за увоз на суровини и репродукционен материјал што се плаќа од средствата на стоковниот кредит за производство на стоки за извоз.

Надлежната царинарница ќе врши царинење на извозот на стоки врз основа на извозната царинска декларација, на пријавата за склучениот договор за извоз и на пријавата за склучениот договор за увоз од став 1 на оваа точка. При царинењето на извозот надлежната царинарница ќе контролира дали по завршената работа вредноста и лидот на извезените стоки им одговараат на вредноста и видот на стоките за кои е преземена обврска за извоз по договорот за стоковниот кредит.

Се овластува директорот на Сојузната управа за царини, по спогодба со сојузниот секретар за надворешна трговија, според потреба, да го пропише начинот на водењето на евиденцијата од оваа точка.

17. Оваа одлука влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

Е. п. бр. 490

15 септември 1983 година

Белград

Сојузен извршен совет

Потпретседател,

Звонко Драган, с.р.

595.

Врз основа на член 22 став 2 од Законот за стандардизацијата („Службен лист на СФРЈ“ бр. 38/77 и 11/80), директорот на Сојузниот завод за стандардизација пропишува

П РА В И Л Н И К

ЗА ЈУГОСЛОВЕНСКИТЕ СТАНДАРДИ ЗА ТРАНСПОРТНИ ЛЕНТИ СО ЧЕЛИЧНИ ВЛОШКИ

Член 1

Со овој правилник се пропишуваат југословенските стандарди за транспортни ленти со челични влошки, кои ги имаат следните називи и ознаки:

1) Транспортни ленти со челични влошки. Одредување на црвистината на прекинувањето — — — — — JUS G.E2.310

2) Транспортни ленти со челични влошки. Одредување на издолжувањето на металните влошки — — — JUS G.E2.311

3) Транспортни ленти со челични влошки. Испитување на адхезијата (врската) меѓу јаждето и непосредната облога — — — — — JUS G.E2.312

4) Транспортни ленти со челични влошки. Мерење на дебелината на облогата — — — — — JUS G.E2.313

Член 2

Југословенските стандарди од член 1 на овој правилник претставуваат составен дел на овој правилник, а се објавуваат во посебно издание на Сојузниот завод за стандардизација.

Член 3

Југословенските стандарди од член 1 на овој правилник се задолжителни во целост, а ќе се применуваат на транспортни ленти со челични влошки што ќе се произведат односно увезат од денот на влегувањето во сила на овој правилник.

Член 4

Овој правилник влегува во сила по истекот на три месеци од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

Бр. 50-10484/1
28 јуни 1983 година
Белград

Директор
на Сојузниот завод за
стандардизација,

Букашин Драгосвиќ, с. р.

596.

Врз основа на член 22 став 2 од Законот за стандардизацијата („Службен лист на СФРЈ“, бр. 38/77 и 11/80), директорот на Сојузниот завод за стандардизација пропишува

ПРАВИЛНИК

ЗА ЈУГОСЛОВЕНСКИТЕ СТАНДАРДИ ЗА БЕТОН

Член 1

Со овој правилник се пропишуваат југословенските стандарди за бетон, кои ги имаат следните називи и ознаки:

1) Бетон. Определување на смолкнувањето (течењето) — — — — — JUS U.M1.027

2) Бетон. Определување на зафатинските деформации — — — — — JUS U.M1.029

Член 2

Југословенските стандарди од член 1 на овој правилник претставуваат составен дел на овој правилник, и се објавуваат во посебно издание на Сојузниот завод за стандардизација.

Член 3

Југословенските стандарди од член 1 на овој правилник се задолжителни во целост, а ќе се при-

менуваат на бетон што ќе се произведе односно увезе од денот на влегувањето во сила на овој правилник.

Член 4

Овој правилник влегува во сила по истекот на три месеци од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

Бр. 50 10487/1
28 јуни 1983 година
Белград

Директор
на Сојузниот завод за
стандардизација,

Букашин Драгосвиќ, с. р.

597.

Врз основа на член 22 став 2 од Законот за стандардизацијата („Службен лист на СФРЈ“, бр. 38/77 и 11/80), директорот на Сојузниот завод за стандардизација пропишува

ПРАВИЛНИК

ЗА ЈУГОСЛОВЕНСКИТЕ СТАНДАРДИ ЗА РАДИОКОМУНИКАЦИИ

Член 1

Со овој правилник се пропишуваат југословенските стандарди за радиокомуникации, кои ги имаат следните називи и ознаки:

1) Радиокомуникации. Предавателни и приемни радиоуреди. Термини и дефиниции — — — — — JUS N.A0.720

2) Радиокомуникации. Радиодифузија. Општи термини и дефиниции — — — — — JUS N.A0.722

3) Радиокомуникации. Радиодифузија на звукот. Термини и дефиниции — — — — — JUS N.A0.723

Член 2

Југословенските стандарди од член 1 на овој правилник претставуваат составен дел на овој правилник, а се објавуваат во посебно издание на Сојузниот завод за стандардизација.

Член 3

Применувањето на југословенските стандарди од член 1 на овој правилник не е задолжително.

Член 4

Овој правилник влегува во сила по истекот на три месеци од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

Бр. 50-10488/1
28 јуни 1983 година
Белград

Директор
на Сојузниот завод за
стандардизација,

Букашин Драгосвиќ, с. р.

598.

Врз основа на член 22 став 2 од Законот за стандардизацијата („Службен лист на СФРЈ“, бр. 38/77 и 11/80), директорот на Сојузниот завод за стандардизација пропишува

ПРАВИЛНИК

ЗА ЈУГОСЛОВЕНСКИТЕ СТАНДАРДИ ЗА ГРАНИЧНИ МЕРИЛА

Член 1

Со овој правилник се пропишуваат југословенските стандарди за гранични мерила, кои ги имаат следните називи и ознаки:

1) Гранични мерила. Пресметка на мерите и толеранции на изработката — — — — — JUS M.A1.310

2) Гранични мерила. Гранични вредности на отстапувањето и толеранции на изработката на граничните и контролните мерила за надворешни мерии од 1 до 500 mm — — — — — JUS M.A1.320

3) Гранични мерила. Гранични вредности на отстапувањето и толеранции на изработката на граничните и контролните мерила за внатрешни мерии од 1 до 500 mm — — — — — JUS M.A1.340

4) Гранични мерила. Чатали и прстени (ОДИ и НЕ ОДИ) за голем пречник на надворешниот навој (завртка) за навој M 1,6 — 6 g до M — 100 — 6 g — — — — — JUS M.B0.520

5) Гранични мерила. Чепови (ОДИ и НЕ ОДИ) за мал пречник на внатрешниот навој (навртка) за навој M 1,6 — 6H до M 100-6H — — — — — JUS M.B0.540

6) Гранични мерила. Технички услови — — — — — JUS K.T1.010

7) Гранични мерила. Чатали ОДИ НЕ ОДИ за мерии до 5 mm — — — — — JUS K.T3.050

8) Гранични мерила. Чатали ОДИ и НЕ ОДИ, тркалезни, за мерии над 5 до 160 mm — — — — — JUS K.T3.052

9) Гранични мерила. Чатали ОДИ и НЕ ОДИ, со влошки, за мерии од 100 до 180 mm — — — — — JUS K.T3.055

10) Гранични мерила. Чатали ОДИ и НЕ ОДИ, со влошки, за мерии над 180 до 360 mm — — — — — JUS K.T3.056

11) Гранични мерила. Чатали ОДИ, ковани, за мерии над 5 до 100 mm — — — — — JUS K.T3.060

12) Гранични мерила. Чатали НЕ ОДИ, ковани, за мерии над 5 до 100 mm — — — — — JUS K.T3.061

13) Гранични мерила. Чатали ОДИ и НЕ ОДИ, ковани, за мерии над 5 до 100 mm — — — — — JUS K.T3.062

14) Гранични мерила. Прстени ОДИ, за мерии од 1 до 315 mm — — — — — JUS K.T3.071

15) Гранични мерила. Прстени НЕ ОДИ за мерии од 1 до 315 mm — — — — — JUS K.T3.072

16) Гранични мерила. Еталон-прстени за мерии од 1 до 315 mm — — — — — JUS K.T3.075

17) Гранични мерила. Плочки ОДИ и НЕ ОДИ за мерии до 12 mm — — — — — JUS K.T3.111

18) Гранични мерила. Плочки ОДИ и НЕ ОДИ, тенки, за мерии од 2 до 8 mm — — — — — JUS K.T3.112

19) Гранични мерила. Плочки ОДИ и НЕ ОДИ за мерии над 12 до 100 mm — — — — — JUS K.T3.113

20) Гранични мерила. Тела на чеповите ОДИ за мерии од 1 до 50 mm — — — — — JUS K.T3.120

21) Гранични мерила. Тела на чеповите НЕ ОДИ за мерии од 1 до 50 mm — — — — — JUS K.T3.121

22) Гранични мерила. Чепови ОДИ и НЕ ОДИ за мерии од 1 до 50 mm — — — — — JUS K.T3.122

23) Гранични мерила. Чепови ОДИ за мерии од 1 до 50 mm — — — — — JUS K.T3.123

24) Гранични мерила. Чепови НЕ ОДИ за мерии од 1 до 50 mm — — — — — JUS K.T3.124

25) Гранични мерила. Тела на чеповите ОДИ за мерии над 40 до 120 mm — — — — — JUS K.T3.130

26) Гранични мерила. Тела на чеповите НЕ ОДИ за мерии над 40 до 120 mm — — — — — JUS K.T3.131

27) Гранични мерила. Чепови ОДИ за мерии над 40 до 120 mm — — — — — JUS K.T3.136

28) Гранични мерила. Чепови НЕ ОДИ за мерии над 40 до 120 mm — — — — — JUS K.T3.137

29) Гранични мерила. Чепови ОДИ и НЕ ОДИ за мерии над 40 до 65 mm — — — — — JUS K.T3.140

30) Гранични мерила. Тела на чеповите ОДИ за мерии над 120 до 200 mm — — — — — JUS K.T3.145

31) Гранични мерила. Тела на чеповите НЕ ОДИ за мерии над 120 до 200 mm — — — — — JUS K.T3.146

32) Гранични мерила. Чепови ОДИ за мерии над 120 до 200 mm — — — — — JUS K.T3.147

33) Гранични мерила. Чепови НЕ ОДИ за мерии над 120 до 200 mm — — — — — JUS K.T3.148

34) Гранични мерила. Прачководни тела НЕ ОДИ за мерии над 40 до 500 mm — — — — — JUS K.T3.149

35) Гранични мерила. Прачководни мерила НЕ ОДИ за мерии над 40 до 500 mm — — — — — JUS K.T3.150

36) Гранични мерила. Чепови ОДИ, плоскати за мерии над 200 до 360 mm — — — — — JUS K.T3.151

37) Гранични мерила. Чепови НЕ ОДИ, плоскати, за мерии над 200 до 360 mm — — — — — JUS K.T3.152

38) Гранични мерила. Рачки за чепови со конус 1:50 за номинални мерии на чепови до 50 mm — — — — — JUS K.T3.950

39) Гранични мерила. Рачки со куглички за чепови за мерии над 40 mm — — — — — JUS K.T3.951

Член 2

Југословенските стандарди од член 1 на овој правилник претставуваат составен дел на овој правилник, а се објавуваат во посебно издание на Сојузниот завод за стандардизација.

Член 3

Освен југословенските стандарди JUS K.T3.050, JUS K.T3.052, JUS K.T3.055, JUS K.T3.056, JUS K.T3.060, JUS K.T3.061, JUS K.T3.062, JUS K.T3.075, JUS K.T3.111, JUS K.T3.112, JUS K.T3.113, JUS K.T3.130, JUS K.T3.131, JUS K.T3.136, JUS K.T3.137, JUS K.T3.140, JUS K.T3.145, JUS K.T3.146, JUS K.T3.147, JUS K.T3.

148, JUS K.T3.149, JUS K.T8150, JUS K.T3.151, JUS K.T3.152 и JUS K.T3.951 чие применување не е задолжително, југословенските стандарди од член 1 на овој правилник се задолжителни во целост, а ќе применуваат на гранични мерила.

Член 4

Со денот на влегувањето во сила на овој правилник престануваат да важаат југословенските стандарди кои ги имаат следните називи и ознаки:

- 1) Чепови, страна „оди“, од 1 до 30 mm — — — — — JUS K.T3.120
 - 2) Чепови, страна „не оди“, од 1 до 30 mm — — — — — JUS K.T3.121
 - 3) Чепови двострани, од 1 до 30 mm. Склоп — — — — — JUS K.T3.122
 - 4) Чепови, страна „оди“, над 30 до 100 mm — — — — — JUS K.T3.130
 - 5) Чепови, страна „не оди“, над 30 до 100 mm — — — — — JUS K.T3.131
 - 6) Чепови со рачка, страна „оди“, над 30 до 100 mm. Склоп — — — — — JUS K.T3.136
 - 7) Чепови со рачка, страна „не оди“, над 30 до 100 mm. Склоп — — — — — JUS K.T3.137
 - 8) Чепови двострани, над 30 до 50 mm. Склоп — — — — — JUS K.T3.140
 - 9) Плоскати чепови, страна „оди“ над 100 до 500 mm — — — — — JUS K.T3.145
 - 10) Плоскати чепови, страна „не оди“, над 100 до 500 mm — — — — — JUS K.T3.146
 - 1) Рачки двострани, со конични дупки — — — — — JUS K.T3.950
 - 12) Рачки еднострани — — — — — JUS K.T3.951
 - 13) Рачки двострани — — — — — JUS K.T3.952
- донесени со Решението за југословенските стандарди за гранични мерила за дупки („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 17/60).
- 14) Мерила за должина во индустријата. Технички услови за изработка и испорака — — — — — JUS K.T1.010
 - 15) Гранични мерила за оски. Еднострани чатали од лим од 5 до 100 mm — — — — — JUS K.T3.052
- донесени со Правилникот за југословенските стандарди за алати и прибор („Службен лист на СФРЈ“, бр. 52/78).

Член 5

Со денот на влегувањето во сила на овој правилник престанува да важи Решението за југословенските стандарди за толеранциите на должинските мери („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 57/55) и Решението за југословенските стандарди за гранични мерила за оски („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 14/60).

Член 6

Овој правилник влегува во сила по истекот на 6 месеци од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

Бр. 50-10192/1
21 јуни 1983 година
Белград

Директор
на Сојузниот завод за
стандардизација,
Букашин Драгоевиќ, с. р.

599.

Врз основа на член 40 од Законот за мерните единици и мерилата („Службен лист на СФРЈ“, бр. 13/76 и 74/80), директорот на Сојузниот завод за мери и скапоцени метали пропишува

ПРАВИЛНИК

ЗА МЕТРОЛОШКИТЕ УСЛОВИ ЗА МЕРИЛА НА МАСА — ВАГИ ЗА ГРАДЕЖНИ ЦЕЛИ

I. ОПШТИ ОДРЕДБИ

Член 1

Со овој правилник се пропишуваат метролошките услови за мерила на маса — ваги за градежни цели (во натамошниот текст: ваги) што се користат при правење на градежен материјал.

Метролошките услови од став 1 на овој член се означуваат скратено со ознаката MUS M-6/1.

Член 2

Под ваги се подразбираат ваги со кои се определува масата на растресит и течен материјал при дозирањето на компоненти, со користење на дејството на силата на гравитација врз таа маса.

Член 3

Вагите можат да бидат:

- 1) со неавтоматско функционирање (мерење на масата се врши со дејствие на послужувачот);
- 2) со полуавтоматско функционирање (мерење на масата се врши автоматски, со дејствие на послужувачот);
- 3) со автоматско функционирање (мерење на масата се врши автоматски, без дејствие на послужувачот).

Член 4

Поделбата на вагите во класи на точност 1, 2 и 3 се врши со оглед на точноста на мерењето на материјалот. Во класа на точност 1 спаѓаат ваги со грешка до $\pm 1\%$ маса на мерениот материјал, во класа на точност 2 — ваги со грешка до $\pm 2\%$ маса на мерениот материјал, а во класа на точност 3 — ваги со грешка до $\pm 3\%$ маса на мерениот материјал.

Член 5

Вагите мораат да ги исполнуваат условите од следната табела:

на вагата	Класа на точност		Број на поделоци	
	на мерниот уред	најмал	најголем	
1	III	501	5000	
2	III	501 300	5000 300	
3	III	200	500	

Мерниот уред на вагата може, во целост или делумно, да се состои од мерило на маса со неавтоматско функционирање, од класа на точност III или III.

Член 6

Долунаведените изрази, во смисла на овој правилник, ги имаат следните значења:

1) вредност на поделокот d (во натамошниот текст: поделок) е вредноста изразена во единици на маса и претставува најмала поделба на скала без прекини, односно разлика меѓу две последовни покажувања со прекини;

2) опсег на мерењето на вагата е подрачјето на мерењето ограничено со најмала (во натамошниот текст: Min мерење) и најголема (во натамошниот текст: Max мерење) вредност на масата која може да се мери и во кое грашките на мерењето се во границите допуштени со овој правилник;

3) нулева положба е подрачјето во кое мора да се наоѓа покажувачот на рамнотежа пред почетокот на мерењето (кога на приемникот на оптоварувањето не е ставена маса);

4) точност на мерниот уред е слагањето меѓу резултатите од мерењето и точната вредност на мерната маса;

5) повторливост на покажувањето на масата на вагата е слагањето на резултатите од мерењето при повторени мерења на иста маса во непроменети услови;

6) осетливост на вагата е количникот на промената на покажувањето на вагата и масата на додатоците со кој е предизвикана таа промена;

7) грешка поради заокружување при покажување со прекини е разликата меѓу вредноста што ја покажува покажувањето со прекини и вредноста што би се добила кога покажувањето е без прекини, и може да изнесува најмногу 0,5 од поделокот;

8) грешка при враќање на нула е разликата меѓу претходното покажување на покажувачот на неоптоварена вага и покажувањето на покажувачот на неоптоварена вага по отстранување на оптоварувањето кое на приемникот на оптоварувањето стоело 0,5 h;

9) точност на вагата е слагањето меѓу резултатите од мерењето на масата и зададената вредност;

10) циклус на мерењето е збирот на дејствијата по чие извршување системот на мерењето се враќа во почетната положба;

11) граница на допуштената грешка (во натамошниот текст: ГДП) е најголемото отстапување на покажувањето на вагата во рамките на кое вагата се смета за исправна во смисла на овој правилник.

II. СВОЈСТВА НА КОНСТРУКЦИЈАТА

Член 7

Уред за дозирање е системот кој го обезбедува доставувањето на материјалот во приемникот на оптоварувањето.

Уред за претходно определување (земање) на масата с уредот кој овозможува однапред да се определи масата што се мери.

Уред за корекција е уредот кој служи за регулирање на количеството на материјалот кое по прекинувањето на доводот на материјалот се наоѓа во движење.

Член 8

Приемник на оптоварувањето е делот од вагата кој служи за прием на масата на мерениот материјал.

Уред за пренос на силата е делот од вагата кој ја пренесува силата од приемникот на оптоварувањето до уредот за урамнотежување.

Електромеханички мерен претворувач е делот од вагата кој дејствувањето на силата го претвора во електричен сигнал.

Член 9

Ножевите на лостовите на уредот за пренос на силата со лостови мораат да бидат така вградени што да го определуваат постојаниот однос на крајците.

Остриците на ножевите на лостот мораат да се наоѓаат во една рамнина и мораат да бидат паралелни. Со подвижноста на лежиштето мора да се овозможи налегнување на појот по целата допирна должина на неговата острица. Тврдоста на ножевите и на лежиштето во допирните точки мора да изнесува најмалку 58 HRC (Rockwall).

Член 10

Показан уред е делот од вагата кој служи за покажување на рамнотежата и на резултатите од мерењето.

Показниот уред мора да има поделба, а покажувањето на резултатите на мерењето може да биде без прекини или со прекини.

Ако вагата има повеќе показни уреди, под показан уред, во смисла на овој правилник, се подразбира показниот уред кој има најмала вредност на поделокот.

Под показни уреди, во смисла на овој правилник, се подразбираат и печатачите на мерената маса.

Член 11

Показниот уред мора да има вредност на поделокот изразена во форма 1×10^n , 2×10^n или 5×10^n , каде што n е цел број — позитивен, негативен или еднаков на нула.

Член 12

Најмногу секоја 25-та црта на поделбата мора да биде обележана со број. Броевите мораат да ја означуваат вредноста на поделокот во форма 1×10^k , 2×10^k или 5×10^k , каде што k е цел број — позитивен, негативен или еднаков на нула.

Член 13

Височината на броевите изразена во mm мора да биде поголема или еднаква на трикратното растојание на читањето изразено во метри и не смее да биде помала од:

1) 2 mm — ако е во прашање уред со покажување без прекини;

2) 5 mm — ако е во прашање уред со покажување со прекини.

Член 14

Уред за доведување на покажувачот во нулева положба, односно уред за корекција на отстапувањето од нулевата положба е делот од вагата кој служи за доведување на покажувачот во нулева положба или за одржување на покажувачот во нулева положба кога на приемникот на масата не се наоѓа оптоварување, и може да биде:

1) неавтоматски уред за доведување на покажувачот во нулева положба (доведувањето на покажувачот во нулева положба го врши послужувачот);

2) полуавтоматски уред за доведување на покажувачот во нулева положба (доведувањето на покажувачот во нулева положба се врши автоматски, со дејствие на послужувачот);

3) автоматски уред за доведување на покажувачот во нулева положба (доведувањето на покажувачот во нулева положба се врши автоматски, без дејствие на послужувачот);

4) автоматски уред за корекција на отстапувањето од нулевата положба, кој автоматски го коригира резултатот од секое мерење при кој имало отстапување од нулевата положба.

Командата на уредот за доведување во нулева положба мора да биде поставена така што послужувачот при ракувањето да може да ја види сигнализацијата на нулевата положба.

Член 15

Уредот за контрола на исправноста на работата може да биде со полуавтоматско или автоматско дејствување, со контролен тег (по конструкција со определена маса) или со симулирање по електричен пат, на контролното оптоварување на 80% до 95% Мах мерење, во вид на контролен број кој може да отстапи најмногу два поделока од назначената вредност.

Механичките ваги можат да имаат уред за контрола на исправноста на работата од став 1 на овој член.

Член 16

Вагите за мерење на повеќе компоненти мораат да бидат така конструирани што да биде овозможено мерење на секоја компонента поединечно.

Член 17

Со конструкцијата на приемникот на оптоварувањето мораат да бидат предвидени места за сместување на теговите во количество до Мах мерење.

Член 18

Со конструкцијата на вагата мораат да бидат предвидени места за втиснување на жиготи без чие уништување не можат да се изведат дејствија со кои може да се влијае врз метролошките особини на вагата пропишани со овој правилник.

Начинот и местото на ставање на жигот, односно издавањето на уверението за исправноста, се определува за секоја вага посебно, со оглед на конструкцијата на вагата.

III МЕРНОТЕХНИЧКИ ОСОБИНИ

Член 19

Осетливоста на мерниот уред мора да биде таква што со ставањето или отстранувањето на додашокот чија маса е еднаква на поделокот да се предизвика траен отклон на покажувачот на мерниот уред со:

- 1) постојана положба на рамнотежата за најмалку 2 mm;
- 2) промислива положба на рамнотежата за 0,7 од поделокот.

Осетливоста на вагата со покажувачи со покажување со прекини мора да биде таква што со ставањето или отстранувањето на додашокот, чија маса е од 1 до 1,4 на поделокот, мора да се предизвика промена на претходното покажување за еден поделок.

Член 20

При типско испитување, при прв преглед и при повремен преглед под ГДГ се подразбираат:

- 1) ГДГ при прегледот со тегови од класа на точност M_1 (статичко испитување);
- 2) ГДГ при прегледот со материјал (динамичко испитување).

Член 21

ГДГ на нулевата положба изнесува $\pm 0,5$ од поделокот за неоптоварена вага кај која покажувањето на покажувачот претходно мора да биде доведено во нулева положба, односно мора автоматски да биде извршена корекција на отстапувањето од нулевата положба.

Член 22

ГДГ на точноста, за мерниот уред од класа на точност (III), при испитување со тегови, изнесува:

- 1) $\pm 0,5$ од поделокот од вредноста на M_n мерење до 500 поделоци, вклучувајќи го и 500-от поделок;

2) ± 1 од поделокот за оптоварување над 500 поделоци до 2000 поделоци, вклучувајќи го и 2000-от поделок;

3) $\pm 1,5$ од поделокот за оптоварување над 2000 поделоци.

Член 23

ГДГ на точноста, за мерниот уред од класа на точност (III), при испитување со тегови, изнесува:

1) $\pm 0,5$ од поделокот од вредноста на M_n мерење до 50 поделоци, вклучувајќи го и 50-от поделок;

2) ± 1 од поделокот за оптоварување над 50 поделоци до 200 поделоци, вклучувајќи го и 200-от поделок;

3) $\pm 1,5$ од поделокот за оптоварување над 200 поделоци.

Член 24

ГДГ пропишани во чл. 22 и 23 на овој правилник за мерните уреди со показан уред со покажување со прекини мораат да се применат на резултатите од мерењето претходно коригирани за грешка на заокружувањето.

Апсолутната вредност на ГДГ пропишани со одредбата на став 1 од овој член за уредите со покажување со прекини може да се зголеми за 0,2 од поделок.

Член 25

ГДГ на повторливоста е еднаква на апсолутната вредност на ГДГ при даденото оптоварување пропишана во чл. 22 и 23 од овој правилник.

Резултатите од мерењето од став 1 на овој член кај мерните уреди со покажувачи со покажување со прекини мораат да бидат претходно коригирани за грешка на заокружувањето.

Член 26

ГДГ на главниот издвоен уред изнесува 0,7 од ГДГ пропишани во чл. 22 и 23 од овој правилник.

Член 27

ГДГ при враќање на покажувачот на нула изнесува 0,5 од поделокот.

Член 28

Ако вагата има повеќе показни уреди, разликата на нивните меѓусебни покажувања не смее да биде поголема од апсолутната вредност на ГДГ пропишани во чл. 22 и 23 од овој правилник.

Член 29

ГДГ во работата можат да имаат двократна вредност од ГДГ при прегледот.

Член 30

ГДГ при прегледот со материјал изнесуваат:

- 1) $\pm 1\%$ од мерената маса — за ваги од класа на точност 1;
- 2) $\pm 2\%$ од мерената маса — за ваги од класа на точност 2;
- 3) $\pm 3\%$ од мерената маса — за ваги од класа на точност 3.

Класата на точноста на вагата и нејзината намена мораат да бидат во согласност со прописите за југословенските стандарди за изработка на бетон и на други градежни материјали.

Член 31

Вредноста M_n мерење мора да изнесува најмалку:

- 1) 50 d — за ваги од класа на точност 1 и 2;
- 2) 35 d — за ваги од класа на точност 3.

Член 32

Вагата мора да ги исполнува условите пропишани со овој правилник ако:

1) температурата се менува од -10°C до $+40^{\circ}\text{C}$, со тоа што промената на температурата не смее да биде поголема од 5°C на час. Ако температурата опсег отстапува од наведениот, тој опсег мора да биде назначен на вагата и не смее да биде помал од 30°C ;

2) напонот на изворот на електричната енергија се менува од -15% до $+10\%$ од номиналната вредност;

3) фреквенцијата се менува за $\pm 2\%$ од номиналната вредност.

Член 33

При промена на температурата за 5°C покажувачот на показниот уред кој претходно бил доведен во нулева положба не смее да го промени покажувањето за повеќе од еден поделок.

IV. НАТПИСИ И ОЗНАКИ

Член 34

Натписите и ознаките мораат да бидат испишани на еден од јазиците и писмата на народите односно народностите на Југославија.

Натписите и ознаките мораат да бидат јасни, добро видливи во работни услови и испишани така што да не можат да се избришат или симнат.

Член 35

Натписите и ознаките мораат да бидат групирани на видно место на вагата или на натписната плочка и мораат да ги содржат:

1) фирмата, односно називот или знакот на производителот;

2) типот на вагата;

3) серискиот или фабричкиот број и годината на производство;

4) опсегот на мерењето од ... до ... или Min... Max...;

5) поделокот $d = \dots$;

6) класата на точност (класа на точност на мерниот уред класа на точност на вагата, на пр. III/2);

7) службената ознака на Сојузниот завод за мери и скапоцени метали, ако вагата е типски испитана;

8) температурниот опсег, ако е поинаков од опсегот од -10°C до $+40^{\circ}\text{C}$;

9) електричниот приклучок (напонот и фреквенцијата);

Член 36

Натписите, опсегот на мерењето (Min... Max...) и поделокот (d) мораат да бидат испишани во непосредна близина на показниот уред.

Во непосредна близина на покажувачот на масата, како и при печатењето на вредноста на масата, мора да се наоѓа ознаката на единицата за маса.

На вагите со контролен уред, во близината на показниот уред, мора да биде назначена вредноста на контролниот број, односно големината на контролниот тег.

V. ПРЕОДНА И ЗАВРШНА ОДРЕДБА

Член 37

Вагите што се наоѓаат во употреба и вагите произведени до 31 декември 1983 година можат да се поднесуваат на преглед и жигосување ако ги исполнуваат условите во поглед на ГДГ пропишани со овој правилник.

Член 38

Овој правилник влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

Бр. 0202-6099

1 јули 1983 година

Белград

Директор
на Сојузниот завод за мери
и скапоцени метали,
Милисав Воичиќ, с. р.

УСТАВЕН СУД НА ЈУГОСЛАВИЈА

ОДЛУКА

ЗА ОЦЕНА НА СОГЛАСНОСТА СО УСТАВОТ НА СФРЈ И НА СПРОТИВНОСТА СО СОЈУЗНИОТ ЗАКОН НА ОДРЕДБИТЕ НА ЧЛ. 3 И 5 ОД ЗАКОНОТ ЗА ДАНОКОТ НА ИНВЕСТИЦИИ И ЧЛЕН 6 ОД ЗАКОНОТ ЗА ДАНОКОТ НА СТОПАНСКИ И НЕПРОИЗВОДНИ ИНВЕСТИЦИИ

1. По иницијатива на сојузниот секретар за финансии, и по сопствена иницијатива, Уставниот суд на Југославија со решението број У-189/81 од 15 декември 1982 година поведе постапка за оценување на согласноста со Уставот на СФРЈ и на спротивноста со сојузниот закон на одредбите на чл. 3 и 5 од Законот за данокот на инвестиции („Службени гласник СР Србије“, бр. 38/81, 52/81, 57/81 и 66/81) и член 6 од Законот за данокот на стопански и непроизводни инвестиции, оценувајќи дека основано може да се постави прашање дали оспорените одредби од наведените закони се донесени во согласност со член 264 од Уставот на СФРЈ, односно дали се спротивни со одредбите на чл. 6 до 11 од Законот за оданочување на производите и услугите во прометот („Службен лист на СФРЈ“, бр. 33/72).

2. Во писмените поднесоци и на јавната расправа која е одржана во Уставниот суд на Југославија на 12 мај 1983 година, претставниците на Собранието на СР Србија и на надлежните органи на републиката управа изјавија дека оспорените закони се донесени врз основа на овластувањето, содржано во член 99 од Уставот на СР Србија, според кое со законот на републиката се уредуваат системот, изворите и видовите на данокот, па затоа не се доведува во прашање согласноста на оспорените закони со Уставот на СФРЈ. Истакнаа дека помеѓу данокот на промет и данокот на инвестиции, и покрај определените сличности, постојат и битни разлики кои условуваат овој вид данок да не може да се подведе под оданочувањето на прометот на производи и услуги. Посебно истакнаа дека оспорените прописи се донесени затоа што во републиката е оценето дека е нужно да се ограничи инвестиционата потрошувачка, со тоа што собраните средства од данокот на инвестиции се вложуваат во поттикнувањето на производството наменето за извоз, па со тоа и во стабилизацијата на стопанството во републиката.

Претставникот од Сојузниот секретаријат за финансии во се остана при иницијативата на сојузниот секретар.

3. Со одредбите на чл. 3 и 5 од Законот за данокот на инвестиции што важеше од 1 јули до 31 декември 1981 година, е пропишано општествените правни лица да плаќаат данок на нестопански инвестиции во стопанските и вонстопанските дејности по стапка од 15%, на непроизводни инвестиции во стопанските дејности по стапка од 8%, и на производни инвестиции по стапка од 4%. Според одредбата на член 4 од истиот закон, основаца за пресметка и плаќање на данокот на инвестиции е секој поседен износ на извршената исплата и вредноста на вградената опрема и на изведените работи на кредит, како и вредноста на инвестициите изведени во сопствена режија. Пресметка и уплата на данокот врши инвеститорот при секoja уплата на името на извршените инвестициони вложувања, односно при извршената пресметка на вредноста на вградената опрема и на извршените работи на кредит. Данокот се плаќа од доходот на организацијата на здружен труд, а доколку таа не остварува доход, се плаќа од нејзините приходи.

Со член 6 од Законот за данокот на нестопански и непроизводни инвестиции, што е донесен со важност за 1982 година, а покасно важноста му е продолжена и за 1983 година, оданочувањето е извршено во се и на ист начин како и во напред наведениот закон, освен што е изоставено оданочувањето на производните инвестиции по стапка од 4%.

4. Според член 264 став 2 и член 281 точка 5 од Уставот на СФРЈ, федерацијата го уредува оданочувањето на производи и услуги, што се во промет на целата територија на СФРЈ и го обезбедува извршувањето на законот во таа област. Согласно со член 274 од Уставот на СФРЈ, во областите во кои сојузните органи донесуваат прописи за извршување на сојузните закони, органите во републиките и во автономните покраини можат да донесуваат прописи за извршување на сојузните закони само ако за тоа со сојузен закон посебно се овластени.

Според оцената на Уставниот суд на Југославија, оданочувањето на издатоците за инвестиции по својата природа, по целта која што со данокот се постига, по начинот на настанувањето на даночната обврска и по предметот на оданочувањето, претставува данок на промет на производите и услугите што се во прометот на целата територија на СФРЈ, па нивното оданочување е уредно со сојузниот Закон за оданочување на производи и услуги во прометот. Бидејќи со тој сојузен закон е предвидено данок на промет да не се плаќа на средствата за работа и средствата на репродукцијата, тоа истите средства не можеа да се оданочуваат ни со републички закон.

5. Уставниот суд на Југославија на седницата за советување и гласање, одржана на 11 јули 1983 година согласно со чл. 375 и 384 од Уставот на СФРЈ и член 34 од Деловникот на Уставниот суд на Југославија, со мнозинство на гласови, донесе

О д л у к а

1. Одредбите на чл. 3 и 5 од Законот за данокот на инвестиции („Службени гласник СР Србије“, бр. 33/81), во времето на нивното важее, не беа согласни со Уставот на СФРЈ и беа во спротивност со сојузниот закон.

2. Одредбата на член 6 од Законот за данокот на нестопански и непроизводни инвестиции („Службени гласник СР Србије“, бр. 63/81 и 64/82) не е согласна со Уставот на СФРЈ и е спротивна со сојузниот закон.

3. Одлуката му се доставува на Собранието на Социјалистичка Република Србија, во рок од 6 месеци да го усогласи член 6 од Законот за данокот на нестопански и непроизводни инвестиции со Уставот на СФРЈ и со сојузниот закон.

Оваа одлука ја донесе Уставниот суд на Југославија во следниот состав: претседавач судијата д-р Стана Ѓукиќ-Делевиќ, и членови на судот д-р Јосиф Трајковиќ, Вождар Булатовиќ, Мустафа Сефо, Душан Штрбац, Иван Франко, д-р Васил Гривчев, Јаким Спировски, Славко Кухар, Милосав Стијовиќ и Рамадан Враниќи.

Број: У-189/81
11 јули 1983 година
Белград

Го заменува-претседателот
на Уставниот суд на
Југославија,
Судија,

д-р Стана Ѓукиќ-Делевиќ с. р.

СОДРЖИНА:

	Страна
593. Царински закон (Пречистен текст) — —	1385
594. Одлука за условите и начинот за земање и користење на определени стоковни кредити во странство во 1983 и 1984 година — — — — —	1435
595. Правилник за југословенските стандарди за транспортни ленти со челични влошки — — — — —	1436
596. Правилник за југословенските стандарди за бетон — — — — —	1437
597. Правилник за југословенските стандарди за радиокомуникации — — — — —	1437
598. Правилник за југословенските стандарди за гранични мерила — — — — —	1433
599. Правилник за метролошките услови за мерила на маса — ваги за градежни цели	1439
Одлука за оцената на согласноста со Уставот на СФРЈ и на спротивноста со сојузниот закон на одредбите на чл. 3 и 5 од Законот за данокот на инвестиции и член 6 од Законот за данокот на стопански и непроизводни инвестиции — — — — —	1442

**Издавач: Новинско-издавачка установа Службен лист на Социјалистичка Федеративна Република
Југославија, Белград, Јована Ристића бр. 1. Пошт. фах 226. — Директор и главен и одговорен уредник
Вељко Тадић. — Печати Београдски издавачко-графички завод, Белград, Булевар војводе
Мишића бр. 17.**